Den Europæiske Unions

Tidende

L 354

64. årgang

Dansk udgave

Retsforskrifter

6. oktober 2021

Indhold

II *Ikke-lovgivningsmæssige retsakter*

AFGØRELSER

★ **Kommissionens afgørelse (EU) 2021/1757 af 4. december 2020 om støtteordning SA.38399 — 2019/C (ex 2018/E) som Italien gennemførte — Selskabsbeskatning for havne i Italien** [1] 1

★ **Den Europæiske Centralbanks afgørelse (EU) 2021/1758 af 21. september 2021 om ændring af afgørelse ECB/2007/7 om de nærmere vilkår for TARGET2-ECB (ECB/2021/43)** 29

RETNINGSLINJER

★ **Den Europæiske Centralbanks retningslinje (EU) 2021/1759 af 20. juli 2021 om ændring af retningslinje ECB/2012/27 om TARGET2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) (ECB/2021/30)** 45

[1] EØS-relevant tekst.

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

AFGØRELSER

KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2021/1757

af 4. december 2020

om støtteordning SA.38399 — 2019/C (ex 2018/E) som Italien gennemførte — Selskabsbeskatning for havne i Italien

(Kun den italienske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særlig artikel 108, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter i overensstemmelse med ovennævnte bestemmelser ([1]) at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger, under hensyntagen til deres bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

(1) Ved brev af 3. juli 2013 sendte Kommissionen et omfattende spørgeskema til alle medlemsstater for at indsamle oplysninger om selskabsbeskatning af havne samt eventuelle andre former for statsstøtte til forskellige typer investeringer eller drift af havne. De italienske myndigheder fremsendte deres svar på ovennævnte spørgeskema ved brev af 12. september 2013 og brev af 1. oktober 2013. Ved brev af 24. januar 2014 og 2. september 2014 anmodede Kommissionen om yderligere oplysninger, som Italien fremsendte ved brev af 14. februar 2014, 11. september 2014 og 29. september 2014. Ved brev af 14. november 2014 fremsendte de italienske myndigheder yderligere oplysninger. Ved brev af 27. april 2017 sendte Kommissionen en supplerende anmodning om oplysninger til de italienske myndigheder, som de italienske myndigheder besvarede den 24. maj 2017.

(2) Ved brev af 30. april 2018 underrettede Kommissionen i overensstemmelse med artikel 21 i Rådets forordning (EU) 2015/1589 ([2]) (»procedureforordningen«) Italien om sin foreløbige statsstøttevurdering af bestemmelserne om selskabsbeskatning af havne og opfordrede de italienske myndigheder til at fremsætte deres bemærkninger. Den 22. maj 2018 og den 27. juni 2018 blev der afholdt møder mellem Kommissionen og de italienske myndigheder. Ved brev af 3. juli 2018 besvarede Italien Kommissionens brev af 30. april 2018. Italien fremsendte yderligere oplysninger ved brev af 10. september 2018.

([1]) EUT C 7 af 10.1.2020, s. 11.

([2]) Rådets forordning (EU) 2015/1589 af 13. juli 2015 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT L 248 af 24.9.2015, s. 9).

(3) Kommissionen foreslog den 8. januar 2019 passende foranstaltninger i henhold til artikel 22 i procedureforordningen. Kommissionen opfordrede Italien til at vedtage foranstaltninger, der sikrer, at havnemyndigheder, der udøver økonomiske aktiviteter, beskattes på samme måde som andre virksomheder. Kommissionen opfordrede desuden de italienske myndigheder til skriftligt og senest to måneder efter modtagelsen af forslaget skriftligt at meddele, at de i henhold til procedureforordningens artikel 23, stk. 1, ubetinget og utvetydigt og i sin helhed accepterede forslaget om passende foranstaltninger.

(4) Ved brev af 7. marts 2019 afviste Italien formelt Kommissionens forslag. Den 2. april 2019 og den 7. maj 2019 fandt der yderligere møder sted mellem de italienske myndigheder og Kommissionen. På disse møder gentog Italien sin holdning.

(5) Da de italienske myndigheder ikke accepterede forslaget om passende foranstaltninger, besluttede Kommissionen ved brev af 15. november 2019 at indlede proceduren i traktatens artikel 108, stk. 2, i henhold til artikel 23, stk. 2, i procedureforordningen. Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ([3]). Kommissionen opfordrede Italien og interesserede parter til at fremsætte bemærkninger.

(6) Italien fremsendte sine bemærkninger til Kommissionen ved brev af 4. februar 2020.

(7) Kommissionen modtog bemærkninger fra følgende interesserede parter:

1. Confetra — Confederazione Generale Italiana dei Trasporti e della Logistica (det italienske generalforbund for transport og logistik)
2. Conftrasporto-Confcommercio (forbundet af transport-, skibs- og logistiksammenslutninger)
3. Assoporti (den italienske havnesammenslutning)
4. Federazione Italiana Lavoratori Trasporti FILT-CGIL, Federazione Italiana Trasporti FIT-CISL, Unione Italiana dei Lavoratori dei Trasporti Uiltrasporti (det italienske transportarbejderforbund, den italienske sammenslutning af transportarbejdere, den italienske transportarbejderfagforening)
5. Associazione Nazionale Imprese Portuali ANCIP (den nationale sammenslutning af havnevirksomheder).

(8) Kommissionen modtog også bemærkninger fra den såkaldte internationale midlertidige repræsentant for Friterritoriet Trieste.

(9) Kommissionen videresendte disse bemærkninger til Italien og gav Italien lejlighed til at fremsætte bemærkninger hertil. Italien har ikke fremsat bemærkninger.

2. BESKRIVELSE AF DEN UNDERSØGTE FORANSTALTNING OG BAGGRUND FOR UNDERSØGELSEN

(10) Havnemyndigheder i Italien er ikke underlagt selskabsskat (IRES). Fritagelsen for selskabsskat for havnemyndigheder i Italien er den foranstaltning, der behandles i denne afgørelse.

2.1. **Organisering og regulering af havne i Italien**

2.1.1. *Lov nr. 84/1994 og oprettelse af havnemyndigheder*

(11) Lov nr. 84/1994 ([4]), som ændret (herefter »lov nr. 84/1994«), regulerer havneaktiviteter samt opgaver og funktioner for havnemyndighederne, Søfartsstyrelsen og andre foretagender, der er knyttet til havnenes aktiviteter.

(12) Havne, hvor havnemyndigheder er beliggende, mærkes som »havne eller specifikke havneområder af national og international økonomisk betydning« (kategori II-, klasse I- og II-havne).

([3]) Jf. fodnote 1.

([4]) Legge 28 gennaio 1994, n. 84 Riordino della legislatizione in materia portuale (GU Serie Generale n.28 del 04-02-1994 — Suppl. Ordinario n. 21).

(13) »Havne eller specifikke havneområder af national og international økonomisk betydning« (kategori II, klasse I og II) har følgende funktioner:

1) Handel og logistik

2) Industri og olie

3) Passagertransport, herunder krydstogtspassagerer

4) Fiskeri

5) Turisme og fritid.

(14) Efter ikrafttrædelsen af lovdekret nr. 169/2016 er der i Italien blevet etableret 16 havnemyndigheder, som omfatter de 57 største havne. Havne, der forvaltes af havnemyndigheder, er opført i bilag A, som udgør en integreret del af lov nr. 84/1994. Bilag A kan ændres for at gøre det muligt at medtage en havn eller overføre en havn til en anden havnemyndighed på visse betingelser.

(15) I henhold til lov nr. 84/1994 er havnemyndigheder ikke-økonomiske offentlige enheder af national relevans med en særlig retlig status, og de har administrativ, organisatorisk, reguleringsmæssig, budgetmæssig og finansiel autonomi. De er underlagt tilsynsbeføjelser fra ministeren for infrastruktur og transport. Godkendelsen af deres budget og balance foretages af ministeren for infrastruktur og transport efter aftale med økonomi- og finansministeren. Den økonomiske forvaltning af havnemyndigheder er underlagt revision af Revisionsretten.

(16) I henhold til lov nr. 84/1994 skal havnemyndigheder udarbejde et strategisk planlægningsprogram med angivelse af deres udviklingsmål. De skal fremme og udarbejde et planlægningsdokument for foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten og anvendelsen af vedvarende energi i havne.

(17) I henhold til lov nr. 84/1994 er det statens ansvar at udføre større infrastrukturarbejder (anlæg af sejlrender, beskyttende diger, dokker og udrustede dokker, opmudring og uddybning af havbunden) i kategori II-havne (klasse I og klasse II). Regioner, kommuner eller havnemyndigheder kan yde støtte med deres egne midler. For at dække omkostningerne ved de bygge- og anlægsarbejder, de udfører, kan havnemyndigheder pålægge de varer, der lastes eller losses, ekstragebyrer eller forhøje koncessionsgebyrerne.

2.1.2. *Havnemyndighedernes og Søfartsstyrelsens opgaver*

(18) I overensstemmelse med artikel 6 i lov nr. 84/1994 skal havnemyndigheder udføre følgende opgaver:

1) Forvaltning, programmering, koordinering, regulering, fremme og kontrol af havneoperationer og -tjenester, tilladelses- og koncessionsaktiviteter som omhandlet i artikel 16 (se 2.1.4 nedenfor), 17 og 18 (se 2.1.5 nedenfor) i lov nr. 84/1994 samt andre kommercielle og industrielle aktiviteter, der udføres i havne

2) Almindelig og ekstraordinær vedligeholdelse af de fælles dele af havneområdet, herunder vedligeholdelse af havbunden

3) Tildeling af og kontrol med leveringen af tjenesteydelser af almen interesse, som ikke er tæt knyttet til de havneoperationer, der er omhandlet i artikel 16 (se 2.1.4 nedenfor), til havnebrugerne

4) Koordinering af de administrative aktiviteter, der udføres af offentlige myndigheder og organer i havneområdet

5) Eneadministration af land og varer tilhørende den maritime ejendom i overensstemmelse med bestemmelserne i lov nr. 84/1994 og søfartsloven

6) Koordinering og fremme af forbindelser med logistiksystemer uden for havnen og mellem havne.

(19) I henhold til lov nr. 84/1994 har Søfartsstyrelsen ansvaret for de politi- og sikkerhedsfunktioner, der er fastsat i søfartsloven og i særlove.

(20) I overensstemmelse med artikel 6 i lov nr. 84/1994 må havnemyndigheder hverken direkte eller gennem virksomheder, der er investeret i, udføre havneoperationer ([5]) og nært beslægtede aktiviteter. Desuden må havnemyndigheder ikke udøve de teknisk-nautiske tjenester lodsning, bugsering, fortøjning og lægtning.

(21) Der nedsættes et rådgivende udvalg bestående af op til fem repræsentanter for arbejdstagerne i de virksomheder, der opererer i havnen, en repræsentant for havnemyndighedens ansatte og en repræsentant for hver af følgende kategorier af virksomheder, der opererer i havnen: fartøjsejere, industrivirksomheder, selskaber, der er omhandlet i artikel 16 (se 2.1.4 nedenfor) og 18 (se 2.1.5 nedenfor), speditører, søfolk og medarbejdere, og transportvirksomheder, der opererer i havnesektoren. Dette udvalg skal have rådgivende funktioner med hensyn til tildeling, suspension eller tilbagekaldelse af tilladelser og koncessioner.

(22) Havnemyndighederne opretter egne territoriale kontorer, hvor havnemyndighedens generalsekretær eller dennes repræsentant bl.a. har ansvaret for tildeling af koncessioner for perioder på op til fire år og fastsættelse af de relevante koncessionsgebyrer efter udtalelse fra det rådgivende udvalg og forvaltningsudvalget.

2.1.3. *Havnemyndighedernes finansielle ressourcer*

(23) Havnemyndighedernes indtægter består af:

1) Koncessionsgebyrer som omhandlet i artikel 18 i lov nr. 84/1994 (se 2.1.5 nedenfor) for statsejede områder og dokker inden for havneområdet og inden for de territoriale grænser

2) Tilladelsesgebyrer for havneoperationer som omhandlet i artikel 16 i lov nr. 84/1994 (se 2.1.4 nedenfor)

3) Forankringsgebyrer (»*tassa diancoraggio*«)

4) Gebyrer for losset og lastet gods (»*tassa portuale*«)

5) Bidrag fra regioner, lokale myndigheder og andre offentlige organer

6) Andre indtægter.

(24) Ifølge en rapport fra det italienske ministerium for infrastruktur og transport var havnegebyrer (dvs. gebyrer på losset og lastet gods og forankringsgebyrer, dvs. henholdsvis *tassa portuale* og *tassa di ancoraggio*) sammen med koncessionsgebyrer de to vigtigste indtægtskomponenter for italienske havne i 2017, og tegnede sig for henholdsvis 53,2 % og 27,1 % af driftsindtægterne ([6]).

2.1.4. *Havneoperationer (artikel 16 i lov nr. 84/1994)*

(25) Havneoperationer omfatter lastning, losning, omladning, oplagring, almindelig transport af gods og alle andre genstande, der udføres i havneområdet. Havnetjenester er specialiserede, komplementære og supplerende tjenester i forbindelse med havneoperationscyklussen. Disse tjenester kan identificeres af havnemyndighederne ved hjælp af særlige regler, der skal udstedes ved dekret fra transport- og søfartsministeren.

(26) Havnemyndighederne regulerer og fører tilsyn med havneaktiviteter og havnetjenester samt med brugen af de takster, som de enkelte virksomheder offentliggør, og aflægger regelmæssigt rapport til transport- og søfartsministeren.

(27) Udøvelsen af havneoperationer og havnetjenester, der udføres for egen regning eller af tredjemand, kræver tilladelse fra havnemyndighederne. Denne tilladelse skal omfatte udførelsen af havneoperationerne eller en eller flere af de havnetjenester, der skal angives i selve tilladelsen.

(28) Godkendte virksomheder skal registreres i separate registre, der føres af havnemyndighederne, og der skal betales et årligt gebyr og stilles sikkerhed.

([5]) Havneoperationer omfatter lastning, losning, omladning, oplagring eller almindelig transport af gods og alle andre genstande, der udføres i havneområdet. Havnetjenester er specialiserede, komplementære og supplerende tjenester i forbindelse med havneoperationscyklussen. For en definition af havneoperationer henvises til artikel 16 i lov nr. 84/1994 og beskrivelsen i 2.1.4 nedenfor.

([6]) Relazione sull'attività delle autorità di sistema portuale, Anno 2017, Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, offentliggjort den 16. september 2019 http://www.mit.gov.it/node/11420.

(29) Med henblik på udstedelse af tilladelserne fastsætter transport- og søfartsministeren ved dekret:

1) Personlige, finansielle og faglige krav til operatører og ansøgende virksomheder

2) Kriterier, procedurer og tidsfrister for tildeling, suspension og tilbagekaldelse af tilladelsen samt den dertil knyttede kontrol

3) Parametre for fastsættelse af minimums- og maksimumsbeløb for de årlige gebyrer og sikkerhedsstillelsen i forhold til tilladelsens varighed og særlige karakteristika under hensyntagen til omfanget af investeringerne og de aktiviteter, der skal gennemføres.

(30) Taksterne for havneoperationerne offentliggøres af havnemyndighederne. Godkendte virksomheder skal meddele havnemyndighederne de takster, de har til hensigt at opkræve af brugerne, samt eventuelle efterfølgende ændringer.

(31) Tilladelsens varighed skal være knyttet til det operationelle program, som virksomheden har foreslået, eller, hvis den godkendte virksomhed også er koncessionshaver som omhandlet i artikel 18 i lov nr. 84/1994 (jf. 2.1.5 nedenfor), være identisk med koncessionens varighed. Tilladelsen kan fornys i forbindelse med nye operationelle programmer eller efter fornyelsen af koncessionen.

(32) Havnemyndigheden fastsætter efter høring af det lokale rådgivende udvalg det maksimale antal tilladelser, der udstedes, under hensyntagen til de operationelle krav og havnens trafik, under alle omstændigheder med henblik på at sikre størst mulig konkurrence i sektoren.

2.1.5. *Koncessioner til arealer og dokker (artikel 18 i lov nr. 84/1994)*

(33) Havnemyndigheder giver de i artikel 16 i lov nr. 84/1994 nævnte virksomheder koncession på landområder og dokker inden for havneområdet med henblik på udførelse af havneoperationer.

(34) Koncessioner skal overdrages på grundlag af passende former for offentliggørelse, der fastsættes ved dekret fra transport- og søfartsministeren efter aftale med finansministeren. Af samme dekret fremgår desuden:

1) Koncessionens varighed, tilsyns- og kontrolbeføjelser for de myndigheder, der udsteder koncessioner, betingelserne for fornyelse af koncessionen og koncessionen af faciliteter til en ny koncessionshaver

2) De minimumskoncessionsgebyrer, som koncessionshaverne skal betale.

(35) For at få tildelt koncessioner skal ansøgerne:

1) Forelægge en forretningsplan, der understøttes af passende garantier, og som har til formål at øge havnetrafikken og -produktiviteten

2) Råde over passende tekniske og organisatoriske værktøjer, også med hensyn til sikkerhed, til at opfylde behovene i en kontinuerlig og integreret produktions- og operationscyklus for sig selv og for tredjeparter

3) Udarbejde en personaleplan, der svarer til forretningsplanen.

(36) I hver havn skal koncessionshaveren af et statsejet landområde direkte udøve den aktivitet, som koncessionen vedrører. Koncessionshaveren kan ikke samtidig være koncessionshaver for et andet statsligt område i samme havn, medmindre den aktivitet, for hvilken der kræves en ny koncession, er forskellig fra den, der er omfattet af de eksisterende koncessioner i det samme statslige område, og koncessionshaveren kan ikke udføre havneaktiviteter i andre områder end dem, der er tildelt i henhold til koncession.

(37) Havnemyndigheder skal foretage årlige inspektioner for at verificere, at kravene på tidspunktet for tildelingen af koncessionen og gennemførelsen af investeringerne i forretningsplanen er opfyldt.

(38) I tilfælde af ubegrundet misligholdelse af de forpligtelser, som koncessionshaveren har påtaget sig, og opfyldelsen af de mål, der er fastsat i forretningsplanen, skal havnemyndigheden tilbagekalde koncessionen.

2.2. **Selskabsskattesystemet i Italien og fritagelsen for havnemyndigheder**

(39) Den italienske indkomstskat er reguleret ved præsidentielt dekret nr. 917 af 22. december 1986: *Testo Unico delle Imposte sui Redditi* (den italienske konsoliderede skattelov, herefter »TUIR«) ([7]). Afsnit II i TUIR fastsætter reglerne for beskatning af selskabsindtægter.

(40) De vigtigste elementer i den italienske selskabsskat (*Imposta sul reddito sulle società IRES*, »IRES«) er beskrevet nedenfor ([8]).

2.2.1. *Skattepligtige personer (artikel 73 og 74 i TUIR)*

(41) I henhold til artikel 73, stk. 1, i TUIR skal følgende enheder betale selskabsskat:

1) Aktieselskaber og kommanditselskaber, selskaber med begrænset ansvar, kooperative selskaber og gensidige forsikringsselskaber, europæiske selskaber i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 2157/2001 ([9]) og europæiske andelsselskaber i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1435/2003 ([10]), der er hjemmehørende på statens område

2) Andre offentlige og private enheder end selskaber samt trust, der er hjemmehørende i staten, og som udelukkende eller hovedsagelig har til formål at udøve kommercielle aktiviteter

3) Andre offentlige og private enheder end selskaber, trust, der ikke udelukkende eller hovedsagelig har erhvervsmæssig virksomhed, samt institutter for kollektiv investering af opsparing, der er hjemmehørende på statens område

4) Selskaber og institutioner af enhver art, herunder trust, med eller uden status som juridisk person, der ikke er hjemmehørende på statens område.

(42) Artikel 74 i TUIR indfører særlige bestemmelser for statslige og offentlige organer og definerer aktiviteter, der ikke betragtes som kommercielle aktiviteter.

(43) I henhold til artikel 74, stk. 1, i TUIR skal statslige organer og forvaltninger, herunder selvstyrende forvaltninger, og, hvis de har status som juridisk person, kommuner, konsortier af lokale organer, sammenslutninger og organer, der forvalter offentlig ejendom, bjergsamfund, provinser og regioner, ikke betale selskabsskat. I henhold til artikel 74, stk. 2, i TUIR udgør offentlige organers udøvelse af statslige funktioner ikke en kommerciel aktivitet.

2.2.2. *Skattepligtig indkomst*

(44) Alle indtægter fra selskaber, der udøver kommercielle aktiviteter, betragtes som virksomhedsindkomst og er omfattet af IRES (artikel 81 i TUIR). Beskatningsgrundlaget er den globalindkomst, der fremgår af resultatopgørelsen for det pågældende skatteår i henhold til de selskabsretlige regler, og justeret i henhold til de skatteretlige bestemmelser om virksomhedsindkomst.

(45) Den selskabsskattemæssige behandling af indkomst fra ejendomsaktiver afhænger af typen af fast ejendom. Hvis ejendomsaktivet faktisk og udelukkende anvendes til at udføre en kommerciel aktivitet (eller på grund af dets karakteristika kun kan anvendes til at udføre en kommerciel aktivitet), betragtes indtægterne fra ejendomsaktivet som virksomhedsindkomst. Disse indtægter indgår derfor i selskabets skattepligtige indkomst.

2.2.3. *Skattepligtig periode*

(46) Den skattepligtige periode for selskabsskat er selskabets skatteår som fastsat ved lov eller vedtægter. Hvis skatteåret ikke fastsættes således, eller hvis det er længere end 2 år, er den skattepligtige periode kalenderåret (artikel 76 i TUIR).

([7]) Testo Unico delle Imposte sui Redditi (TUIR), D.P.R., 22/12/1986 n° 917, G.U. 31-12-1986.
([8]) Standardskattesatsen for IRES i 2020 er 24 %. IRES-satsen er blevet nedsat fra 33 % i 2004 til 27,5 % i 2008 og 24 % i 2018 og 2019.
([9]) Rådets forordning (EF) nr. 2157/2001 af 8. oktober 2001 om statut for det europæiske selskab (SE) (EUT L 294 af 10.11.2001, s. 1).
([10]) Rådets forordning (EF) nr. 1435/2003 af 22. juli 2003 om statut for det europæiske andelsselskab (SCE) (EUT L 207 af 18.8.2003, s. 1).

2.2.4. *Satser*

(47) IRES-satsen er 24 % (artikel 77 i TUIR) ([11]).

(48) Artikel 1, stk. 716, i lov nr. 160 af 27. december 2019 indførte et nyt IRES-tillægsgebyr på 3,5 procentpoint af indtægter fra aktiviteter udført på grundlag af havnetilladelser og -koncessioner udstedt i henhold til artikel 16 og 18 i lov nr. 84/1994 ([12]). Dette er en midlertidig foranstaltning, der kun bør gælde for regnskabsårene 2019 til 2021.

2.2.5. *Beskatning af havnemyndigheder i Italien*

(49) Havnemyndigheder i Italien er ikke underlagt selskabsskat (IRES). Fritagelsen for selskabsskat for havnemyndigheder i Italien er den foranstaltning, der behandles i denne afgørelse. Denne fritagelse er navnlig baseret på artikel 74 i TUIR, som fortolket og anvendt af de italienske myndigheder.

(50) I henhold til artikel 74 i TUIR er statslige organer og forvaltninger, herunder organer med en selvstændig organisation, selv om de har status som juridisk person, kommuner, konsortier mellem lokale myndigheder, sammenslutninger og organer, der forvalter kollektiv ejendom, bjergområder, provinser og regioner, ikke underlagt selskabsskat.

(51) Efter de italienske myndigheders opfattelse er havnemyndigheder offentlige organer, der udelukkende har administrative opgaver, og de er derfor omfattet af artikel 74 i TUIR. Ifølge de italienske myndigheder forudsætter TUIR's artikel 73 tværtimod, at den pågældende enhed udøver kommercielle aktiviteter, om end som en biaktivitet, og at den derfor ikke finder anvendelse på havnemyndigheder.

(52) Artikel 73 og 74, som fortolket og anvendt af de italienske myndigheder, fører til en situation, hvor havnemyndigheder i Italien er fritaget for selskabsskat, herunder indtægter fra udnyttelse af havneinfrastrukturen.

2.3. **Begrundelse for indledning af proceduren**

(53) Kommissionen foreslog den 8. januar 2019 passende foranstaltninger i henhold til artikel 22 i procedureforordningen og opfordrede Italien til at vedtage foranstaltninger, der sikrer, at havnemyndigheder, der udøver økonomiske aktiviteter, beskattes på samme måde som andre virksomheder. Ved brev af 7. marts 2019 afviste Italien imidlertid formelt Kommissionens forslag og nægtede at vedtage foranstaltninger, der ville sikre, at havnemyndigheder, der udøver økonomiske aktiviteter, beskattes på samme måde som andre virksomheder.

(54) Da Kommissionen stadig fandt, at fritagelsen for selskabsskat for havnemyndigheder, der udøver økonomiske aktiviteter, udgjorde en eksisterende statsstøtteordning, og at den var i tvivl om, hvorvidt denne støtteordning var forenelig med det indre marked, besluttede den at indlede proceduren i henhold til traktatens artikel 108, stk. 2, i henhold til artikel 23, stk. 2, i forretningsordenen. I denne afgørelse konkluderede Kommissionen foreløbigt, at havnemyndigheders fritagelse for selskabsskat udgør eksisterende statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF, der ikke kan betragtes som forenelig med det indre marked.

([11]) Se fodnote 8.

([12]) Legge 27 dicembre 2019, n. 160, Bilancio di Previsione dello Stato per l'anno finanziario 2020 e bilancio pluriennale per il triennio 2020-2022, GU Serie Generale n.304 del 30.12.2019 — Suppl. Ordinario n. 45. Tillægsgebyret skal også betales for indtægter fra aktiviteter, der udføres på grundlag af motorvejskoncessioner, lufthavnsdriftskoncessioner og jernbanekoncessioner.

3. BEMÆRKNINGER FRA ITALIEN OG ANDRE INTERESSEREDE PARTER

3.1. Generelle bemærkninger

(55) Italien og andre interesserede parter fremfører, at medlemsstaterne i mangel af EU-lovgivning om havne og et fælles koncept for havnemyndigheder i EU-retten har kompetence til at identificere og regulere arten af og funktionerne for havnenes forvaltningsorganer, som det fremgår af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/352 ([13]).

(56) De mener ikke, at det er rimeligt at anvende de principper, der er fastlagt i Kommissionens beslutninger i særlige tilfælde i andre medlemsstater, på Italien. Efter deres opfattelse kan situationen i Italien ikke sammenlignes med situationen i andre medlemsstater ([14]).

3.2. Virksomheder/økonomiske aktiviteter

3.2.1. *Ikke-økonomiske aktiviteter i offentlighedens interesse*

(57) Ifølge Italien og størstedelen af bemærkningerne fra interesserede parter er havnemyndigheder ikke virksomheder og udøver ikke økonomiske aktiviteter ([15]). Det italienske retssystem kræver, at havnemyndigheder er ikke-økonomiske offentlige organer af national betydning med administrativ, organisatorisk, reguleringsmæssig, budgetmæssig og finansiel autonomi.

(58) Havnemyndigheder overvåges af ministeriet for infrastruktur og transport, og rapporterne om deres økonomiske forvaltning revideres af Revisionsretten på samme måde som for alle organer, der er en del af den offentlige forvaltning. De er opført på den liste, der er udarbejdet af det italienske statistiske institut, og som anvendes til at fastlægge statens konsoliderede finansielle regnskab. Havnemyndigheder er derfor ikke kun offentligt ejet, men er egentlige ikke-økonomiske offentlige organer ([16]).

(59) Italien og de fleste interesserede parter bemærker, at havnemyndigheder ikke selv udfører havnetjenester eller teknisk-nautiske tjenester ([17]). De regulatoriske beføjelser for de teknisk-nautiske tjenester lodsning, bugsering, fortøjning og lægtning hører under Søfartsstyrelsen, som er en decentraliseret struktur under ministeriet for infrastruktur og transport. Reglerne for tildeling af sådanne tjenester er fastsat i den italienske søfartslov og gennemførelsesbestemmelserne hertil. Andre aktiviteter såsom bunkring og affaldsindsamling udføres heller ikke af havnemyndigheder selv.

(60) Ifølge de italienske myndigheder og de fleste interesserede parter sikrer havnemyndigheder i offentlighedens interesse ikke-diskriminerende adgang til markederne for havnetjenester på betingelser med fri konkurrence og sikrer, at statens ejendom forvaltes i fuld åbenhed og upartiskhed ([18]). Havnemyndighedernes aktiviteter i henhold til lov nr. 84/1994 er styret af offentlighedens interesse i, at havneområderne fungerer korrekt.

([13]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/352 af 15. februar 2017 om opstilling af rammer for levering af havnetjenester og fælles regler om finansiel gennemsigtighed for havne (EUT L 57 af 3.3.2017, s. 1).

([14]) ANCIP (den nationale sammenslutning af havnevirksomheder). Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik).

([15]) ANCIP (den nationale sammenslutning af havnevirksomheder). Assoporti (den italienske havnesammenslutning). Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik). FILT CGIL, FIT-CISL, Uiltrasporti (det italienske transportarbejderforbund, den italienske sammenslutning af transportarbejdere, den italienske transportarbejderfagforening).

([16]) ANCIP (den nationale sammenslutning af havnevirksomheder). Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik).

([17]) ANCIP (den nationale sammenslutning af havnevirksomheder). Assoporti (den italienske havnesammenslutning). Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik).

([18]) Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik).

3.2.2. *Koncessioner, der ikke udføres med gevinst for øje*

(61) Italien og en række andre interesserede parter mener, at havnemyndighedernes tildeling af havnekoncessioner er en reguleringsaktivitet, der tager sigte på en mere produktiv tildeling af havneinfrastruktur til gavn for havnesamfundet og havnebrugerne. Havnemyndighederne sikrer, at der gives koncessioner til brug af offentligt ejede havneområder for at forbedre forvaltningen af havnen og alle de aktiviteter, der er knyttet til den. Tildelingen af koncessioner sker på ingen måde med gevinst for øje. Den finder ikke sted på et konkurrencebaseret marked ([19]).

(62) Italien og andre interesserede parter anfører, at koncessionshaverne udvælges efter gennemsigtige og ikke-diskriminerende procedurer ([20]). Udvælgelsen af dem afhænger ikke nødvendigvis af de højeste rentabilitetsudsigter i form af højere betaling for anvendelsen af jorden. Formålet er snarere at maksimere havneområdernes nytteværdi og værdi i offentlighedens interesse.

3.2.3. *Koncessionsgebyrer er ikke markedspriser*

(63) Italien og en række andre interesserede parter er af den opfattelse, at gebyrerne for havnemyndighedernes tildeling af koncessioner og tilladelser til private virksomheder for kommerciel udnyttelse af den grundlæggende havneinfrastruktur og levering af tjenesteydelser ikke udgør en betaling for en leveret tjenesteydelse eller en tilbudt vare. Efter deres opfattelse kan de pågældende tjenesteydelser ikke anses for økonomiske aktiviteter ([21]).

(64) Havnemyndigheder tildeler koncessioner på grundlag af gennemsigtige, konkurrenceprægede og ikke-diskriminerende procedurer. Den tildelingsprocedure, der fører til udvælgelsen af koncessionshaveren, er fuldstændig adskilt fra gebyrets størrelse. Havnemyndigheder har pligt til at føre tilsyn med koncessionshaveren og kontrollere, at koncessionshaveren overholder betingelserne i koncessionen. De foretager overensstemmelseskontrol og har særlige sanktionsbeføjelser over for koncessionshaveren, såsom beføjelsen til at tilbagekalde en koncession i tilfælde af manglende opfyldelse af forpligtelser. Havnemyndigheder har ikke direkte kontraktforhold med redere og fartøjsoperatører. Det er kun koncessionshavere, der har det.

(65) Ifølge bemærkninger fra Italien og en række andre interesserede parter er der en væsentlig forskel mellem tildelingen af statsejet ejendom til koncessionshavere (som i den italienske sag) og leasing af sådan ejendom ([22]). De rettigheder, som havnemyndigheder tildeler koncessionshaveren, er mindre betydningsfulde end de rettigheder, som en typisk forpagter har i et leasingforhold i traditionelle fremlejningshavnemodeller. Dette fremgår af følgende særlige forhold i det italienske system:

1) Koncessionshaverens eneret til at benytte den offentlige ejendom må ikke være i strid med almene hensyn

2) Havnemyndigheden kan til enhver tid tilbagekalde koncessioner af særlige grunde, der er knyttet til udnyttelsen af havet, eller af andre almene hensyn. I så fald er koncessionshaveren ikke erstatningsberettiget

3) Opkrævningen af gebyrer sker ved tvangsfuldbyrdelsesprocedurer svarende til dem, der gælder for skattegæld

4) Når koncessionerne udløber, er den statsejede ejendom til rådighed for havnemyndigheden, og alle arbejder eller forbedringer forbliver statens ejendom. Koncessionshaveren modtager ingen betaling eller godtgørelse for sådanne arbejder og forbedringer.

([19]) Assoporti (den italienske havneforening) Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik) Conftrasporto-Confcommercio (sammenslutningen af transport-, skibs- og logistiksammenslutninger).

([20]) Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik).

([21]) Assoporti (den italienske havneforening) Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik) Conftrasporto-Confcommercio (forbundet af transport-, skibs- og logistiksammenslutninger) FILT CGIL, FIT-CISL, Uiltrasporti (det italienske transportarbejderforbund, den italienske sammenslutning af transportarbejdere, den italienske transportarbejderfagforening).

([22]) Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik).

(66) Som følge heraf er de koncessionsgebyrer, som koncessionshaverne betaler til havnemyndigheder, ifølge Italien og flere interesserede parter hverken lejeudgifter eller markedspriser, da der ikke er nogen skønsbeføjelse mellem forhandlingsparterne. De er fastsat ved lov og har karakter af en skat, som koncessionshaveren betaler til staten via havnemyndigheder til gengæld for adgangen til markedet for havneøkonomiske aktiviteter, navnlig med henblik på udførelse af aktiviteter og tjenesteydelser, der anvender det offentlige område ([23]).

(67) Det følger heraf, at havnemyndigheder ikke udøver nogen økonomiske aktiviteter, eftersom havnemyndigheder ikke kan gribe ind over for hovedelementet i enhver økonomisk transaktion, der gennemføres på markedsvilkår, nemlig prisen på tjenesteydelsen ([24]).

(68) Nogle af de interesserede parter ([25]) bemærker, at der ifølge EU-Domstolens retspraksis ikke er tale om økonomisk aktivitet, når de specifikke metoder til udbud af visse varer eller tjenesteydelser er fastsat direkte ved lov og derfor ikke er baseret på økonomiske vurderinger foretaget af de bydende parter ([26]). Tilstedeværelsen af et kommerciel gebyr, der fastsættes direkte af den virksomhed, der driver infrastrukturen, er derfor en betingelse for, at den kan kvalificeres som en virksomhed ([27]).

3.2.4. *Det økonomiske element i koncessionsgebyrerne*

(69) Italien og nogle af de interesserede parter bemærker, at havnemyndigheders aktiviteter i forbindelse med forvaltningen af havneområdet ikke har nogen betydning for det offentlige domæne. Dette betyder, at selv om visse elementer af havnemyndigheders aktiviteter er af økonomisk art, kan dette ikke føre til den konklusion, at havnemyndigheder er virksomheder ([28]). Ifølge Italien er det i EU-Domstolens retspraksis udelukket, at organer, der er oprettet og reguleret med henblik på varetagelse af offentlige og ikke-økonomiske funktioner og aktiviteter, men som samtidig udøver visse økonomiske aktiviteter, klassificeres som virksomheder ([29]).

(70) Italien indrømmer, at de gebyrer, som koncessionshaverne betaler, omfatter et økonomisk element. Gebyrerne fastsættes i henhold til kriterier, der er fastsat på nationalt plan. Gebyrerne tager imidlertid også hensyn til koncessionshaverens forpligtelser med hensyn til fragtmængde, investeringstype og trafikmængde. Grundgebyret kan derfor nedsættes, f.eks. når koncessionshavere foretager investeringer i større infrastrukturarbejder eller foretager ekstraordinær vedligeholdelse af de offentlige goder, der henhører under havnemyndigheders jurisdiktion.

(71) Sammenfattende består koncessionsgebyret ifølge de italienske myndigheder af både et fast og et variabelt element. Det faste element står i forhold til de pågældende områders areal og tager hensyn til en række andre parametre (de pågældende områders placering og infrastrukturniveau). Det variable element beregnes på grundlag af incitamentsmekanismer med henblik på at opnå bedre produktivitet, bedre energi- og miljøpræstationer og forbedring af serviceniveauet, navnlig med hensyn til transport og intermodal integration af havnene. De incitamentsparametre, der anvendes i det variable element af koncessionsgebyrer, tager typisk hensyn til trafikmængden, både med hensyn til fartøjer, mængder og typer af varer, og til udviklingen af specifikke indikatorer for markeds- og servicekvalitet (gennemsnitlig lagertid for varer i oplagringsområderne, effektiviteten af trafikoverflytningsoperationer energi- og miljøeffektivitetsniveauet for hele havnecyklussen produktivitetsniveauet pr. arealenhed i det havneområde, der er omfattet af koncessionen).

([23]) ANCIP (den nationale sammenslutning af havnevirksomheder). Assoporti (den italienske havnesammenslutning). Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik). Conftrasporto-Confcommercio (sammenslutningen af transport-, skibs- og logistiksammenslutninger).

([24]) Conftrasporto-Confcommercio (sammenslutningen af transport-, skibs- og logistiksammenslutninger).

([25]) ANCIP (den nationale sammenslutning af havnevirksomheder).

([26]) Domstolens dom af 17. februar 1993, Christian Poucet mod Assurances Générales de France og Caisse Mutuelle Régionale du Languedoc-Roussillon, forenede sager C-159/91 og C-160/91, ECLI:EU:C:1993:63, præmis 18.

([27]) Domstolens dom af 17. februar 1993, Christian Poucet mod Assurances Générales de France og Caisse Mutuelle Régionale du Languedoc-Roussillon, forenede sager C-159/91 og C-160/91, ECLI:EU:C:1993:63, præmis 18. Domstolens dom af 24. oktober 2002, Aéroports de Paris mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617, præmis 78.

([28]) ANCIP (den nationale sammenslutning af havnevirksomheder).

([29]) Domstolens dom af 19. januar 1994, SAT Fluggesellschaft mbH mod Eurocontrol, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7. Domstolens dom af 26. marts 2009, Selex Sistemi Integrati mod Kommissionen, C-113/07 P, ECLI:EU:C:2009:191.

(72) Koncessionsgebyret (fast og variabelt element) dækker derfor på den ene side betalingsdelen af havneforvaltningen og brugen af havneejendommen som grundlæggende infrastruktur, som er af ikke-økonomisk karakter, og dækker på den anden side driften og anvendelsen af den offentlige ejendom, der gør det muligt for koncessionshaverne at udføre deres aktiviteter.

(73) Italien mener, at sondringen mellem den ikke-økonomiske (det faste element) og den økonomiske (det variable element) del af koncessionsgebyret indirekte bekræftes af forordning (EU) 2017/352. I nævnte forordning fastsættes det, at havneinfrastrukturudgifter kan differentieres i overensstemmelse med havnens økonomiske strategi og politik for fysisk planlægning med henblik på at fremme en mere effektiv anvendelse af havneinfrastrukturen ([30]).

(74) Italien mener også, at der ved vurderingen af koncessionsgebyrernes art skal tages hensyn til de aktiviteter, havnemyndigheder udfører som offentlige organer, der forvalter offentlig ejendom. Retningslinjerne i retspraksis siger, at et offentligt organ, for så vidt som det udøver en økonomisk aktivitet, der kan adskilles fra udøvelsen af sine offentligretlige beføjelser, handler som en virksomhed i forbindelse med en sådan aktivitet. Når denne økonomiske aktivitet imidlertid er uadskilleligt forbundet med udøvelsen af dets offentligretlige beføjelser, forbliver den aktivitet, som udøves af dette organ, som helhed forbundet med udøvelsen af disse beføjelser ([31]).

(75) I havnemyndigheders tilfælde kan aktiviteter, der kan have en økonomisk betydning for forvaltningen af havneejendommen, og som kan være relevante for fastsættelsen af koncessionsgebyret, under alle omstændigheder være uadskillelige fra de offentlige aktiviteter, der ved lov er overdraget til havnemyndigheder, såsom kontrol og forvaltning af havneejendommen og planlægning af alle aktiviteter i forbindelse med anvendelse af havneområderne. Koncessionsgebyrer, der opkræves af havnemyndigheder, bør derfor ikke betragtes som selskabsindtægter.

(76) Italien erkender, at det variable element i koncessionsgebyret er af økonomisk karakter, og at dette i teorien berettiger, at det medtages i beregningsgrundlaget for en potentiel beskatning af en virksomheds indtægter.

(77) Italien mener imidlertid, at incitamentsparametrene for det variable element i koncessionsgebyrerne bevirker, at de deraf følgende gebyrbeløb gradvis nedsættes, når koncessionshaverne opfylder de økonomiske mål. Ifølge Italien fører dette til en overordnet nedsættelse af koncessionsgebyret. Som følge heraf består havnemyndigheders indtægter helt eller næsten udelukkende af det faste element, som er begrænset til aflønning af havnemyndighedens ledelse og havnemyndighedens reguleringsaktiviteter. Derfor udøver havnemyndigheder efter Italiens opfattelse ingen økonomisk aktivitet.

3.3. **Statsmidler**

(78) Ifølge bemærkningerne fra nogle af de interesserede parter vil udelukkelsen af havnemyndigheder fra forpligtelsen til at betale selskabsskat ikke medføre tab af skatteindtægter, da havnemyndigheder er en del af staten. Der vil derfor ikke være tale om et forbrug af statsmidler i form af skatte- eller budgetudgifter ([32]).

(79) Nogle af de interesserede parter bemærker også, at de beløb, som havnemyndigheder betalte til staten i tilfælde af beskatning af havnemyndigheders indtægter, ville omdirigere midler fra havnemyndigheder, som så ikke ville være til rådighed til at udføre havnemyndigheders institutionelle opgaver. Staten forventes derefter at øge sine bidrag til havnemyndigheder.

([30]) Artikel 13, stk. 4, i forordning (EU) 2017/352.

([31]) Domstolens dom af 12. juli 2012, Compass-Datenbank, C-138/11, ECLI:EU:C:2012:449, præmis 38. Rettens dom af 12. september 2013, Tyskland mod Kommissionen, T-347/09, ECLI:EU:T:2013:418, præmis 29. Domstolens dom af 26. marts 2009, Selex Sistemi Integrati mod Kommissionen, C-113/07 P, ECLI:EU:C:2009:191, præmis 71-80.

([32]) ANCIP (den nationale sammenslutning af havnevirksomheder). Assoporti (den italienske havnesammenslutning). Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik). FILT CGIL, FIT-CISL, Uiltrasporti (det italienske transportarbejderforbund, den italienske sammenslutning af transportarbejdere, den italienske transportarbejderfagforening).

3.4. **Selektivitet**

(80) Med hensyn til fritagelsen for selskabsskat (IRES) for havnemyndigheder bemærker Italien og de fleste interesserede parter, at klassificeringen af havnemyndigheder i kategorien ikke-økonomiske offentlige organer i den italienske konsoliderede skattelov TUIR nødvendigvis indebærer, at de fritages for selskabsskat ([33]). Dette ville ikke være en undtagelse fra ordningen eller en særlig foranstaltning til fordel for havnemyndigheder, da den er i fuld overensstemmelse med principperne i det italienske skattesystem ([34]).

(81) Det skattesystem, der er fastsat i den italienske TUIR, er også fuldt ud i overensstemmelse med havnemyndigheders karakter og funktioner, eftersom der er tale om offentlige organer, der udelukkende har administrative funktioner, og som derfor er underlagt anvendelsen af TUIR's artikel 74. TUIR's artikel 73 forudsætter derimod, at den pågældende enhed udøver kommercielle aktiviteter, omend som biaktivitet, og finder derfor ikke anvendelse på havnemyndigheder ([35]).

3.5. **Konkurrencefordrejning og påvirkning af samhandelen**

(82) En interesseret part mener ikke, at foranstaltningen påvirker samhandelen og konkurrencen, da der ikke er nogen private havne i Italien ([36]). Havnemyndigheder behøver ikke at tilskynde potentielle koncessionshavere ved at tilbyde lave eller reducerede koncessionsgebyrer, da efterspørgslen efter adgang til havneområder under alle omstændigheder er større end udbuddet af tilgængelige områder.

(83) Nogle interesserede parter bemærker også, at havne ikke konkurrerer med andre leverandører af transporttjenester, da de forskellige transportinfrastrukturer betjener forskellige vare- og trafikmarkeder og ikke er substituerbare.

4. **VURDERING**

4.1. **Støtte i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1**

(84) I henhold til traktatens artikel 107, stk. 1, er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked, når den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

4.1.1. *Tilstedeværelsen af virksomheder*

4.1.1.1. Virksomhedsbegrebet

(85) Ifølge retspraksis omfatter begrebet virksomhed enhver enhed, der udøver økonomisk aktivitet, uanset denne enheds retlige status og dens finansieringsmåde ([37]). Den omstændighed, at en enhed ikke søger vinding, er ikke afgørende for at fastslå, om der er tale om en virksomhed eller ej ([38]). Den omstændighed, at enheden er offentligt ejet, er heller ikke afgørende.

([33]) ANCIP (den nationale sammenslutning af havnevirksomheder). Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik).
([34]) Italien henviser til Domstolens dom af 21. december 2016, Kommissionen mod World Duty Free Group, C-20/15 P, ECLI:EU:C:2016:981, præmis 58.
([35]) ANCIP (den nationale sammenslutning af havnevirksomheder). Assoporti (den italienske havnesammenslutning). Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik).
([36]) Confetra (det italienske generalforbund for transport og logistik).
([37]) Domstolens dom af 23. april 1991, Klaus Höfner og Fritz Elser mod Macrotron GmbH, C-41/90, ECLI:EU:C:1991:161, præmis 21.
([38]) Domstolens dom af 1. juli 2008, MOTOE, C-49/07, ECLI:EU:C:2008:376, præmis 27 og 28.

(86) Som præciseret af Unionens retsinstanser er enhver aktivitet, der består i at udbyde varer og tjenesteydelser på et bestemt marked, dvs. tjenesteydelser, der normalt udføres mod betaling, en økonomisk aktivitet. Det væsentlige kendetegn ved betalingen er, at der er tale om et vederlag for den pågældende tjenesteydelse ([39]). Nonprofitorganisationer kan også tilbyde varer og tjenesteydelser på et marked ([40]).

(87) Når det drejer sig om anlæg og drift af offentlig infrastruktur, har Unionens retsinstanser præciseret, at det er den fremtidige brug af infrastrukturen, dvs. dens økonomiske udnyttelse eller ej, der afgør, om finansieringen af opførelsen af en sådan infrastruktur falder ind under anvendelsesområdet for Unionens statsstøtteregler eller ej ([41]). Det anerkendes, at kommerciel udnyttelse og opførelse af havne- eller lufthavnsinfrastruktur med henblik på en sådan kommerciel udnyttelse udgør økonomiske aktiviteter ([42]).

(88) I overensstemmelse med denne retspraksis konkluderede Kommissionen i en række beslutninger, at opførelse og kommerciel udnyttelse af havneinfrastrukturer udgør økonomiske aktiviteter ([43]). F.eks. udgør kommerciel udnyttelse af en havn eller en lufthavnsterminal ved at stille den til rådighed for brugerne mod betaling af et gebyr en økonomisk aktivitet ([44]). Offentlig finansiering af en havneinfrastruktur begunstiger derfor en økonomisk aktivitet og er i princippet underlagt statsstøttereglerne ([45]).

(89) Omvendt er investeringer i infrastruktur, der er nødvendige for at udføre aktiviteter, som henhører under statens ansvar under udøvelsen af dens offentligretlige beføjelser, ikke underlagt statsstøttekontrol ([46]). Kun infrastrukturer, der udgør en del af statens væsentlige funktioner, er af ikke-økonomisk karakter.

4.1.1.2. Havnemyndigheder udøver økonomiske og ikke-økonomiske aktiviteter

(90) Italien og de fleste interesserede parter hævder, at havnemyndigheder er ikke-økonomiske offentlige organer af national betydning med administrativ, organisatorisk, reguleringsmæssig, budgetmæssig og finansiel autonomi. Efter deres opfattelse udøver havnemyndigheder ikke økonomiske aktiviteter og er ikke virksomheder.

([39]) Domstolens dom af 6. november 2018, Scuola Elementare Maria Montessori mod Kommissionen, forenede sager C-622/16 P-C-624/16 P, ECLI:EU:C:2018:873, præmis 104 og den deri nævnte retspraksis.

([40]) Domstolens dom af 29. oktober 1980, Van Landewyck mod Kommissionen, forenede sager 209-215 og 218/78, ECLI:EU:C:1980:248, præmis 88. Domstolens dom af 16. november 1995, FFSA m.fl. mod Ministère de l'Agriculture og de la Pêche, C-244/94, ECLI:EU:C:1995:392, præmis 21. Domstolens dom af 1. juli 2008, MOTOE, C-49/07, ECLI:EU:C:2008:376, præmis 27 og 28. Se også Kommissionens meddelelse om statsstøttebegrebet som omhandlet i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT C 262 af 19.7.2016), punkt 9.

([41]) Rettens dom af 24. marts 2011, Freistaat Sachsen m.fl. mod Kommissionen og Mitteldeutsche Flughafen og Flughafen Leipzig/Halle mod Kommissionen, forenede sager T-443/08 og T-455/08, ECLI:EU:T:2011:117, præmis 95, stadfæstet ved Domstolens dom af 19. december 2012, Mitteldeutsche Flughafen og Flughafen Leipzig-Halle mod Kommissionen, C-288/11, ECLI:EU:C:2012:821, præmis 42-44.

([42]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17 ECLI:EU:T:2019:652, præmis 47.

([43]) Kommissionens beslutning af 15. december 2009 i statsstøttesag N 385/2009, Offentlig finansiering af havneinfrastruktur i Ventspils havn (EUT C 72 af 20.03.2010, betragtning 53-58). Kommissionens beslutning af 15. juni 2011 i statsstøttesag N 44/2010, Offentlig finansiering af havneinfrastruktur i Krievu Sala (EUT C 215 af 21.7.2011, s. 21, betragtning 60-68). Kommissionens afgørelse af 22. februar 2012 i statsstøttesag SA.30742 (N/2010), Opførelse af infrastruktur til passager- og godsfærgeterminalen i Klaipeda (EUT C 121 af 26.4.2012, s. 1, betragtning 45-47).

([44]) Kommissionens afgørelse af 18. september 2013 i statsstøttesag SA.36953 (2013/N), Havnemyndigheden i Bahía de Cádiz (EUT C 335 af 16.11.2013, s. 1, betragtning 29).

([45]) Kommissionens afgørelse af 27. marts 2014 i statsstøttesag SA.38302, Salerno havn (EUT C 156 af 23.5.2014, betragtning 32-36). Kommissionens afgørelse af 22. februar 2012 i statsstøttesag SA.30742 (N/2010), Opførelse af infrastruktur til passager- og godsfærgeterminalen i Klaipeda (EUT C 121 af 26.4.2012, s. 1, betragtning 45-47). Kommissionens afgørelse af 2. juli 2013 i statsstøttesag SA.35418 (2012/N), Udvidelse af Piræus havn (EUT C 256 af 5.9.2013, s. 2, betragtning 21 og 22). Kommissionens meddelelse om statsstøttebegrebet i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unionsfunktionsmåde (EUT C 262 af 19.7.2016, punkt 215, s. 47).

([46]) Eksempler på sådanne ikke-økonomiske aktiviteter er: a) Søfartskontrol b) Brandbekæmpelse c) Politi d) Told. Kommissionens meddelelse om statsstøttebegrebet i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unionsfunktionsmåde (EUT C 262 af 19.7.2016, punkt 215, s. 47).

(91) Kommissionen finder, at klassificeringen af havnemyndigheder som ikke-økonomiske offentlige organer i italiensk ret ikke er tilstrækkelig til at konkludere, at de ikke er virksomheder. For at afgøre, om havnemyndigheders aktiviteter er aktiviteter, der udføres af en virksomhed i traktatens forstand, er det nødvendigt at fastslå arten af deres aktiviteter ([47]).

(92) På grundlag af beskrivelsen af havnemyndigheders aktiviteter (se afsnit 2.1.2-2.1.5) finder Kommissionen, at indrømmelse af adgang til havne mod betaling (forankringsgebyrer og gebyrer på losset og lastet gods), udstedelse af tilladelser mod betaling til udførelse af havneoperationer og tildeling af koncessioner mod betaling udgør økonomiske aktiviteter. Kommissionen konkluderer derfor, at havnemyndigheder udøver både ikke-økonomiske og økonomiske aktiviteter.

(93) Kommissionen bestrider ikke, at havnemyndigheder kan få overdraget udøvelsen af visse offentlige beføjelser af ikke-økonomisk karakter (f.eks. kontrol med skibsfarten og sikkerheds- eller forureningsbekæmpelsesovervågning, der udføres alene eller i samarbejde med andre offentlige organer såsom Søfartsstyrelsen) ([48]). Ved udøvelsen af disse aktiviteter er de ikke virksomheder i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1.

(94) Den omstændighed, at havnemyndigheder, når de udøver en del af deres aktiviteter, udøver offentligretlige beføjelser, er imidlertid ikke i sig selv til hinder for, at de kan kvalificeres som virksomheder ([49]).

(95) Havnemyndigheder udøver også økonomiske aktiviteter. De leverer en generel service til brugerne af havnene (redere og fartøjsoperatører) ved at give skibene adgang til havneinfrastruktur mod betaling, der almindeligvis betegnes som havnegebyrer (dvs. gebyrer på losset og lastet gods og forankringsgebyrer). Ved at udstede tilladelser og koncessioner mod betaling stiller de visse infrastrukturer eller arealer til rådighed for virksomheder, der anvender disse arealer til eget formål eller for at levere tjenesteydelser til redere og fartøjsoperatører.

(96) Italien og en række andre interesserede parter hævder, at havnemyndigheder ikke har direkte kontraktforhold med redere og fartøjsoperatører (kun koncessionshavere). Kommissionen er ikke desto mindre af den opfattelse, at den omstændighed, at koncessionshavere benytter visse havnearealer og -infrastrukturer til at tilbyde skibsejere og fartøjsoperatører tjenester, ikke udelukker, at visse aktiviteter, der udføres af havnemyndigheder, såsom leje af havnearealer og havneinfrastruktur til disse tredjepartsvirksomheder, også er af økonomisk karakter ([50]).

(97) Denne holdning er i overensstemmelse med Kommissionens holdning i en række sager vedrørende statsstøtte til italienske havnemyndigheder ([51]). I de sager, der vedrørte fritagelsen for selskabsskat for havne i Belgien og Frankrig, gjorde Kommissionen det desuden klart, at udlejning af offentlig ejendom mod betaling udgør en økonomisk aktivitet ([52]). Retten bekræftede dette synspunkt ([53]).

([47]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17 ECLI:EU:T:2019:652, præmis 54.

([48]) Kommissionens meddelelse om statsstøttebegrebet i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT C 262 af 19.7.2016, punkt 17, s. 5).

([49]) Rettens dom af 30. april 2019, UPF mod Kommissionen, T-747/17, ECLI:EU:T:2019:271, præmis 64. Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, præmis 53 og 54.

([50]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17 ECLI:EU:T:2019:652, præmis 48.

([51]) Kommissionens afgørelse af 19. december 2012 i statsstøttesag SA.34940, Augusta havn (EUT C 077 af 17.3.2013, betragtning 42 og 43). Kommissionens afgørelse af 27. marts 2014 i statsstøttesag SA.38302, Investeringsstøtte til havnen i Salerno (EUT C 156 af 23.5.2014, betragtning 33-36). Kommissionens afgørelse af 19. juni 2015 i statsstøttesag SA.39542, Dredging og bortskaffelse af opmudrede materialer i havnen i Taranto (EUT C 259 af 7.8.2015, betragtning 38-41). Kommissionens afgørelse af 28. juni 2016 i statsstøttesag SA.36112, havnemyndigheden i Napoli og Cantieri del Mediterraneo S.p.A. (EUT C 369 af 7.10.2016, betragtning 44-47).

([52]) Kommissionens afgørelse af 27. juli 2017 i statsstøttesag SA.38393, Beskatning af havne i Belgien (EUT L 332 af 14.12.2017, punkt 62). Kommissionens afgørelse af 27. juli 2017 i statsstøttesag SA.38398, Beskatning af havne i Frankrig (EUT L 332 af 14.12.2017, punkt 55).

([53]) Rettens dom af 30. april 2019, UPF mod Kommissionen, T-747/17, ECLI:EU:T:2019:271, præmis 65 og 66. Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, præmis 47. Dommene blev ikke appelleret.

(98) Samlet set vil en havnemyndighed blive betragtet som en virksomhed, hvis — og i det omfang — den faktisk udøver en eller flere økonomiske aktiviteter ([54]). Havnemyndigheder giver redere og fartøjsoperatører adgang til havneinfrastruktur mod betaling (dvs. gebyrer på losset og lastet gods og forankringsgebyrer). De udsteder tilladelser til havneoperationer mod betaling (tilladelsesgebyrer), og de udlejer offentlig ejendom mod betaling (koncessionsgebyrer). Disse aktiviteter betragtes som økonomiske aktiviteter. Kommissionen mener derfor, at havnemyndigheder er virksomheder i forhold til de økonomiske aktiviteter, de udøver.

4.1.1.3. Manglende profitmotiv er ikke tilstrækkelig til at udelukke, at virksomheden kan kvalificeres som virksomhed.

(99) Italien og en række interesserede parter hævder, at havnemyndigheder ikke forfølger en kommerciel logik og ikke søger profitmaksimering. I denne forbindelse ønsker Kommissionen at understrege, at den omstændighed, at varer eller tjenesteydelser udbydes uden gevinst for øje, ikke er til hinder for, at den enhed, der udfører disse transaktioner på markedet, kan kvalificeres som en virksomhed ([55]).

(100) Kommissionen bemærker, at hverken Italien eller de interesserede parter hævder, at de gebyrer, som havnemyndigheder opkræver, kun er symbolske eller ikke står i forhold til omkostningerne ved de leverede tjenester. Kommissionen bemærker også, at havnegebyrer (dvs. gebyrer på losset og lastet gods og forankringsgebyrer) samt tilladelses- og koncessionsgebyrer udgør den største del af havnemyndigheders indtægter. Ifølge en rapport fra det italienske ministerium for infrastruktur og transport udgjorde havnegebyrer (gebyrer på losset og lastet gods og forankringsgebyrer) og koncessionsgebyrer i 2017 henholdsvis 53,2 % og 27,1 % af havnemyndighedernes indtægter ([56]).

4.1.1.4. Den lovbestemte fastsættelse af gebyrer udelukker ikke, at der foreligger en økonomisk aktivitet.

(101) Italien og en række interesserede parter hævder, at gebyrerne for koncessioner og tilladelser, som havnemyndigheder har givet private virksomheder til kommerciel brug af den grundlæggende havneinfrastruktur og levering af havneoperationer og -tjenester, ikke udgør et vederlag for en leveret tjenesteydelse eller en tilbudt vare (se 3.2.3).

(102) Italien hævder, at koncessionsgebyrer er fastsat ved lov. Havnemyndigheder udøver følgelig ikke økonomiske aktiviteter, fordi de ikke kan gribe ind over for hovedelementet i enhver økonomisk transaktion, der blev gennemført på markedsvilkår, nemlig prisen på tjenesteydelsen.

(103) Indledningsvis skal Kommissionen erindre om, at i henhold til retspraksis er tjenesteydelser, der kan kvalificeres som økonomiske aktiviteter, ydelser, der normalt udføres mod betaling. Det væsentligste kendetegn ved betalingen er, at den udgør et vederlag for den pågældende ydelse ([57]). Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger en betaling, udgør således et afgørende element med henblik på at fastslå, at der foreligger en økonomisk aktivitet ([58]).

([54]) Rettens dom af 30. april 2019, UPF mod Kommissionen, T-747/17, ECLI:EU:T:2019:271, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis.

([55]) Domstolens dom af 1. juli 2008, MOTOE, C-49/07, ECLI:EU:C:2008:376, præmis 27. Domstolens dom af 27. juni 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C 74/16, ECLI:EU:C:2017:496, præmis 46. Rettens dom af 12. september 2013, Tyskland mod Kommissionen, T-347/09, ECLI:EU:T:2013:418, præmis 48. Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, præmis 80.

([56]) Relazione sull'attività delle autorità di sistema portuale, Anno 2017, Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, offentliggjort den 16. september 2019 http://www.mit.gov.it/node/11420.

([57]) Domstolens dom af 27. juni 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C 74/16, ECLI:EU:C:2017:496, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis. Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, præmis 75.

([58]) Domstolens dom af 19. december 2012, Mitteldeutsche Flughafen og Flughafen Leipzig-Halle mod Kommissionen, C-288/11, ECLI:EU:C:2012:821, præmis 40. Rettens dom af 24. marts 2011, Freistaat Sachsen m.fl. mod Kommissionen og Mitteldeutsche Flughafen og Flughafen Leipzig/Halle mod Kommissionen, forenede sager T-443/08 og T-455/08, ECLI:EU:T:2011:117, præmis 93. Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, præmis 76.

(104) Levering af tjenesteydelser mod betaling, der er fastsat ved lov, er ikke i sig selv tilstrækkelig til at forhindre, at den pågældende aktivitet kvalificeres som økonomisk aktivitet ([59]).

(105) Kommissionen finder derfor, at argumentet om, at koncessionsgebyrer er fastsat ved lov, ikke er tilstrækkeligt til at konkludere, at havnemyndigheder ikke udøver økonomiske aktiviteter. Kommissionen bemærker også, at loven kun fastsætter minimumsgebyrer for koncessioner, hvilket giver havnemyndigheder mulighed for at påvirke gebyrerne i overensstemmelse med deres forretningsstrategier. Selv hvis det var korrekt, at koncessionsgebyrerne var fastsat fuldt ud ved lov, ville det under alle omstændigheder være irrelevant, eftersom havnemyndigheder stiller visse infrastrukturer eller arealer til rådighed for virksomheder mod betaling, hvilket betragtes som en økonomisk aktivitet.

(106) Kommissionen konkluderer derfor, at tildeling af koncessioner mod betaling bør betragtes som økonomisk aktivitet.

4.1.1.5. Økonomiske incitamenter

(107) Kommissionen bemærker, at fastsættelsen af gebyrer ved lov ikke udelukker, at gebyrerne i det mindste delvist fastsættes på grundlag af en økonomisk begrundelse. I den foreliggende sag høres en lang række offentlige og private interessenter (nationale og regionale myndigheder, havnemyndigheder og andre offentlige organer, virksomheder, der leverer havnetjenester og havneoperationer, fagforeninger), inden gebyrerne for koncessioner og tilladelsesgebyrerne for havneoperationer fastsættes på nationalt plan. Det samme gælder havnegebyrer (gebyrer på losset og lastet gods og forankringsgebyrer).

(108) Kommissionen mener, at havnemyndigheders fritagelse for selskabsskat giver havnemyndigheder mulighed for at anvende lavere gebyrer. Gebyrniveauet er et vigtigt element i den forretningspolitik, som havnene fører for at tilskynde redere og fartøjsoperatører til at benytte havnens infrastruktur og rederierne til at etablere sig med henblik på at udvikle deres produktions- eller serviceaktiviteter der ([60]).

(109) I forbindelse med koncessioner er kun en del af koncessionsgebyret (minimumsgebyret) fastsat på nationalt plan. Denne del af gebyret er det faste element i koncessionsgebyret. Koncessionsgebyrets variable element gør det muligt for havnemyndigheder at følge deres egne forretningsstrategier i overensstemmelse med de specifikke markedsforhold.

(110) Koncessionsgebyrer består nemlig af et fast og et variabelt element. Det faste element er generelt proportionalt med arealet af de områder, der er omfattet af koncessionen, og tager hensyn til flere andre parametre (beliggenhed, infrastrukturniveau i de pågældende områder). Det variable element omfatter økonomiske incitamenter til at opnå højere produktivitet, bedre energi- og miljøpræstationer og forbedring af serviceniveauet, navnlig med hensyn til transport og intermodal integration af havnene.

(111) Italien erkender, at det variable element i koncessionsgebyrerne er af økonomisk art og derfor berettiget til at blive taget i betragtning i beregningsgrundlaget for en potentiel beskatning af havnemyndigheders indtægter. Når koncessionshaverne imidlertid opfylder de fastsatte økonomiske mål, vil det tilsvarende gebyrbeløb blive gradvist reduceret og føre til en nedsættelse af det samlede koncessionsgebyr. Som følge heraf består havnemyndigheders indtægter fra koncessioner ifølge de italienske myndigheder i praksis næsten udelukkende af det faste element, som er begrænset til aflønning af havnemyndighedens ledelse og havnemyndighedens reguleringsaktiviteter. Da Italien mener, at det faste element i koncessionsgebyrerne er et vederlag for ikke-økonomiske aktiviteter, konkluderer det, at havnemyndigheder ikke udøver nogen økonomisk aktivitet.

(112) Kommissionen bemærker imidlertid, at hverken Italien eller nogen af de interesserede parter har fremlagt dokumentation til støtte for deres påstand om, at det variable element af gebyret fører til en nedsættelse af det samlede koncessionsgebyr.

([59]) Rettens dom af 12. september 2013, Tyskland mod Kommissionen, T-347/09, ECLI:EU:T:2013:418, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis. Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, præmis 78.

([60]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17 ECLI:EU:T:2019:652, præmis 81.

(113) Endnu vigtigere er det ubestridt, at koncessionsgebyrerne fastsættes på en måde, der afspejler værdien af den leverede tjenesteydelse (omfang, placering og infrastrukturniveau). Koncessionsgebyrerne er heller ikke blot symbolske.

(114) Kommissionen konkluderer derfor, at det forhold, at det variable element i koncessionsgebyrerne kan reducere de samlede indtægter fra koncessionsgebyrer, når koncessionshaverne opfylder de økonomiske mål i koncessionskontrakten, ikke er tilstrækkeligt til at udelukke, at havnemyndigheder udøver økonomiske aktiviteter. Kommissionen mener også, at det forhold, at indtægter fra koncessionsgebyrer også kan finansiere visse ikke-økonomiske aktiviteter, ikke ændrer ved, at gebyrerne modtages som modydelse for en tjenesteydelse, nemlig adgang til havneinfrastrukturen ([61]).

4.1.1.6. Gebyrer er ikke skatter

(115) Italien og flere interesserede parter hævder også, at de gebyrer, der skal betales til havnemyndigheder, har karakter af en skat, som koncessionshaveren betaler til staten via havnemyndighederne.

(116) Kommissionen er af den opfattelse, at dette argument ikke er relevant for afgørelsen af, om havnemyndigheder udøver en økonomisk aktivitet, idet nationale betingelser ikke i sig selv kan anvendes til at omgå anvendelsen af fælles EU-regler. Tjenesteydelser, der kan karakteriseres som økonomiske aktiviteter, er ydelser, der normalt udføres mod betaling ([62]). De gebyrer, som havnemyndigheder modtager, udgør en betaling, der betales af brugerne for levering af specifikke tjenesteydelser som modydelse. Som Retten allerede bemærkede i forbindelse med de spanske havne, hvor havnene også gjorde gældende, at havnegebyrer er skatter, er havnegebyrer gebyrer, der opkræves for brug af havneinfrastruktur ([63]).

4.1.1.7. Havnemyndigheders økonomiske aktiviteter er ikke hjælpeaktiviteter

(117) Italien er af den opfattelse, at de økonomiske aktiviteter, som havnemyndigheder udfører i forbindelse med forvaltningen af havnene, er marginale og utilstrækkelige til at kvalificere havnemyndigheder som virksomheder. Domstolens praksis udelukker, at organer, der er oprettet og reguleret med henblik på varetagelse af offentlige og ikke-økonomiske funktioner og aktiviteter, men som samtidig udøver visse økonomiske aktiviteter, klassificeres som virksomheder ([64]).

(118) Italien mener også, at aktiviteter, der kan have en økonomisk betydning for forvaltningen af havneejendommen, og som kan være relevante for fastsættelsen af koncessionsgebyret, er uadskillelige fra de offentlige aktiviteter, der ved lov er overdraget til havnemyndigheder, såsom kontrol og forvaltning af havneejendommen. Ifølge Italien bør de gebyrer, som havnemyndigheder opkræver, derfor ikke betragtes som virksomhedsindkomst.

(119) Kommissionen ønsker at minde om, at den omstændighed, at en enhed i forbindelse med udøvelsen af en del af sin virksomhed har beføjelser som offentlig myndighed, ikke i sig selv er til hinder for, at den klassificeres som en virksomhed i EU-konkurrencerettens forstand for så vidt angår dens økonomiske aktiviteter ([65]).

(120) Det fremgår af retspraksis, at for så vidt som en offentlig enhed udøver en økonomisk aktivitet, der kan adskilles fra udøvelsen af dens beføjelser som offentlig myndighed, handler denne enhed for så vidt angår denne aktivitet som virksomhed. Hvis denne økonomiske virksomhed derimod ikke kan adskilles fra udøvelsen af dens beføjelser som offentlig myndighed, forbliver alle de aktiviteter, der udøves af denne enhed, aktiviteter, der er forbundet med udøvelsen af disse beføjelser ([66]).

([61]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17 ECLI:EU:T:2019:652, præmis 82.

([62]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17 ECLI:EU:T:2019:652, præmis 75.

([63]) Rettens dom af 15. marts 2018, Naviera Armas mod Kommissionen, T-108/16, ECLI:EU:T:2018:145, præmis 124.

([64]) Domstolens dom af 19. januar 1994, SAT Fluggesellschaft mod Eurocontrol, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7. Domstolens dom af 26. marts 2009, Selex Sistemi Integrati mod Kommissionen, C-113/07, ECLI:EU:C:2009:191.

([65]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, præmis 85 og den deri nævnte retspraksis.

([66]) Domstolens dom af 12. juli 2012, Compass-Datenbank, C 138/11, ECLI:EU:C:2012:449, præmis 38. Rettens dom af 12. september 2013, Tyskland mod Kommissionen, T-347/09, ECLI:EU:T:2013:418, præmis 29. Domstolens dom af 26. marts 2009, Selex Sistemi Integrati mod Kommissionen, C-113/07, ECLI:EU:C:2009:191, præmis 71-80. Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, præmis 86. Rettens dom af 30. april 2019, UPF mod Kommissionen, T-747/17, ECLI:EU:T:2019:271, præmis 82.

(121) Kommissionen bemærker, at hverken Italien eller nogen af de interesserede parter har fremlagt beviser for, at havnenes økonomiske aktiviteter er uadskillelige fra deres beføjelser som offentlig myndighed. Den blotte mulighed for en økonomisk forbindelse mellem disse aktiviteter, for så vidt som havnenes økonomiske aktiviteter gør det muligt helt eller delvis at finansiere deres ikke-økonomiske aktiviteter, er ikke tilstrækkelig til at godtgøre, at disse aktiviteter er uadskillelige i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i retspraksis ([67]).

(122) Kommissionen bemærker endvidere, at havnemyndigheders økonomiske aktiviteter i den foreliggende sag ikke gøres obligatoriske som følge af deres ikke-økonomiske aktiviteter i offentlighedens interesse, og at de ikke-økonomiske aktiviteter i mangel heraf ikke nødvendigvis fratages deres nytteværdi ([68]).

(123) Kommissionen bemærker også, at hverken Italien eller de interesserede parter har påvist, at havnenes økonomiske aktiviteter er hjælpeaktiviteter i forhold til deres ikke-økonomiske aktiviteter, der udøves i offentlighedens interesse ([69]). Derimod udgør havnegebyrer (dvs. gebyrer på losset og lastet gods og forankringsgebyrer) og koncessionsgebyrer størstedelen af havnemyndigheders driftsindtægter, da de tilknyttede aktiviteter udgør havnemyndighedernes kerneaktivitet ([70]).

(124) Kommissionen konkluderer derfor, at havnemyndigheders økonomiske aktiviteter ikke kan adskilles fra deres ikke-økonomiske aktiviteter, der udøves i offentlighedens interesse som omhandlet i retspraksis ([71]). Kommissionen er derfor af den opfattelse, at havnemyndigheder bør betragtes som virksomheder, hvis — og i det omfang — de faktisk udøver en eller flere økonomiske aktiviteter ([72]).

4.1.1.8. Lovbeskyttet monopol er ikke tilstrækkeligt til at betragte havnemyndigheders aktiviteter som ikke-økonomiske

(125) Italien og flere interesserede parter hævder, at havnemyndigheder ikke har nogen konkurrenter, og at der ikke findes noget marked, hvor de ville kunne operere. Da der ikke findes et marked for udbud af deres tjenesteydelser, kan havnemyndigheder ikke betragtes som virksomheder. Nogle af de interesserede parter anfører også, at forvaltningen af havne er forskellig fra forvaltningen af lufthavne.

(126) Kommissionen bemærker i den forbindelse, at en enhed, der har et lovbestemt monopol, meget vel kan tilbyde varer og tjenesteydelser på et marked og derfor være en virksomhed i henhold til traktatens artikel 107. Begrebet økonomisk aktivitet er et objektivt begreb, der følger af faktiske omstændigheder, navnlig af at der findes et marked for de pågældende tjenesteydelser ([73]).

([67]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17 ECLI:EU:T:2019:652, præmis 87. Rettens dom af 30. april 2019, UPF mod Kommissionen, T-747/17, ECLI:EU:T:2019:271, præmis 84.

([68]) Domstolens dom af 12. juli 2012, Compass-Datenbank, C 138/11, ECLI:EU:C:2012:449, præmis 41. Rettens dom af 12. september 2013, Tyskland mod Kommissionen, T-347/09, ECLI:EU:T:2013:418, præmis 41. Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, præmis 89. Rettens dom af 30. april 2019, UPF mod Kommissionen, T-747/17, ECLI:EU:T:2019:271, præmis 82.

([69]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17 ECLI:EU:T:2019:652, præmis 90. Rettens dom af 30. april 2019, UPF mod Kommissionen, T-747/17, ECLI:EU:T:2019:271, præmis 87.

([70]) Relazione sull'attività delle autorità di sistema portuale, Anno 2017, Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, offentliggjort den 16. september 2019 http://www.mit.gov.it/node/11420.

([71]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17 ECLI:EU:T:2019:652, præmis 89. Rettens dom af 30. april 2019, *UPF mod Kommissionen*, T-747/17, ECLI:EU:T:2019:271, præmis 84.

([72]) Domstolens dom af 12. juli 2012, Compass-Datenbank, C 138/11, ECLI:EU:C:2012:449, præmis 37. Rettens dom af 30. april 2019, UPF mod Kommissionen, T-747/17, ECLI:EU:T:2019:271, præmis 64.

([73]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17 ECLI:EU:T:2019:652, præmis 56.

(127) Kommissionen minder også om, at EU-domstolene fastslog, at tilrådighedsstillelse af lufthavnsanlæg til luftfartsselskaber mod betaling af et gebyr udgør en økonomisk aktivitet ([74]). Kommissionen mener ikke, at der er nogen grundlæggende forskel mellem tildelingen af adgang til lufthavnsinfrastruktur til gengæld for lufthavnsgebyrer og tildelingen af adgang til havneinfrastrukturen til gengæld for havnerettigheder ([75]), navnlig fordi lufthavnene også har et lovbeskyttet monopol svarende til det, som de italienske havnemyndigheder har. Havnemyndighederne driver selv havneinfrastrukturen, når de giver redere og fartøjsoperatører adgang til havneinfrastrukturen eller udlejer den mod betaling ([76]).

(128) Kommissionen konkluderer derfor, at de argumenter, som Italien og nogle af de interesserede parter har fremført, ikke er tilstrækkelige til at fastslå, at havnemyndigheders aktiviteter er af ikke-økonomisk karakter.

4.1.1.9. Konklusion

(129) På baggrund af ovenstående konkluderer Kommissionen, at havnemyndigheder udøver økonomiske aktiviteter, og at de i forbindelse hermed betragtes som virksomheder i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1.

4.1.2. *Anvendelse af statsmidler og tilregnelse til staten*

(130) For at kunne betegnes som statsstøtte kræver traktatens artikel 107, stk. 1, at foranstaltningen ydes af en medlemsstat eller ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form. I den foreliggende sag er fritagelsen for selskabsskat navnlig baseret på artikel 74 i TUIR, som fortolket og anvendt af de italienske myndigheder (se (50) — (52)). I henhold til artikel 74 i TUIR er statslige organer og forvaltninger og andre territoriale organer, f.eks. regioner og kommuner, ikke selskabsskattepligtige. Efter de italienske myndigheders opfattelse er havnemyndigheder offentlige organer, der udelukkende har administrative opgaver, og de er derfor omfattet af artikel 74 i TUIR. Foranstaltningen kan derfor tilregnes staten.

(131) Et tab af skatteindtægter svarer desuden til et forbrug af statsmidler i form af skatteudgifter.

(132) Som fastslået af Unionens retsinstanser vil en foranstaltning, hvorved de offentlige myndigheder indrømmer visse virksomheder en skattefritagelse, der, selv om den ikke indebærer en kontant overførsel af statsmidler, giver de personer, der er omfattet af skattefritagelsen, en gunstigere økonomisk situation end andre skatteydere, opfylde begrebet om statsmidler som omhandlet i traktatens artikel 107, stk. 1 ([77]).

(133) Ved at fritage havnemyndigheder, der udøver økonomiske aktiviteter, for selskabsbeskatning, gav de italienske myndigheder følgelig afkald på indtægter, som udgør statsmidler. Kommissionen mener derfor, at den pågældende foranstaltning indebærer et provenutab og dermed gennemføres ved hjælp af statsmidler.

(134) Hvad angår visse interesserede parters argument om, at udelukkelsen af havnemyndigheder fra forpligtelsen til at betale selskabsskat ikke ville medføre tab af skatteindtægter, da havnemyndigheder er en del af staten, erindres der om, at Unionens retsorden er neutral med hensyn til ejendomsretlige ordninger ([78]) og på ingen måde berører medlemsstaternes ret til at handle som økonomiske aktører. Når offentlige myndigheder direkte eller indirekte gennemfører økonomiske transaktioner i en hvilken som helst form, er de samtidig underlagt Unionens statsstøtteregler ([79]). I overensstemmelse med fast retspraksis skal der derfor sondres mellem de forpligtelser, som staten

([74]) Domstolens dom af 24. oktober 2002, Aéroports de Paris mod Kommissionen, 82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617, præmis 78. Rettens dom af 12. december 2000, Aéroports de Paris mod Kommissionen, T-128/98, ECLI:EU:T:2000:290, præmis 121.

([75]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17 ECLI:EU:T:2019:652, præmis 71. Rettens dom af 30. april 2019, UPF mod Kommissionen, T-747/17, ECLI:EU:T:2019:271, præmis 65.

([76]) Domstolens dom af 19. december 2012, Mitteldeutsche Flughafen og Flughafen Leipzig-Halle mod Kommissionen, C-288/11, ECLI:EU:C:2012:821. Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, præmis 72.

([77]) Domstolens dom af 15. marts 1994, Banco Exterior de España mod Ayuntamiento de Valencia, C-387/92, ECLI:EU:C:1994:100, præmis 14.

([78]) I traktatens artikel 345 hedder det: »De ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne berøres ikke af traktaterne«.

([79]) Se f.eks. Domstolens dom af 10. juli 1986, Belgien mod Kommissionen, 40/85, ECLI:EU:C:1986:305, præmis 12.

påtager sig som ejer af et selskab, og dens forpligtelser som offentlig myndighed ([80]). Det betyder, at de indtægter, som staten kan opnå ved ejerskab af et offentligt selskab, ikke kan tages i betragtning ved vurderingen af, om en skattefordel, der indrømmes den, påvirker statsmidler. Desuden har hverken Italien eller nogen interesseret part fremført noget argument for at påvise, at skattefordelen i forbindelse med fritagelsen af havnemyndigheder for selskabsskat ville være begrænset til det beløb, der er nødvendigt for at finansiere havnemyndigheders institutionelle opgaver.

4.1.3. *Fordel*

(135) For at kunne betragtes som statsstøtte skal en foranstaltning også give støttemodtageren en økonomisk fordel. Begrebet fordel omfatter ikke blot positive fordele, men også interventioner, der under forskellige former letter de byrder, som normalt belaster en virksomhed ([81]).

(136) Under denne foranstaltning er havnemyndigheder fritaget for selskabsskat, mens andre virksomheder i princippet er underlagt selskabsskat. Skattefritagelsen reducerer de byrder, der normalt indgår i driftsomkostningerne for en virksomhed, der udøver økonomiske aktiviteter. Den giver havnemyndigheder en økonomisk fordel i forhold til andre virksomheder, som ikke kunne drage fordel af en sådan skattefordel, selv om de udøver økonomiske aktiviteter. Det følger heraf, at foranstaltningen indebærer en fordel for havnemyndigheder.

(137) Kommissionen bemærker, at de italienske myndigheder ikke hævder, at havnemyndigheder har fået overdraget offentlige serviceforpligtelser, og at skattefritagelsen ville kompensere havnemyndigheder for omkostninger i forbindelse med opfyldelsen af overdraget offentlige serviceforpligtelser. Kommissionen mener heller ikke, at kriterierne i Altmark-dommen er opfyldt ([82]), da havnemyndigheder ikke er forpligtet til at opfylde offentlige serviceforpligtelser, som er klart defineret. Desuden er den omhandlede foranstaltning, der knytter støttebeløbet sammen med den opnåede fortjeneste, ikke knyttet til eller begrænset til nettoomkostningerne ved en offentlig serviceopgave. Den følger heller ikke af et mandat, der er givet til modtagerne af foranstaltningen med henblik på at udføre en sådan opgave.

(138) Ved at fritage havnemyndigheder, der udøver økonomiske aktiviteter, for selskabsbeskatning, giver de italienske myndigheder dem en fordel. Kommissionen konkluderer derfor, at den pågældende foranstaltning giver havnemyndigheder en fordel.

4.1.4. *Konkurrencefordrejning og påvirkning af samhandelen*

(139) For at kunne betegnes som støtte skal en foranstaltning i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1, påvirke samhandelen inden for Unionen og fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene.

4.1.4.1. Eksistensen af konkurrence og konkurrenceprægede markeder

(140) Kommissionen minder for det første om, at alle interessenter i forbindelse med den offentlige høring af interesserede parter om udkastet til en forordning i havnesektoren understregede behovet for stabile og lige konkurrencevilkår mellem havne i Unionen ([83]).

(141) Det er korrekt, at driften af grundlæggende havneinfrastruktur i visse medlemsstater er retligt forbeholdt visse enheder. I denne henseende kan operatører fra andre medlemsstater ikke drive basal havneinfrastruktur i disse medlemsstater, hvorfor dette specifikke marked i det mindste i et vist omfang kan anses for ikke at være liberaliseret eller åbent for konkurrence. Dette specifikke marked er imidlertid ikke det eneste marked, hvor en fordel for havnemyndighederne kan fordreje konkurrencen ([84]).

([80]) Domstolens dom af 14. september 1994, Spanien mod Kommissionen, forenede sager C-278/92, C-279/92 og C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, præmis 22.

([81]) Domstolens dom af 23. februar 1961, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg mod Den Høje Myndighed for Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, sag 30/59, ECLI:EU:C:1961:2, præmis 19. Domstolens dom af 8. november 2001, Adria-Wien Pipeline og Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598, præmis 38.

([82]) Domstolens dom af 24. juli 2003, Altmark Trans GmbH og Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

([83]) Se punkt 2.1 i forslaget til forordning om havnetjenester. Se også Kommissionens meddelelse om en europæisk havnepolitik, KOM(2007) 616 endelig, punkt II.4.2.

([84]) Se generaladvokat Wahls forslag til afgørelse i Domstolens dom af 23. januar 2019, Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-387/17, ECLI:EU:C:2018:712, præmis 66: »...men Domstolen har allerede fastslået, at et sådant fravær af liberalisering ikke nødvendigvis udelukker, at statsstøtteforanstaltninger kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene.« Se også Domstolens dom af 23. januar 2019, Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-387/17, ECLI:EU:C:2019:51, præmis 38 ff.

(142) For det første kan logistik- og transportvirksomheder, der er villige til at transportere varer, benytte forskellige metoder til at gøre dette, herunder brug af andre (udenlandske eller indenlandske) havne, der forvaltes af andre havnemyndigheder, eller endog slet ingen havn. Havne fra forskellige medlemsstater kan dele samme bagland, således at havnemyndighederne konkurrerer om at levere transporttjenester til operatører, der er villige til at betjene det pågældende bagland. Dette kan f.eks. være tilfældet for havneoperatører i det nordvestlige Italien og Sydfrankrig. De tjenester, der tilbydes af havnemyndigheder (der giver adgang til havne), er således i hvert fald i et vist omfang i konkurrence med dem, der tilbydes af andre havnemyndigheder og andre leverandører af transporttjenester i Italien og andre medlemsstater. Mere generelt bemærker Kommissionen, at eftersom havne i vid udstrækning er involveret i international godstransport og passagertransport, kan enhver fordel for italienske havnemyndigheder også i sagens natur påvirke konkurrencen og samhandelen inden for Unionen.

(143) I denne henseende rejser den omstændighed, at havnemyndigheder er de eneste enheder, der har ret til at drive deres egen havneinfrastruktur (og tilbyde adgang til havneinfrastruktur), ikke tvivl om eksistensen af et bredere konkurrencepræget marked, hvor transporttjenester (adgang til havneinfrastruktur), der leveres af havnemyndigheder, konkurrerer med tjenester, der tilbydes af andre transportvirksomheder, der er etableret i Italien, og af andre havne eller transportleverandører i andre medlemsstater ([85]). Brugere af havneinfrastruktur kan frit benytte andre havne (i Italien eller i udlandet) og andre transportformer, således at havnemyndigheder leverer tjenester i konkurrence med andre operatører på det brede marked for transporttjenester og på det snævrere marked for havnetjenester (andre EU-havne giver adgang til EU-markedet og dermed til Italien, undertiden kombineret med vej-, jernbane- eller vandvejstjenester) ([86]).

(144) Koncessionshavere, der er villige til at levere havnetjenester, kan også gøre dette i andre havne, der forvaltes af andre havnemyndigheder. Havnemyndigheder konkurrerer om at tiltrække disse operatører (koncessionshavere, der udfører havnetjenester). Størrelsen af de gebyrer, som havnemyndigheder opkræver for at stille arealer og infrastruktur (havneudstyr) til rådighed for koncessionshaverne, spiller også en rolle for koncessionshaverens valg om at etablere sig i én havn frem for en anden ([87]). Eksistensen af konkurrence og grænseoverskridende virkninger på dette marked er anerkendt i retspraksis ([88]).

(145) Desuden kan virksomheder, der er villige til at etablere sig tæt på en havn, også etablere sig uden for havnen (og ikke nødvendigvis på land, der ejes eller forvaltes af havnemyndigheder), således at havnemyndigheder konkurrerer med andre operatører, der udlejer land uden for havne.

(146) Kommissionen konkluderer, at havnemyndigheder kan konkurrere indbyrdes og med andre havne i Europa, og at skattefritagelsen for havnemyndigheder derfor også kan påvirke konkurrencen og samhandelen mellem medlemsstaterne.

4.1.4.2. Fordrejning af konkurrencevilkårene

(147) En foranstaltning, der ydes af staten, anses for at fordreje eller true med at fordreje konkurrencen, når den kan formodes at forbedre modtagerens konkurrencesituation i forhold til andre virksomheder, som den konkurrerer med ([89]). Det konstateres generelt, at der foreligger en konkurrencefordrejning i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1, når staten giver en virksomhed i en sektor, hvor der er eller kunne være konkurrence, en økonomisk fordel ([90]). Offentlig støtte kan fordreje konkurrencen, selv om den ikke hjælper den støttemodtagende virksomhed

([85]) I denne henseende er betingelserne i punkt 188 i Kommissionens meddelelse om statsstøttebegrebet ikke opfyldt. Kommissionens meddelelse om statsstøttebegrebet i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT C 262 af 19.7.2016, s.1-50).

([86]) »Konkurrencen i havnene kan også omfatte rivalisering blandt havnemyndighederne med henblik på at tilbyde de bedste faciliteter (både materielle og immaterielle) til alle aktører, der er involveret i forsyningskæderne for de forskellige erhverv (f.eks. stuvningsvirksomheder, rederier, afskibere og multimodale operatører).« Notteboom T., de Langen P. (2015) Container Port Competition in Europe. I: Lee CY., Meng Q. (red) Handbook of Ocean Container Transport Logistics. International series in Operations Research & Management Science, vol. 220.

([87]) »På havnemyndighedsniveau er kampen primært fokuseret på at tilbyde de bedste grundlæggende infrastrukturer (dokker, kajer) og »infostrukturelle« (IT)-faciliteter, de bedste logistik-/distributionsfaciliteter og de laveste havnebrugeromkostninger.« Notteboom T., de Langen P. (2015) Container Port Competition in Europe. I: Lee CY., Meng Q. (red) Handbook of Ocean Container Transport Logistics. International series in Operations Research & Management Science, vol. 220.

([88]) Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, præmis 99. Rettens dom af 30. april 2019, UPF mod Kommissionen, T-747/17, ECLI:EU:T:2019:271, præmis 103.

([89]) Domstolens dom af 17. september 1980, Philip Morris Holland BV mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, sag 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, præmis 11. Rettens dom af 15. juni 2000, Alzetta m.fl. mod Kommissionen, forenede sager T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97-607/97, T-1/98, T-3/98-T-6/98 og T-23/98, ECLI:EU:T:2000:151, præmis 80.

([90]) Domstolens dom af 24. juli 2003, Altmark Trans GmbH og Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, præmis 78 og 79.

med at vokse og vinde markedsandele. Det er tilstrækkeligt, at støtten sætter den i stand til at opretholde en stærkere konkurrenceposition, end den ville have haft, hvis støtten ikke var blevet ydet. , Hvis støtten giver modtageren en fordel ved at fritage denne for udgifter, som denne ellers ville have skullet betale i forbindelse med den daglige drift, er dette normalt tilstrækkeligt til, at støtten kan antages at fordreje konkurrencen ([91]).

(148) Da den omhandlede foranstaltning udgør en støtteordning, der finder anvendelse på havnemyndigheder af forskellig størrelse, geografisk placering og aktiviteter, er det ikke nødvendigt individuelt at påvise, at denne foranstaltning for hver havnemyndighed medfører en fordrejning af konkurrencen og en påvirkning af samhandelen for at fastslå, at den undersøgte foranstaltning udgør statsstøtte ([92]).

(149) Fritagelsen for selskabsskat giver havnemyndigheder en fordel, som kan forbedre deres konkurrencemæssige stilling. Navnlig er prisen på tjenesteydelser leveret af havnemyndigheder (tilladelses- og koncessionsgebyrer, gebyrer på losset og lastet gods og forankringsgebyrer) en af de faktorer, der påvirker de forskellige europæiske havnes relative konkurrenceevne ([93]).

(150) Italien har gjort gældende, at havnemyndigheder kun har begrænset indflydelse på fastsættelsen af gebyrer for deres aktiviteter. De kriterier for fastsættelse af tilladelses- og koncessionsgebyrer, der er fastsat ved et offentligt dekret, definerer imidlertid kun minimumsgebyret og giver derfor havnemyndigheder en skønsmargen med hensyn til at fastsætte størrelsen af deres gebyrer (jf. punkt 4.1.1.5). Under alle omstændigheder vil selv eksistensen af gebyrer, der udelukkende fastsættes centralt — uden nogen skønsmargin for den enkelte havnemyndigheder med hensyn til at påvirke størrelsen af de centralt fastsatte gebyrer — ikke udelukke en fordrejning af konkurrencen, fordi virksomhederne også kan konkurrere på ikke-prismæssige parametre (servicekvalitet osv.), og fordi den fordel, som havnemyndigheder har opnået ved den pågældende skattefritagelse, også kan hjælpe dem med at styrke kvaliteten af deres tilbud og tiltrække redere og fartøjsoperatører.

(151) Kommissionen konkluderer derfor, at de italienske myndigheder ved at fritage havnemyndigheder, der udøver økonomiske aktiviteter, for selskabsbeskatning giver dem en fordel, der potentielt kan påvirke konkurrencevilkårene. Kommissionen er derfor af den opfattelse, at den pågældende foranstaltning fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene.

4.1.4.3. Påvirkning af samhandelen

(152) Offentlig støtte til virksomheder udgør kun statsstøtte i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne. Det er ikke nødvendigt at godtgøre, at støtten faktisk påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne, men alene, at støtten kan påvirke samhandelen ([94]). Unionens retsinstanser har navnlig fastslået, at når en finansiel støtte, der ydes af en stat, styrker en virksomheds position i forhold til andre virksomheder, som den konkurrerer med i samhandelen inden for Unionen, må det antages, at denne samhandel påvirkes af støtten ([95]).

(153) Denne retspraksis kan anvendes i den foreliggende sag, da fritagelsen for selskabsskat styrker havnemyndigheders stilling. Dette gør det muligt for sidstnævnte at sænke deres gebyrer og gøre den havneinfrastruktur, de forvalter, mere attraktiv for redere og fartøjsoperatører, navnlig fra andre medlemsstater.

([91]) Domstolens dom af 3. marts 2005, Heiser, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, præmis 55.

([92]) Rettens dom af 30. april 2019, UPF mod Kommissionen, T-747/17, ECLI:EU:T:2019:271, præmis 102.

([93]) Prisen på de transporttjenester, som havnene leverer, udgør ofte en stor del af de samlede transportomkostninger. Se Europas søhavne 2030: Fremtidens udfordringer, Kommissionens notat af 23. maj 2013: »*Havnetjenesternes udgifter og kvalitet har stor betydning for europæisk erhvervsliv. Havneomkostninger kan udgøre en betydelig del af de samlede omkostninger i logistikkæden. Håndtering af gods, havneafgifter og nautiske ydelser kan udgøre mellem 40 og 60 % af de samlede dør-til-dør-logistikomkostninger for virksomheder, der bruger nærskibsfarten til godstransport.*« (understreget af Kommissionen). Jf. fodnote 72.

([94]) Domstolens dom af 14. januar 2015, Eventech, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, præmis 65. Domstolens dom af 8. maj 2013, Libert m. fl., forenede sager C-197/11 og C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, præmis 76.

([95]) Domstolens dom af 14. januar 2015, Eventech, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, præmis 66. Domstolens dom af 8. maj 2013, Libert m. fl., forenede sager C-197/11 og C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, præmis 77. Rettens dom af 4. april 2001, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia mod Kommissionen, T-288/97, ECLI:EU:T:2001:115, præmis 41.

(154) I den foreliggende sag er italienske havne involveret i samhandelen inden for Unionen, således at en fordel for den pågældende havnemyndighed påvirker samhandelen inden for Unionen. Italienske havne er aktivt involveret i samhandelen inden for Unionen, og adskillige italienske havne er blandt de vigtigste havne i Unionen med hensyn til containertrafik og fragttonnage. På grundlag af offentligt tilgængelige oplysninger ser det ud til, at der blandt de 15 største containerhavne i Europa i 2019 findes to italienske havne, nemlig Genova og Gioia Tauro ([96]).

(155) Ved at fritage disse havnemyndigheder for en skat, som de ellers skulle have betalt, og som konkurrerende virksomheder skal bære, frigør fritagelsen for selskabsskat de finansielle midler for disse virksomheder til at investere i deres forretningsaktiviteter, hvilket igen påvirker de betingelser, hvorunder de kan tilbyde deres produkter og tjenesteydelser på markedet, hvorved konkurrencen på det indre marked fordrejes. Skattefritagelsen for havnemyndigheder påvirker derfor samhandelen inden for Unionen.

(156) Med hensyn til Italiens argument om, at størstedelen af de italienske havne langt fra er i konkurrence, selv potentielt, på de europæiske markeder, men hovedsagelig konkurrerer med havne i Nordafrika, bemærker Kommissionen, at de italienske myndigheder ikke har fremført noget argument til støtte for dette synspunkt ([97]).

(157) Ved at fritage havnemyndigheder, der udøver økonomiske aktiviteter, fra selskabsbeskatning, giver de italienske myndigheder dem en fordel, der potentielt kan påvirke samhandelen inden for Unionen.

4.1.5. *Foranstaltningens selektivitet*

(158) For at kunne betragtes som statsstøtte skal en foranstaltning være selektiv ([98]) i den forstand, at den kun må begunstige visse virksomheder eller visse varer. Ifølge fast retspraksis ([99]) består vurderingen af en skatteforanstaltnings materielle selektivitet i tre faser: Først er det nødvendigt at identificere og undersøge den fælles eller »normale« ordning (»referenceramme«), der finder anvendelse i den pågældende medlemsstat. For det andet er det i forbindelse med denne almindelige eller »normale« skatteordning, at det er nødvendigt at vurdere og fastslå, om en fordel, der indrømmes ved den pågældende skatteforanstaltning, kan være selektiv. I den forbindelse er det nødvendigt at fastslå, at foranstaltningen udgør en undtagelse fra den generelle ordning, for så vidt som den differentierer mellem erhvervsdrivende, der under hensyntagen til det formål, der forfølges med denne ordning, befinder sig i en tilsvarende faktisk og retlig situation. For det tredje skal det, hvis der foreligger en sådan undtagelse, undersøges, om den er et resultat af det skattesystems karakter eller opbygning, som den er et led i, og følgelig vil kunne berettiges af systemets karakter eller opbygning. I denne forbindelse er det op til medlemsstaterne at påvise, at den differentierede skattemæssige behandling udspringer direkte af det pågældende systems grundlæggende eller vejledende principper ([100]).

4.1.5.1. Referenceramme

(159) For at vurdere, om en skatteforanstaltning er selektiv, er det nødvendigt først at definere den passende referenceramme og derefter afgøre, om den pågældende foranstaltning medfører forskelsbehandling inden for disse rammer. En referenceramme består af et sammenhængende regelsæt, der generelt — på grundlag af objektive kriterier — finder anvendelse på alle virksomheder, der er omfattet af dens anvendelsesområde som defineret i dens formål.

([96]) Top 15 container ports in Europe in 2019: TEU volumes and growth rates. T. Notteboom, 21.2.2020. https://www.porteconomics.eu/2020/02/21/top-15-container-ports-in-europe-in-2019-teu-volumes-and-growth-rates.

([97]) Offentligt tilgængelige oplysninger viser, at havnemyndigheder i Italien konkurrerer med havne i andre Middelhavslande såsom Spanien, Frankrig, Malta og Grækenland. Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, Piano Strategico Nazionale della Portualità e della Logistica (2014) https://mit.gov.it/mit/mop_all.php?p_id=23291, s. 23, 91 og 152. Panaro, Buonfanti, Murgia, Ripoli, Porti e Mediterraneo, Assoporti e SRM (2011) https://www.assoporti.it/media/3047/porti_e_mediterraneo_def.pdf, s. 3. Arianna Buonfanti, Lo shipping e la portualità nel Mediterraneo: opportunità e sfide per l'Italia, Rivista di Economia e Politica dei Trasporti (2013), nr. 3, articolo 1, ISSN 2282-6599, side 6 og side 12.

([98]) Domstolens dom af 15. december 2005, Italien mod Kommissionen, C-66/02, ECLI:EU:C:2005:768, præmis 94.

([99]) Kommissionens meddelelse om statsstøttebegrebet i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT C 262 af 19.7.2016), punkt 128.

([100]) Domstolens dom af 6. september 2006, Portugal mod Kommissionen, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, præmis 81.

(160) I den foreliggende sag anser Kommissionen referencerammen for at være det italienske selskabsskattesystem som fastlagt i den italienske konsoliderede skattelov (TUIR) (se 38-43), herunder definitionen af skattepligtige personer og skattepligtig indkomst, som følger af artikel 72 sammenholdt med artikel 73 i TUIR.

(161) I artikel 72 i TUIR fastsættes princippet om, at selskabsskatten finder anvendelse på alle indtægter i kontanter eller naturalier.

(162) I henhold til artikel 73, stk. 1, i TUIR er alle former for selskaber, herunder gensidige forsikringsselskaber, samt kooperativer, andre offentlige og private enheder end selskaber og truster, underlagt selskabsskat, uanset om de udelukkende eller hovedsagelig har til formål at udøve kommerciel virksomhed eller ej.

(163) I artikel 75 fastsættes princippet om, at selskabsskatten opkræves af den samlede nettoindkomst, og at der gælder forskellige regler for definitionen af den skattepligtige indkomst på den ene side for selskaber og offentlige eller private enheder, der udelukkende eller hovedsagelig har til formål at udøve kommerciel virksomhed (artikel 81 til 141 TUIR) ([101]), og på den anden side for offentlige eller private enheder, der ikke udelukkende eller hovedsagelig har til formål at udøve kommerciel virksomhed (artikel 143 til 150 TUIR) ([102]). I artikel 76 og 77 defineres henholdsvis skattesatsen og skatteperioden for selskabsskat.

(164) Det følger af ovenstående, at de gældende selskabsskatteregler i Italien principielt pålægger selskabsskat på alle former for indkomst, der genereres af selskaber (artikel 73, stk. 1, litra a)) eller af andre offentlige eller private enheder end selskaber (artikel 73, stk. 1, litra b) og c)), herunder når de pågældende enheder ikke udelukkende eller hovedsagelig har kommercielle aktiviteter som formål.

4.1.5.2. Undtagelse

(165) I artikel 74 i TUIR fastsættes regler, der specifikt gælder for staten og offentlige organer. Denne bestemmelse identificerer også de aktiviteter, der ikke betragtes som kommercielle aktiviteter.

(166) I henhold til artikel 74 i TUIR er statslige organer og forvaltninger, herunder organer med en selvstændig organisation, selv om de har status som juridisk person, kommuner, konsortier mellem lokale myndigheder, sammenslutninger og organer, der forvalter kollektiv ejendom, bjergområder, provinser og regioner, ikke underlagt selskabsskat. De italienske myndigheder betragter havnemyndigheder som organer, der forvalter offentlig ejendom. Artikel 74 i TUIR, som fortolket og anvendt af de italienske myndigheder, fører derfor til en situation, hvor havnemyndigheder i Italien er fritaget for selskabsskat, herunder indtægter fra udnyttelse af havnemyndighedernes infrastruktur.

(167) Når en foranstaltning begunstiger visse virksomheder eller visse varer, der befinder sig i en juridisk og faktisk sammenlignelig situation i lyset af referencesystemets formål, er foranstaltningen umiddelbart selektiv. I den foreliggende sag befinder havnemyndigheder og andre juridiske personer sig i en juridisk og faktisk sammenlignelig situation i lyset af formålet med IRES, som er at beskatte selskabers og andre juridiske enheders indkomst, uanset om de udelukkende eller hovedsagelig har kommercielle aktiviteter som formål. Artikel 74 i TUIR, som fortolket og anvendt af de italienske myndigheder, begunstiger derfor havnemyndigheder frem for andre juridiske enheder, der er omfattet af IRES, i lyset af dens formål.

(168) Ifølge de italienske myndigheder afviger havnemyndigheders fritagelse for selskabsskat ikke fra de generelle principper i det italienske selskabsskattesystem, men følger snarere systemets logik, nemlig at ikke-kommercielle aktiviteter generelt ikke er underlagt selskabsskat. Dette indebærer, at alle havnemyndigheders aktiviteter er ikke-kommercielle aktiviteter. Kommissionen bemærker imidlertid, at artikel 73 pålægger alle offentlige og private virksomheder selskabsskat, herunder når de ikke udelukkende eller hovedsagelig har kommercielle aktiviteter som formål. Det er som en undtagelse fra dette princip, at artikel 74 i TUIR fritager staten og andre offentlige organer for selskabsskat.

([101]) I artikel 81 i TUIR inkluderes al indkomst »uanset kilden« i den skattepligtige indkomst for selskaber og enheder, der udelukkende eller hovedsagelig har kommercielle aktiviteter som formål.

([102]) I artikel 143 i TUIR præciseres det, at den skattepligtige indkomst for enheder, der ikke udelukkende eller hovedsagelig har kommercielle aktiviteter som formål, består af »indtægter fra jord, kapital, virksomhed og andre aktiver, uanset hvor de produceres, og uanset deres formål, med undtagelse af indkomst, der er fritaget for skat, og indkomst, der er underlagt kildeskat eller substitutionsskat«.

(169) De italienske myndigheder mener også, at havnemyndigheder ikke er omfattet af artikel 73 i TUIR, men snarere af artikel 74 i TUIR. Ifølge de italienske myndigheder er det i artikel 74 i TUIR fastsat, at offentlige organer, der udelukkende har administrative opgaver (se betragtning 51 og 52), ikke skal betale selskabsskat. Efter de italienske myndigheders opfattelse kan artikel 74 i TUIR derfor ikke fortolkes som en undtagelse fra artikel 73 i TUIR. I stedet har artikel 73 og artikel 74 i TUIR forskellige og parallelle anvendelsesområder. Ifølge de italienske myndigheder indfører de to forskellige almindelige skatteordninger for specifikke kategorier af enheder, der er defineret generelt og abstrakt, og som ikke befinder sig i en sammenlignelig faktisk og retlig situation. Italien hævder derfor, at fritagelsen for selskabsskat ikke er selektiv, da artikel 74 i TUIR finder anvendelse på havnemyndigheder og staten, på forskellige offentlige organer og på andre enheder, der tilhører den offentlige forvaltning, på grundlag af objektive, generelle og abstrakte kriterier. Alle disse enheder, der er omfattet af artikel 74 i TUIR, ville befinde sig i samme faktiske og retlige situation.

(170) Kommissionen bemærker, at artikel 74 fritager staten og andre offentlige organer for selskabsskat i det omfang, at deres aktiviteter vedrører udøvelse af offentlige myndighedsfunktioner. Omvendt er disse organers kommercielle aktiviteter i princippet underlagt selskabsskat. Hvis artikel 74 i TUIR — eller administrationens fortolkning af den — var af en sådan art, at havnemyndigheder fritages for selskabsskat i alle tilfælde (herunder når de udfører aktiviteter, der betragtes som økonomiske i henhold til statsstøttereglerne), ville dette medføre forskelsbehandling mellem virksomheder, der udøver økonomiske aktiviteter som omhandlet i artikel 107 i TEUF. I dette tilfælde ville artikel 74 i TUIR, som fortolket af de italienske myndigheder, give fordele til en bestemt kategori af virksomheder ([103]), nemlig havnemyndigheder, mens de befinder sig i en juridisk og faktisk sammenlignelig situation som andre virksomheder (hvad angår de indtægter, de oppebærer fra deres økonomiske aktiviteter) ([104]).

(171) Faktisk finder Kommissionen, at havnemyndigheder ikke er styret af en specifik »måde at fungere på, som afviger fra andre erhvervsdrivendes måde«, der er underlagt selskabsskat ([105]). Navnlig er det forhold, at havnemyndigheder ikke driver virksomhed med gevinst for øje, ikke tilstrækkeligt til at antage, at de befinder sig i en anden situation end andre virksomheder, der er underlagt selskabsskat ([106]). Ingen af de argumenter, som Italien har fremført for at påvise, at havnemyndigheder ikke er virksomheder og ikke udøver økonomiske aktiviteter (se 3.2), er relevante og i overensstemmelse med formålet med selskabsskattesystemet, som er at beskatte selskabers og andre juridiske enheders indkomst ([107]).

(172) Selv om artikel 74 i TUIR udgjorde retsgrundlaget for havnemyndigheders manglende betaling af selskabsskat, ville denne skattefritagelse derfor umiddelbart være selektiv med hensyn til havnemyndigheders økonomiske aktiviteter ([108]).

4.1.5.3. Begrundelse i systemets logik

(173) Da Kommissionen er af den opfattelse, at den pågældende skattefritagelse umiddelbart er selektiv, skal den i overensstemmelse med EU-retsinstansernes retspraksis afgøre, om denne fritagelse er begrundet i karakteren eller opbygningen af det system, som den er en del af. En foranstaltning, der udgør en undtagelse fra anvendelsen af det almindelige skattesystem, kan således være berettiget, når den pågældende medlemsstat kan påvise, at foranstaltningen følger direkte af de grundlæggende eller ledende principper i dens skattesystem.

([103]) Domstolens dom af 15. november 2011, Kommissionen og Kongeriget Spanien mod Government of Gibraltar og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, forenede sager C-106/09 P og C-107/09 P, E CLI: EU:C:2011:732, præmis 101-104, Rettens dom af 20. september 2019, Havenbedrijf Antwerpen og Maatschappij van de Brugse Zeehaven mod Kommissionen, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, præmis 132-133 og 194-195.

([104]) Domstolens dom af 8. september 2011, Paint Graphos m.fl., forenede sager C-78/08-C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, præmis 54, Rettens dom af 20. september 2019, Port autonome du Centre og de l'Ouest m.fl. mod Kommissionen, T-673/17, ECLI:EU:T:2019:643, præmis 178.

([105]) Domstolens dom af 8. september 2011, Paint Graphos m.fl., forenede sager C-78/08-C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, præmis 55.

([106]) Domstolens dom af 10. januar 2006, Cassa di Risparmio di Firenze m.fl., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, præmis 123.

([107]) Domstolens dom af 8. september 2011, Paint Graphos m.fl., forenede sager C-78/08-C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, præmis 54, Rettens dom af 20. september 2019, Port autonome du Centre og de l'Ouest m.fl. mod Kommissionen, T-673/17, ECLI:EU:T:2019:643, præmis 178-180.

([108]) Domstolens dom af 15. november 2011, Kommissionen og Kongeriget Spanien mod Government of Gibraltar og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, forenede sager C-106/09 P og C-107/09 P, ECLI:EU:C:2011:732, præmis 101, Rettens dom af 20. september 2019, Port autonome du Centre og de l'Ouest m.fl. mod Kommissionen, T-673/17, ECLI:EU:T:2019:643, præmis 191.

(174) De italienske myndigheder eller de interesserede parter har ikke fremført sådanne argumenter. Kommissionen har heller ikke været i stand til at identificere en sådan begrundelse. Kommissionen mener derfor ikke, at foranstaltningen er begrundet i skattesystemets logik. Kommissionen konkluderer derfor, at foranstaltningen er selektiv.

4.1.5.4. Konklusion

(175) Kommissionen konkluderer derfor, at de italienske havnemyndigheders fritagelse for selskabsskat uden gyldig begrundelse fraviger princippet i det italienske selskabsskattesystem, hvorefter selskabsskatten finder anvendelse på alle former for indkomst, der genereres af virksomheder eller af andre offentlige eller private enheder end virksomheder. Selv hvis det antages, at det er i overensstemmelse med det italienske selskabsskattesystem, at havnemyndigheder er fritaget for selskabsskat, fordi havnemyndigheder ifølge de italienske myndigheder udelukkende varetager offentlige funktioner, ville dette svare til en situation, hvor »visse« virksomheder eller produktionen af »visse« varer begunstiges i henhold til artikel 107 i TEUF ([109]). Kommissionen konkluderer derfor, at den omstændighed, at havnemyndigheders økonomiske aktiviteter ikke pålægges selskabsskat, indebærer en selektiv fordel.

(176) Kommissionen konkluderer endvidere, at en sådan gunstigere behandling, som staten indrømmer virksomheder, og som kan tilregnes staten, kan fordreje konkurrencen og påvirke samhandelen inden for Unionen. Kommissionen konkluderer derfor, at den skattefritagelse, der er indrømmet havnemyndigheder, udgør statsstøtte i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1 ([110]).

5. **FORENELIGHED**

(177) Statsstøtteforanstaltninger kan betragtes som forenelige med det indre marked på grundlag af undtagelserne i traktatens artikel 93, artikel 106, stk. 2, artikel 107, stk. 2, og artikel 107, stk. 3.

5.1. **Traktatens artikel 93**

(178) I henhold til traktatens artikel 93 kan støtteforanstaltninger, der »modsvarer behovet for en samordning af transportvæsenet, eller som udgør godtgørelse for visse forpligtelser, der har sammenhæng med begrebet offentlig tjenesteydelse«, erklæres forenelige med det indre marked.

(179) Kommissionen bemærker for det første, at der i den foreliggende sag ikke er noget, der tyder på, at støtten finansierer foranstaltninger, der opfylder behovet for samordning af transportvæsenet. Tværtimod består støtten i en fritagelse for selskabsskat, som ikke er knyttet til nogen bestemt investering, og som er helt uafhængig af behovet for samordning af transportvæsenet. Foranstaltningen er heller ikke rettet mod godtgørelse for forpligtelser til offentlig tjeneste.

(180) Kommissionen finder derfor, at foranstaltningen ikke kan betragtes som forenelig i henhold til traktatens artikel 93.

5.2. **Traktatens artikel 107, stk. 2, og artikel 107, stk. 3**

(181) Da den pågældende foranstaltning udgør statsstøtte som defineret i traktatens artikel 107, stk. 1, bør det undersøges, om den er forenelig med det indre marked i henhold til undtagelserne i traktatens artikel 107, stk. 2, og artikel 107, stk. 3.

(182) De italienske myndigheder har ikke fremført nogen argumenter vedrørende anvendelsen af de undtagelser, der er beskrevet i traktatens artikel 107, stk. 2, eller artikel 107, stk. 3, på den fritagelse for selskabsskat, som havnemyndigheder har fået tildelt.

([109]) Domstolens dom af 15. november 2011, Kommissionen og Kongeriget Spanien mod Government of Gibraltar og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, forenede sager C-106/09 P og C-107/09 P, ECLI:EU:C:2011:732, præmis 101.

([110]) I en lignende sag vedrørende en treårig fritagelse for selskabsskat for visse italienske offentlige virksomheder oprettet af lokale myndigheder vedtog Kommissionen en negativ afgørelse med tilbagebetaling i 2002, hvilket blev bekræftet ved Domstolens dom af 21. december 2011, A2A mod Kommissionen, C-318/09 P, ECLI:EU:C:2011:856.

(183) Kommissionen finder, at ingen af undtagelserne i traktatens artikel 107, stk. 2, finder anvendelse, da den pågældende foranstaltning ikke tager sigte på nogen af de mål, der er anført i denne bestemmelse. Nærmere bestemt vedrører den pågældende foranstaltning ikke støtte af social karakter, der ydes til enkelte forbrugere, eller støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder, eller støtteforanstaltninger for økonomien i visse dele af Forbundsrepublikken Tyskland.

(184) I traktatens artikel 107, stk. 3, hedder det, at: a) støtte til fremme af udviklingen af visse områder, b) støtte til visse vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse, c) støtte til udvikling af visse økonomiske aktiviteter eller områder, d) støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven og e) støtte, der er specificeret i en rådsafgørelse, kan betragtes som forenelig med det indre marked.

(185) I henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra a), kan der ydes støtte til fremme af den økonomiske udvikling af områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse. Denne undtagelse finder ikke anvendelse.

(186) Foranstaltningen fremmer desuden ikke virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse og afhjælper heller ikke en alvorlig forstyrrelse i Italiens økonomi, jf. traktatens artikel 107, stk. 3, litra b).

(187) Foranstaltningen har desuden ikke til formål at fremme kulturen og bevare kulturarven, jf. traktatens artikel 107, stk. 3, litra d).

(188) I henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), kan støtte til fremme af udviklingen af visse økonomiske aktiviteter eller områder erklæres forenelig, hvis den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse. De foreliggende oplysninger tyder imidlertid ikke på, at den tildelte skattefordel vedrører specifikke investeringer, der er berettiget til støtte i henhold til Unionens regler og retningslinjer.

(189) Tværtimod mener Kommissionen, at foranstaltningen udgør en nedsættelse af de udgifter, som havnemyndigheder normalt skal afholde som led i deres normale drift, og at den derfor kan betragtes som driftsstøtte. Generelt betragtes en sådan støtte ikke som forenelig med det indre marked, i det omfang den hverken er tidsbegrænset eller nødvendig eller står i et rimeligt forhold til finansieringen af omkostninger i forbindelse med opfyldelsen af et veldefineret mål af europæisk interesse.

(190) Kommissionen finder derfor, at undtagelserne i traktatens artikel 107, stk. 3, ikke finder anvendelse.

(191) Som følge af ovenstående finder Kommissionen, at foranstaltningen ikke kan betragtes som forenelig med det indre marked på grundlag af traktatens artikel 107, stk. 2, og artikel 107, stk. 3.

5.3. **Traktatens artikel 106, stk. 2**

(192) Når støttemodtageren af staten har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, kan støtten også være forenelig i henhold til traktatens artikel 106, stk. 2.

(193) De italienske myndigheder har imidlertid ikke fremlagt oplysninger, der gør det muligt at konkludere, at fritagelsen for selskabsskat for havnemyndigheder kunne være berettiget i henhold til traktatens artikel 106, stk. 2. Den omhandlede foranstaltning, der knytter støttebeløbet til enhedernes skattepligtige overskud, er ikke knyttet til eller begrænset til nettoomkostningerne ved en offentlig serviceopgave. Den følger heller ikke af et mandat, der er givet til modtagerne af foranstaltningen med henblik på at udføre en sådan opgave. Kommissionen finder derfor, at foranstaltningen ikke kan betragtes som en kompensation for offentlig tjeneste, der er forenelig med det indre marked, og at den ikke er forenelig på grundlag af traktatens artikel 106, stk. 2.

6. **KONKLUSION**

(194) På baggrund af ovenstående finder Kommissionen, at fritagelsen for selskabsskat for havnemyndigheder i Italien ikke kan betragtes som forenelig med det indre marked.

7. **EKSISTERENDE STØTTE**

(195) Eksisterende støtte som defineret i artikel 1, litra b), i procedureforordningen ville enten være en foranstaltning, der var indført før traktatens ikrafttræden i Italien, en foranstaltning, der er blevet godkendt, en foranstaltning, der betragtes som eksisterende støtte i henhold til artikel 17 i procedureforordningen, eller en foranstaltning, der ikke var støtte, da den blev gennemført, men blev til støtte på grund af udviklingen på fællesmarkedet. Enhver støtte, der ikke falder ind under definitionen af eksisterende støtte, vil blive betragtet som ny støtte i henhold til artikel 1, litra c), i procedureforordningen.

(196) Fritagelsen for selskabsskat for den italienske havnemyndigheder er baseret på artikel 74 i TUIR som fortolket og anvendt af de italienske myndigheder.

(197) De italienske myndigheder har bekræftet, at den skatteordning, der gjaldt for havnemyndigheder før 1958, var nøjagtig den samme som i dag. De har navnlig bekræftet, at havnemyndighederne aldrig har været underlagt selskabsskat. Desuden er der intet til rådighed for Kommissionen, som modsiger dette.

(198) Kommissionen finder derfor, at der er tale om eksisterende støtte i overensstemmelse med artikel 1, litra b), nr. i), i procedureforordningen.

8. **KONKLUSION**

(199) Fritagelsen for selskabsskat for den italienske havnemyndigheder udgør en eksisterende statsstøtteordning, som er uforenelig med det indre marked.

(200) Det er derfor hensigtsmæssigt, at de italienske myndigheder bringer støtteordningen til ophør ved at afskaffe fritagelsen for selskabsskat for de italienske havnemyndigheder. Denne foranstaltning bør vedtages senest 2 måneder efter datoen for meddelelsen af denne afgørelse og bør senest finde anvendelse på indtægter fra økonomiske aktiviteter, der genereres fra begyndelsen af det regnskabsår, der følger efter vedtagelsen af denne foranstaltning, og senest i 2022 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Fritagelsen for selskabsskat til fordel for havnemyndighederne udgør en eksisterende støtteordning, som er uforenelig med det indre marked.

Artikel 2

Italien ophæver den i artikel 1 omhandlede fritagelse for selskabsskat. Den foranstaltning, hvorved Italien opfylder sine forpligtelser, vedtages senest 2 måneder efter meddelelsen af denne beslutning. Denne foranstaltning finder anvendelse fra begyndelsen af det regnskabsår, der følger efter dens vedtagelse, og senest i 2022.

Artikel 3

Italien underretter senest 2 måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 4

Denne afgørelse er rettet til Den Italienske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 4. december 2020.

På Kommissionens vegne
Margrethe VESTAGER
Medlem af Kommissionen

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANKS AFGØRELSE (EU) 2021/1758

af 21. september 2021

om ændring af afgørelse ECB/2007/7 om de nærmere vilkår for TARGET2-ECB (ECB/2021/43)

Direktionen for Den Europæiske Centralbank har —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 127, stk. 2, første og fjerde led,

under henvisning til statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, særlig artikel 11.6, og artikel 17, 22, og 23, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 20. juli 2021 ændrede ([1]) Styrelsesrådet Den Europæiske Centralbanks retningslinje ECB/2012/27 ([2]) for at: a) præcisere, at indehavere af TIPS-kontantkonti og indehavere af T2S-kontantkonti vil blive tilsluttet TARGET2 via adgangsportalen for finansielle markedsinfrastrukturer i Eurosystemet fra henholdsvis november 2021 og juni 2022, b) præcisere og udvide reglerne om overholdelse af TARGET2 endpoint-sikkerhedskravene for at sikre, at TARGET2 fortsat udvikler sig med henblik på at imødegå trusler mod cybersikkerheden, c) underlægge indehavere af PM-konti, deres indirekte deltagere og adresserbare BIC-kode-indehavere, som har tilsluttet sig SCT Inst-ordningen ved at underskrive SEPA Instant Credit Transfer Adherence Agreement et krav om, at de skal være og forblive tilgængelige i TIPS-platformen via en TIPS-kontantkonto for at sikre, at øjeblikkelige betalinger er tilgængelige i hele Unionen, d) skabe gennemsigtighed med hensyn til de nærmere bestemmelser for overførsel af saldi fra deltagernes konti i TARGET2 til de tilsvarende efterfølgende konti i det fremtidige TARGET-system for at sikre retssikkerheden, og e) præcisere og opdatere visse andre bestemmelser i retningslinje ECB/2012/27.

(2) Når T2-T2S-konsolideringsprojektet er operationelt, vil det også være nødvendigt at være gennemsigtig med hensyn til de nærmere bestemmelser for overførsel af saldi fra deltagernes konti i TARGET2-ECB til de tilsvarende efterfølgende konti for at sikre retssikkerheden.

(3) Ændringer af retningslinje ECB/2012/27, som påvirker de nærmere vilkår for TARGET2-ECB bør afspejles i Den Europæiske Centralbanks afgørelse ECB/2007/7 ([3]).

(4) Afgørelse ECB/2007/7 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Ændringer

Bilag I, II og III til afgørelse ECB/2007/7 ændres i overensstemmelse med bilagene til denne afgørelse.

([1]) Den Europæiske Centralbanks retningslinje (EU) 2021/1759 af 20. juli 2021 om ændring af retningslinje ECB/2012/27 om TARGET2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) (ECB/2021/2021), (se side 45 i denne EUT).

([2]) Den Europæiske Centralbanks retningslinje ECB/2012/27 af 5. december 2012 om TARGET2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) (EUT L 30 af 30.1.2013, s. 1).

([3]) Den Europæiske Centralbanks afgørelse ECB/2007/7 af 24. juli 2007 om de nærmere vilkår for TARGET2-ECB (EUT L 237 af 8.9.2007, s. 71).

Artikel 2

Afsluttende bestemmelser

Denne afgørelse træder i kraft på femtedagen efter dens offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den finder anvendelse fra den 21. november 2021 med undtagelse af artikel 1, litra c), artikel 7 og artikel 9 i bilag II til denne afgørelse, som finder anvendelse fra den 13. juni 2022.

Udfærdiget i Frankfurt am Main, den 21. september 2021.

Christine LAGARDE
Formand for ECB

BILAG I

Bilag I til afgørelse ECB/2007/7 ændres som følger:

1) Artikel 1 affattes således:

a) Definitionen af »øjeblikkelig betalingsordre« erstattes af følgende:

»— »instant payment order« means, in line with the European Payments Council's SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme, a payment instruction which can be executed 24 hours a day any calendar day of the year, with immediate or close to immediate processing and notification to the payer and includes (a) the TIPS DCA to TIPS DCA instant payment orders, (b) TIPS DCA to TIPS AS technical account instant payment orders, (c) TIPS AS technical account to TIPS DCA instant payment orders and (d) TIPS AS technical account to TIPS AS technical account instant payment orders,«

b) Der tilføjes følgende definitioner:

»— »European Payments Council's SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme« or »SCT Inst scheme« means an automated, open standards scheme providing a set of interbank rules to be complied with by SCT Inst participants, allowing payment services providers in SEPA to offer an automated, SEPA-wide euro instant credit transfer product,

— »TIPS ancillary system technical account (TIPS AS technical account)« means an account held by an ancillary system or a CB on an ancillary system's behalf in the CB's TARGET2 component system for use by the ancillary system for the purpose of settling instant payments in its own books,

— »TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order« means the instruction to transfer a specified amount of funds from a TIPS DCA to a TIPS AS technical account to fund the TIPS DCA holder's position (or the position of another participant of the ancillary system) in the books of the ancillary system,

— »TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order« means the instruction to transfer a specified amount of funds from a TIPS AS technical account to a TIPS DCA to defund the TIPS DCA holder's position (or the position of another participant of the ancillary system) in the books of the ancillary system,

— »reachable party« means an entity which: (a) holds a BIC; (b) is designated as a reachable party by a TIPS DCA holder or by an ancillary system; (c) is a correspondent, customer or branch of a TIPS DCA holder or a participant of an ancillary system, or a correspondent, customer, or branch of a participant of an ancillary system; and (d) is addressable through the TIPS Platform and is able to submit instant payment orders and receive instant payment orders either via the TIPS DCA holder or the ancillary system or, if so authorised by the TIPS DCA holder or by the ancillary system, directly.«

c) Definitionen af »TIPS-netværksleverandør« udgår.

2) I artikel 2, stk. 1, tilføjes følgende:

»Appendix VII: Requirements regarding information security management and business continuity management«

3) Artikel 3 affattes således:

a) Stk. 2, litra fc), affattes således:

»fc) TIPS DCA to PM liquidity transfer orders and PM to TIPS DCA liquidity transfer orders«

b) I artikel 2 indsættes følgende litra fd):

»fd) TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer orders and TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer orders; and«

c) Stk. 3 affattes således:

»3. TARGET2 provides real-time gross settlement for payments in euro, with settlement in central bank money across PM accounts, T2S DCAs and TIPS DCAs. TARGET2 is established and functions on the basis of the SSP through which payment orders are submitted and processed and through which payments are ultimately received in the same technical manner. As far as the technical operation of the T2S DCAs is concerned, TARGET2 is technically established and functions on the basis of the T2S Platform. As far as the technical operation of the TIPS DCAs and TIPS AS technical accounts is concerned, TARGET2 is technically established and functions on the basis of the TIPS Platform.«

4) Artikel 5 affattes således:

»*Article 5*

Direct participants

PM account holders in TARGET2-ECB are direct participants and shall comply with the requirements set out in Article 8(1) and (2). They shall have at least one PM account with the ECB. PM account holders that have adhered to the SCT Inst scheme by signing the SEPA Instant Credit Transfer Adherence Agreement shall be and shall remain reachable in the TIPS Platform at all times, either as a TIPS DCA holder or as a reachable party via a TIPS DCA holder.«

5) Artikel 22 affattes således:

»*Article 22*

Security Requirements and Control Procedures

1. Participants shall implement adequate security controls to protect their systems from unauthorised access and use. Participants shall be exclusively responsible for the adequate protection of the confidentiality, integrity and availability of their systems.

2. Participants shall inform the ECB of any security-related incidents in their technical infrastructure and, where appropriate, security-related incidents that occur in the technical infrastructure of the third party providers. The ECB may request further information about the incident and, if necessary, request that the participant take appropriate measures to prevent a recurrence of such an event.

3. The ECB may impose additional security requirements, in particular with regard to cybersecurity or the prevention of fraud, on all participants and/or on participants that are considered critical by the ECB.

4. Participants shall provide the ECB with: (i) permanent access to their attestation of adherence to their chosen network service provider's endpoint security requirements, and (ii) on an annual basis the TARGET2 self-certification statement as published on the ECB's website in English.

4a. The ECB shall assess the participant's self-certification statement(s) on the participants level of compliance with each of the requirements set out in the TARGET2 self-certification requirements. These requirements are listed in Appendix VII, which in addition to the other Appendices listed in Article 2(1), shall form an integral part of these Conditions.

4b. The participant's level of compliance with the requirements of the TARGET2 self-certification shall be categorised as follows, in increasing order of severity: »full compliance«; »minor non-compliance«; or »major non-compliance«. The following criteria apply: full compliance is reached where participants satisfy 100 % of the requirements; minor non-compliance is where a participant satisfies less than 100 % but at least 66 % of the requirements and major non-compliance where a participant satisfies less than 66 % of the requirements. If a participant demonstrates that a specific requirement is not applicable to it, it shall be considered as compliant with the respective requirement for the purposes of the categorisation. A participant which fails to reach »full compliance« shall submit an action plan demonstrating how it intends to reach full compliance. The ECB shall inform the relevant supervisory authorities of the status of such participant's compliance.

4c. If the participant refuses to grant permanent access to its attestation of adherence to their chosen NSPs endpoint security requirements or does not provide the TARGET2 self-certification the participant's level of compliance shall be categorised as »major non-compliance«.

4d. The ECB shall reassess compliance of participants on an annual basis.

4e. The ECB may impose the following measures of redress on participants whose level of compliance was assessed as minor or major non-compliance, in increasing order of severity:

i) enhanced monitoring: the participant shall provide the ECB with a monthly report, signed by a senior executive, on their progress in addressing the non-compliance. The participant shall additionally incur a monthly penalty charge for each affected account equal to its monthly fee as set out in paragraph 1 of Appendix VI excluding the transaction fees. This measure of redress may be imposed in the event the participant receives a second consecutive assessment of minor non-compliance or an assessment of major non-compliance;

ii) suspension: participation in TARGET2-ECB may be suspended in the circumstances described in Article 28(2)(b) and (c) of this Annex. By way of derogation from Article 28 of this Annex, the participant shall be given three months« notice of such suspension. The participant shall incur a monthly penalty charge for each suspended account of double its monthly fee as set out in paragraph 1 of Appendix VI, excluding the transaction fees. This measure of redress may be imposed in the event the participant receives a second consecutive assessment of major non-compliance;

iii) termination: participation in TARGET2-ECB may be terminated in the circumstances described in Article 28(2)(b) and (c) of this Annex. By way of derogation from Article 28 of this Annex, the participant shall be given three months« notice of such termination. The participant shall incur an additional penalty charge of EUR 1000 for each terminated account. This measure of redress may be imposed if the participant has not addressed the major non-compliance to the satisfaction of the ECB following three months of suspension.«

6) Artikel 33, stk. 1, erstattes af følgende:

»1. Participants shall be deemed to be aware of, shall comply with, and shall be able to demonstrate that compliance to the relevant competent authorities with all obligations on them relating to legislation on data protection. They shall be deemed to be aware of, and shall comply with all obligations on them relating to legislation on prevention of money laundering and the financing of terrorism, proliferation-sensitive nuclear activities and the development of nuclear weapons delivery systems, in particular in terms of implementing appropriate measures concerning any payments debited or credited on their PM accounts. Participants shall ensure that they are informed about the TARGET2 network service provider's data retrieval policy prior to entering into the contractual relationship with the TARGET2 network service provider.«

7) Følgende indsættes som artikel 39a:

»*Article 39a*

Transitional provisions

1. Once the TARGET system is operational and TARGET2 has ceased operation, PM account balances shall be transferred to the account holder's corresponding successor accounts in the TARGET system.

2. The requirement that PM account holders, indirect Participants and addressable BIC holders adhering to the SCT Inst scheme be reachable in the TIPS Platform pursuant to Article 5 shall apply as of 25 February 2022.«

8) I tillæg IV erstattes afsnit 8, stk. 4, litra b), af følgende:

»b) User-to-application mode (U2A)

U2A permits direct communication between a participant and the ICM. The information is displayed in a browser running on a PC system (SWIFT Alliance WebStation or another interface, as may be required by SWIFT). For U2A access the IT infrastructure has to be able to support cookies. Further details are described in the ICM User Handbook.«

9) I tillæg IV erstattes afsnit 6, litra g), af følgende:

»g) for contingency processing of payment orders, participants shall provide eligible assets as collateral. During contingency processing, incoming contingency payments may be used to fund outgoing contingency payments. For the purposes of contingency processing, participants« available liquidity may not be taken into account by the ECB.«

10) Følgende tillæg VII indsættes:

»*Appendix VII*

Requirements regarding information security management and business continuity management

Information security management

These requirements are applicable to each participant, unless the participant demonstrates that a specific requirement is not applicable to it. In establishing the scope of application of the requirements within its infrastructure, the participant should identify the elements that are part of the Payment Transaction Chain (PTC). Specifically, the PTC starts at a Point of Entry (PoE), i.e. a system involved in the creation of transactions (e.g. workstations, front-office and back-office applications, middleware), and ends at the system responsible to send the message to SWIFT (e.g. SWIFT VPN Box) or Internet (with the latter applicable to Internet-based Access).

Requirement 1.1: Information security policy

The management shall set a clear policy direction in line with business objectives and demonstrate support for and commitment to information security through the issuance, approval and maintenance of an information security policy aiming at managing information security and cyber resilience across the organisation in terms of identification, assessment and treatment of information security and cyber resilience risks. The policy should contain at least the following sections: objectives, scope (including domains such as organisation, human resources, asset management etc.), principles and allocation of responsibilities.

Requirement 1.2: Internal organisation

An information security framework shall be established to implement the information security policy within the organisation. The management shall coordinate and review the establishment of the information security framework to ensure the implementation of the information security policy (as per Requirement 1.1) across the organisation, including the allocation of sufficient resources and assignment of security responsibilities for this purpose.

Requirement 1.3: External parties

The security of the organisation's information and information processing facilities should not be reduced by the introduction of, and/or the dependence on, an external party/parties or products/services provided by them. Any access to the organisation's information processing facilities by external parties shall be controlled. When external parties or products/services of external parties are required to access the organisation's information processing facilities, a risk assessment shall be carried out to determine the security implications and control requirements. Controls shall be agreed and defined in an agreement with each relevant external party.

Requirement 1.4: Asset management

All information assets, the business processes and the underlying information systems, such as operating systems, infrastructures, business applications, off-the-shelf products, services and user-developed applications, in the scope of the Payment Transaction Chain shall be accounted for and have a nominated owner. The responsibility for the maintenance and the operation of appropriate controls in the business processes and the related IT components to safeguard the information assets shall be assigned. Note: the owner can delegate the implementation of specific controls as appropriate, but remains accountable for the proper protection of the assets.

Requirement 1.5: Information assets classification

Information assets shall be classified in terms of their criticality to the smooth delivery of the service by the participant. The classification shall indicate the need, priorities and degree of protection required when handling the information asset in the relevant business processes and shall also take into consideration the underlying IT components. An information asset classification scheme approved by the management shall be used to define an appropriate set of protection controls throughout the information asset lifecycle (including removal and destruction of information assets) and to communicate the need for specific handling measures.

Requirement 1.6: Human resources security

Security responsibilities shall be addressed prior to employment in adequate job descriptions and in terms and conditions of employment. All candidates for employment, contractors and third party users shall be adequately screened, especially for sensitive jobs. Employees, contractors and third party users of information processing facilities shall sign an agreement on their security roles and responsibilities. An adequate level of awareness shall be ensured among all employees, contractors and third party users, and education and training in security procedures and the correct use of information processing facilities shall be provided to them to minimise possible security risks. A formal disciplinary process for handling security breaches shall be established for employees. Responsibilities shall be in place to ensure that an employee's, contractor's or third party user's exit from or transfer within the organisation is managed, and that the return of all equipment and the removal of all access rights are completed.

Requirement 1.7: Physical and environmental security

Critical or sensitive information processing facilities shall be housed in secure areas, protected by defined security perimeters, with appropriate security barriers and entry controls. They shall be physically protected from unauthorised access, damage and interference. Access shall be granted only to individuals who fall within the scope of Requirement 1.6. Procedures and standards shall be established to protect physical media containing information assets when in transit.

Equipment shall be protected from physical and environmental threats. Protection of equipment (including equipment used off-site) and against the removal of property is necessary to reduce the risk of unauthorised access to information and to guard against loss or damage of equipment or information. Special measures may be required to protect against physical threats and to safeguard supporting facilities such as the electrical supply and cabling infrastructure.

Requirement 1.8: Operations management

Responsibilities and procedures shall be established for the management and operation of information processing facilities covering all the underlying systems in the Payment Transaction Chain end-to-end.

As regards operating procedures, including technical administration of IT systems, segregation of duties shall be implemented, where appropriate, to reduce the risk of negligent or deliberate system misuse. Where segregation of duties cannot be implemented due to documented objective reasons, compensatory controls shall be implemented following a formal risk analysis. Controls shall be established to prevent and detect the introduction of malicious code for systems in the Payment Transaction Chain. Controls shall be also established (including user awareness) to prevent, detect and remove malicious code. Mobile code shall be used only from trusted sources (e.g. signed Microsoft COM components and Java Applets). The configuration of the browser (e.g. the use of extensions and plugins) shall be strictly controlled.

Data backup and recovery policies shall be implemented by the management; those recovery policies shall include a plan of the restoration process which is tested at regular intervals at least annually.

Systems that are critical for the security of payments shall be monitored and events relevant to information security shall be recorded. Operator logs shall be used to ensure that information system problems are identified. Operator logs shall be regularly reviewed on a sample basis, based on the criticality of the operations. System monitoring shall be used to check the effectiveness of controls which are identified as critical for the security of payments and to verify conformity to an access policy model.

Exchanges of information between organisations shall be based on a formal exchange policy, carried out in line with exchange agreements among the involved parties and shall be compliant with any relevant legislation. Third party software components employed in the exchange of information with TARGET2 (like software received from a Service Bureau in scenario 2 of the scope section of the TARGET2 self-certification arrangement document) must be used under a formal agreement with the third party.

Requirement 1.9: Access control

Access to information assets shall be justified on the basis of business requirements (need-to-know ([1])) and according to the established framework of corporate policies (including the information security policy). Clear access control rules shall be defined based on the principle of least privilege ([2]) to reflect closely the needs of the corresponding business and IT processes. Where relevant (e.g. for backup management) logical access control should be consistent with physical access control unless there are adequate compensatory controls in place (e.g. encryption, personal data anonymisation).

Formal and documented procedures shall be in place to control the allocation of access rights to information systems and services that fall within the scope of the Payment Transaction Chain. The procedures shall cover all stages in the lifecycle of user access, from the initial registration of new users to the final deregistration of users that no longer require access.

Special attention shall be given, where appropriate, to the allocation of access rights of such criticality that the abuse of those access rights could lead to a severe adverse impact on the operations of the participant (e.g. access rights allowing system administration, override of system controls, direct access to business data).

Appropriate controls shall be put in place to identify, authenticate and authorise users at specific points in the organisation's network, e.g. for local and remote access to systems in the Payment Transaction Chain. Personal accounts shall not be shared in order to ensure accountability.

For passwords, rules shall be established and enforced by specific controls to ensure that passwords cannot be easily guessed, e.g. complexity rules and limited-time validity. A safe password recovery and/or reset protocol shall be established.

A policy shall be developed and implemented on the use of cryptographic controls to protect the confidentiality, authenticity and integrity of information. A key management policy shall be established to support the use of cryptographic controls.

There shall be policy for viewing confidential information on screen or in print (e.g. a clear screen, a clear desk policy) to reduce the risk of unauthorised access.

When working remotely, the risks of working in an unprotected environment shall be considered and appropriate technical and organisational controls shall be applied.

Requirement 1.10: Information systems acquisition, development and maintenance

Security requirements shall be identified and agreed prior to the development and/or implementation of information systems.

Appropriate controls shall be built into applications, including user-developed applications, to ensure correct processing. These controls shall include the validation of input data, internal processing and output data. Additional controls may be required for systems that process, or have an impact on, sensitive, valuable or critical information. Such controls shall be determined on the basis of security requirements and risk assessment according to the established policies (e.g. information security policy, cryptographic control policy).

([1]) The need-to-know principle refers to the identification of the set of information that an individual needs access to in order to carry out her/his duties.

([2]) The principle of least privilege refers to tailoring a subject's access profile to an IT system in order to match the corresponding business role.

The operational requirements of new systems shall be established, documented and tested prior to their acceptance and use. As regards network security, appropriate controls, including segmentation and secure management, should be implemented based on the criticality of data flows and the level of risk of the network zones in the organisation. There shall be specific controls to protect sensitive information passing over public networks.

Access to system files and program source code shall be controlled and IT projects and support activities conducted in a secure manner. Care shall be taken to avoid exposure of sensitive data in test environments. Project and support environments shall be strictly controlled. Deployment of changes in production shall be strictly controlled. A risk assessment of the major changes to be deployed in production shall be conducted.

Regular security testing activities of systems in production shall also be conducted according to a predefined plan based on the outcome of a risk assessment, and security testing shall include, at least, vulnerability assessments. All of the shortcomings highlighted during the security testing activities shall be assessed and action plans to close any identified gap shall be prepared and followed up in a timely fashion.

Requirement 1.11: Information security in supplier ([3]) relationships

To ensure protection of the participant's internal information systems that are accessible by suppliers, information security requirements for mitigating the risks associated with supplier's access shall be documented and formally agreed upon with the supplier.

Requirement 1.12: Management of information security incidents and improvements

To ensure a consistent and effective approach to the management of information security incidents, including communication on security events and weaknesses, roles, responsibilities and procedures, at business and technical level, shall be established and tested to ensure a quick, effective and orderly and safely recover from information security incidents including scenarios related to a cyber-related cause (e.g. a fraud pursued by an external attacker or by an insider). Personnel involved in these procedures shall be adequately trained.

Requirement 1.13: Technical compliance review

A participant's internal information systems (e.g. back office systems, internal networks and external network connectivity) shall be regularly assessed for compliance with the organisation's established framework of policies (e.g. information security policy, cryptographic control policy).

Requirement 1.14: Virtualisation

Guest virtual machines shall comply with all the security controls that are set for physical hardware and systems (e.g. hardening, logging). Controls relating to hypervisors must include: hardening of the hypervisor and the hosting operating system, regular patching, strict separation of different environments (e.g. production and development). Centralised management, logging and monitoring as well as managing of access rights, in particular for high privileged accounts, shall be implemented based on a risk assessment. Guest virtual machines managed by the same hypervisor shall have a similar risk profile.

Requirement 1.15: Cloud computing

The usage of public and/or hybrid cloud solutions in the Payment Transaction Chain must be based on a formal risk assessment, taking into account the technical controls and the contractual clauses related to the cloud solution.

([3]) A supplier in the context of this exercise should be understood as any third party (and its personnel) which is under contract (agreement), with the institution, to provide a service and under the service agreement the third party (and its personnel) is granted access, either remotely or on-site, to information and/or information systems and/or information processing facilities of the institution in scope or associated to the scope covered under the exercise of the TARGET2 self-certification.

If hybrid cloud solutions are used, it is understood that the criticality level of the overall system is the highest one of the connected systems. All on-premises components of the hybrid solutions must be segregated from the other on-premises systems.

Business continuity management (applicable only to critical participants)

The following requirements (2.1 to 2.6) relate to business continuity management. Each TARGET2 participant classified by the Eurosystem as being critical for the smooth functioning of the TARGET2 system shall have a business continuity strategy in place comprising the following elements.

Requirement 2.1: Business continuity plans shall be developed and procedures for maintaining them are in place.

Requirement 2.2: An alternate operational site shall be available.

Requirement 2.3: The risk profile of the alternate site shall be different from that of the primary site, in order to avoid that both sites are affected by the same event at the same time. For example, the alternate site shall be on a different power grid and central telecommunication circuit from those of the primary business location.

Requirement 2.4: In the event of a major operational disruption rendering the primary site inaccessible and/or critical staff unavailable, the critical participant shall be able to resume normal operations from the alternate site, where it shall be possible to properly close the business day and open the following business day(s).

Requirement 2.5: Procedures shall be in place to ensure that the processing of transactions is resumed from the alternate site within a reasonable timeframe after the initial disruption of service and commensurate to the criticality of the business that was disrupted.

Requirement 2.6: The ability to cope with operational disruptions shall be tested at least once a year and critical staff shall be appropriately trained. The maximum period between tests shall not exceed one year.«

BILAG II

Bilag II til afgørelse ECB/2007/7 ændres som følger:

1) Artikel 1 affattes således:

a) Definitionen af »øjeblikkelig betalingsordre« erstattes af følgende:

»— »instant payment order« means, in line with the European Payments Council's SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme, a payment instruction which can be executed 24 hours a day any calendar day of the year, with immediate or close to immediate processing and notification to the payer and includes (i) the TIPS DCA to TIPS DCA instant payment orders, (ii) TIPS DCA to TIPS AS technical account instant payment orders, (iii) TIPS AS technical account to TIPS DCA instant payment orders and (iv) TIPS AS technical account to TIPS AS technical account instant payment orders,«

b) Der tilføjes følgende definitioner:

»— »TIPS ancillary system technical account (TIPS AS technical account)« means an account held by an ancillary system or a CB on an ancillary system's behalf in the CB's TARGET2 component system for use by the ancillary system for the purpose of settling instant payments in its own books,

— »TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order« means the instruction to transfer a specified amount of funds from a TIPS DCA to a TIPS AS technical account to fund the TIPS DCA holder's position (or the position of another participant of the ancillary system) in the books of the ancillary system,

— »TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order« means the instruction to transfer a specified amount of funds from a TIPS AS technical account to a TIPS DCA to defund the TIPS DCA holder's position (or the position of another participant of the ancillary system) in the books of the ancillary system,

— »Network Service Provider (NSP)« means an undertaking that has been awarded a concession with the Eurosystem to provide connectivity services via the Eurosystem Single Market Infrastructure Gateway.«

c) Definitionen af »T2S-netværksleverandør« udgår.

2) Artikel 4, stk. 2, litra fc), affattes således:

»fc) TIPS DCA to PM liquidity transfer orders and PM to TIPS DCA liquidity transfer orders,«.

3) I artikel 4, stk. 2, indsættes følgende litra fd):

»fd) TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer orders and TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer orders; and«.

4) Artikel 4, stk. 3, affattes således:

»3. TARGET2 provides real-time gross settlement for payments in euro, with settlement in central bank money across PM accounts, T2S DCAs and TIPS DCAs. TARGET2 is established and functions on the basis of the SSP through which payment orders are submitted and processed and through which payments are ultimately received in the same technical manner. As far as the technical operation of the T2S DCAs is concerned, TARGET2 is technically established and functions on the basis of the T2S Platform. As far as the technical operation of the TIPS DCAs and TIPS AS technical accounts is concerned, TARGET2 is technically established and functions on the basis of the TIPS Platform. The ECB is the provider of services under these Conditions. Acts and omissions of the SSP-providing NCBs and the 4CBs shall be considered acts and omissions of the ECB, for which it shall assume liability in accordance with Article 21 of this Annex. Participation pursuant to these Conditions shall not create a contractual relationship between T2S DCA holders and the SSP-providing NCBs or the 4CBs when any of the latter acts in that capacity. Instructions, messages or information which a T2S DCA holder receives from, or sends to, the SSP or T2S Platform in relation to the services provided under these Conditions are deemed to be received from, or sent to, the ECB.«

5) Artikel 8, stk. 3, affattes således:

»3. Where the ECB has granted a request by a T2S DCA holder pursuant to paragraph 1, that T2S DCA holder is deemed to have given the participating CSD(s) a mandate to debit the T2S DCA with the amounts relating to securities transactions executed on those securities accounts.«

6) Artikel 28, stk. 1, affattes således:

»1. T2S DCA holders shall be deemed to be aware of, shall comply with, and shall be able to demonstrate that compliance to the relevant competent authorities with all obligations on them relating to legislation on data protection. They shall be deemed to be aware of, and shall comply with all obligations on them relating to legislation on prevention of money laundering and the financing of terrorism, proliferation-sensitive nuclear activities and the development of nuclear weapons delivery systems, in particular in terms of implementing appropriate measures concerning any payments debited or credited on their T2S DCAs. Prior to entering into the contractual relationship with its T2S network service provider, T2S DCA holders shall ensure that they are informed about its data retrieval policy.«

7) Artikel 30 affattes således:

»*Article 30*

Contractual relationship with an NSP

1. T2S DCA holders shall either:

a) have concluded a contract with an NSP within the framework of the concession contract with that NSP in order to establish a technical connection to TARGET2- ECB; or

b) connect via another entity which has concluded a contract with an NSP within the framework of the concession contract with that NSP.

2. The legal relationship between a T2S DCA holder and the NSP shall be exclusively governed by the terms and conditions of the separate contract concluded with an NSP as referred to in paragraph 1(a).

3. The services to be provided by the NSP shall not form part of the services to be performed by the ECB in respect of TARGET2.

4. The ECB shall not be liable for any acts, errors or omissions of the NSP (including its directors, staff and subcontractors), or for any acts, errors or omissions of third parties selected by participants to gain access to the NSP's network.«

8) Følgende indsættes som artikel 34a:

»*Article 34a*

Transitional provisions

Once the TARGET system is operational and TARGET2 has ceased operation, T2S DCA holders shall become T2S DCA holders in the TARGET system.«

9) Henvisningerne til »T2S-netværksleverandør« (i ental eller flertal) i artikel 6, stk. 1, litra a), nr. i), artikel 9, stk. 5, artikel 10, stk. 6, artikel 14, stk. 1, litra a), artikel 22, stk. 1-3, artikel 27, stk. 5, artikel 28, stk. 1 og artikel 29, stk. 1, i bilag II og afsnit 1 i tillæg I erstattes af henvisninger til »netværksleverandør«.

10) I tillæg IV erstattes afsnit 8, stk. 4, litra b), af følgende:

»b) User-to-application mode (U2A)

U2A permits direct communication between a T2S DCA holder and the T2S GUI. The information is displayed in a browser running on a PC system. For U2A access the IT infrastructure has to be able to support cookies. Further details are described in the T2S User Handbook.«

BILAG III

Bilag III til afgørelse ECB/2007/7 ændres som følger:

1) Henvisningerne til »TIPS-netværksleverandør« (i ental eller flertal) i dette bilag erstattes af henvisninger til »netværksleksleverandør«.

2) Artikel 1 affattes således:

a) Definitionen af »tilgængelig enhed« affattes således:

»— »reachable party« means an entity which: (a) holds a BIC, (b) is designated as a reachable party by a TIPS DCA holder or by an ancillary system; (c) is a correspondent, customer or branch of a TIPS DCA holder or a participant of an ancillary system or a correspondent, customer or branch of a participant of an ancillary system; and (d) is addressable through the TIPS Platform and is able to submit instant payment orders and receive instant payment orders either via the TIPS DCA holder or the ancillary system or, if so authorised by the TIPS DCA holder or by the ancillary system, directly,«.

b) Definitionen af »betalingsordre« affattes således:

»— »payment order«, except where used in Articles 16 to 18 of this Annex, means an instant payment order, a positive recall answer, a PM to TIPS DCA liquidity transfer order, a TIPS DCA to PM liquidity transfer order, a TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order or a TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order,«.

c) Definitionen af »øjeblikkelig betalingsordre« erstattes af følgende:

»— »instant payment order« means, in line with the European Payments Council's SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme, a payment instruction which can be executed 24 hours a day any calendar day of the year, with immediate or close to immediate processing and notification to the payer and includes (a) TIPS DCA to TIPS DCA instant payment orders, (b) TIPS DCA to TIPS AS technical account instant payment orders, (c) TIPS AS technical account to TIPS DCA instant payment orders and (d) TIPS AS technical account to TIPS AS technical account instant payment orders,«

d) Der tilføjes følgende definitioner:

»— »TIPS ancillary system technical account (TIPS AS technical account)« means an account held by an ancillary system or the CB on an ancillary system's behalf in the CB's TARGET2 component system for use by that ancillary system for the purpose of settling instant payments in its own books,

— »TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order« means the instruction to transfer a specified amount of funds from a TIPS DCA to a TIPS AS technical account to fund the TIPS DCA holder's position (or the position of another participant of the ancillary system) in the books of the ancillary system,

— »TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order« means the instruction to transfer a specified amount of funds from a TIPS AS technical account to a TIPS DCA to defund the TIPS DCA holder's position (or the position of another participant of the ancillary system) in the books of the ancillary system,

— »European Payments Council's SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme« or »SCT Inst scheme« means an automated, open standards scheme providing a set of interbank rules to be complied with by SCT Inst participants, allowing payment services providers in SEPA to offer an automated, SEPA-wide euro instant credit transfer product,

— »mobile proxy look-up (MPL) service« means a service which enables TIPS DCA holders, ancillary systems using TIPS AS technical accounts and reachable parties, who receive from their customers a request to execute an instant payment order in favour of a beneficiary identified with a proxy (e.g. a mobile number), to retrieve from the central MPL repository the corresponding beneficiary IBAN and the BIC to be used to credit the relevant account in TIPS,

— »Network Service Provider (NSP)« means an undertaking that has been awarded a concession with the Eurosystem to provide connectivity services via the Eurosystem Single Market Infrastructure Gateway,

— »IBAN« means the international bank account number which uniquely identifies an individual account at a specific financial institution in a particular country.«

e) Definitionen af »TIPS-netværksleverandør« udgår.

3) I artikel 3, stk. 1, udgår henvisningen til » Appendix V: TIPS connectivity technical requirements«.

4) Artikel 4 ændres således:

a) I artikel 2 indsættes følgende litra k):

»k) TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer orders and TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer orders; and«

b) Stk. 3 affattes således:

»3. TARGET2 provides real-time gross settlement for payments in euro, with settlement in central bank money across PM accounts, T2S DCAs and TIPS DCAs. TARGET2 is established and functions on the basis of the SSP through which payment orders are submitted and processed and through which payments are ultimately received in the same technical manner. As far as the technical operation of the TIPS DCAs and TIPS AS technical accounts is concerned, TARGET2 is technically established and functions on the basis of the TIPS Platform. As far as the technical operation of the T2S DCAs is concerned, TARGET2 is technically established and functions on the basis of the T2S Platform.«

5) Artikel 6, nr. 1, litra a), nr. i) affattes således:

»i) install, manage, operate and monitor and ensure the security of the necessary IT infrastructure to connect to the TIPS Platform and submit payment orders to it. In doing so, applicant TIPS DCA holders may involve third parties, but retain sole liability. In particular, unless an instructing party is used, applicant TIPS DCA holders shall enter into an agreement with one or more NSPs to obtain the necessary connection and admissions, in accordance with the technical specifications in Appendix I; and«

6) Artikel 9 affattes således:

»*Article 9*

Contractual relationship with an NSP

1. Participants shall either:

a) conclude a contract with an NSP within the framework of the concession contract with that NSP in order to establish a technical connection to TARGET2-ECB; or

b) connect via another entity which has concluded a contract with an NSP within the framework of the concession contract with that NSP.

2. The legal relationship between a participant and the NSP shall be exclusively governed by the terms and conditions of their separate contract as referred to in paragraph 1(a).

3. The services to be provided by the NSP shall not form part of the services to be performed by the ECB in respect of TARGET2.

4. The ECB shall not be liable for any acts, errors or omissions by the NSP (including its directors, staff and subcontractors), or for any acts, errors or omissions by third parties selected by participants to gain access to the NSP's network.«

7) Artikel 10 udgår.

8) Følgende indsættes som artikel 11a:

»*Article 11a*

MPL repository

1. The central MPL repository contains the proxy — IBAN mapping table for the purposes of the MPL service.

2. Each proxy may be linked to only one IBAN. An IBAN may be linked to one or multiple proxies.

3. Article 29 shall apply to the data contained in the MPL repository.«

9) Artikel 12, stk. 9, udgår.

10) Artikel 16 affattes således:

»*Artikel 16*

Types of payment orders in TIPS DCA

The following are classified as payment orders for the purposes of the TIPS service:

a) instant payment orders;

b) positive recall answers;

c) TIPS DCA to PM liquidity transfer orders;

d) TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer orders; and

e) TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer orders.«

11) Artikel 18, stk. 6, affattes således:

»6. After a TIPS DCA to PM liquidity transfer order, a TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order or a TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order has been accepted as referred to in Article 17, the TARGET2-ECB shall check whether sufficient funds are available on the payer's account. If sufficient funds are not available the liquidity transfer order shall be rejected. If sufficient funds are available the liquidity transfer order shall be settled immediately.«

12) Artikel 20, stk. 1, litra b) affattes således:

»b) TIPS DCA to PM liquidity transfer orders, positive recall answers and TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer orders are deemed entered into TARGET2-ECB and irrevocable at the moment that the relevant TIPS DCA is debited. TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer orders are deemed entered into TARGET2-ECB and irrevocable at the moment that the relevant TIPS AS technical account is debited.«

13) Artikel 30, stk. 1, affattes således:

»1. TIPS DCA holders shall be deemed to be aware of, shall comply with and shall be able to demonstrate that compliance to the relevant competent authorities with all obligations on them relating to legislation on data protection. They shall be deemed to be aware of, and shall comply with all obligations on them relating to legislation on prevention of money laundering and the financing of terrorism, proliferation-sensitive nuclear activities and the development of nuclear weapons delivery systems, in particular in terms of implementing appropriate measures concerning any payments debited or credited on their TIPS DCAs. TIPS DCA holders ensure that they are informed about their chosen NSP's data retrieval policy prior to entering into a contractual relationship with that NSP.«

14) Følgende indsættes som artikel 35a:

»*Article 35a*

Transitional provision

Once the TARGET system is operational and the TARGET2 has ceased operation, TIPS DCA holders shall become TIPS DCA holders in the TARGET system.«

15) I tillæg I affattes tabellen i afsnit 2 således:

»Message Type	Message Name
Pacs.002	FIToFIPayment Status Report
Pacs.004	PaymentReturn
Pacs.008	FIToFICustomerCreditTransfer
Pacs.028	FIToFIPaymentStatusRequest
camt.003	GetAccount
camt.004	ReturnAccount
camt.005	GetTransaction
camt.006	ReturnTransaction
camt.011	ModifyLimit
camt.019	ReturnBusinessDayInformation
camt.025	Receipt
camt.029	ResolutionOfInvestigation
camt.050	LiquidityCreditTransfer
camt.052	BankToCustomerAccountReport
camt.053	BankToCustomerStatement
camt.054	BankToCustomerDebitCreditNotification
camt.056	FIToFIPaymentCancellationRequest
acmt.010	AccountRequestAcknowledgement
acmt.011	AccountRequestRejection
acmt.015	AccountExcludedMandateMaintenanceRequest
reda.016	PartyStatusAdviceV01
reda.022	PartyModificationRequestV01«

16) I tillæg IV erstattes afsnit 6, stk. 1, litra b), af følgende:

»b) User-to-application mode (U2A)

U2A permits direct communication between a TIPS DCA holder and the TIPS GUI. The information is displayed in a browser running on a PC system. For U2A access the IT infrastructure has to be able to support cookies. Further details are described in the TIPS User Handbook.«

17) I tillæg IV udgår afsnit 2.

18) Tillæg V udgår.

RETNINGSLINJER

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANKS RETNINGSLINJE (EU) 2021/1759

af 20. juli 2021

om ændring af retningslinje ECB/2012/27 om TARGET2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) (ECB/2021/30)

STYRELSESRÅDET FOR DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 127, stk. 2, første og fjerde led,

under henvisning til statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, særlig artikel 3.1, og artikel 17, 18, og 22, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Styrelsesrådet for Den Europæiske Centralbank vedtog den 26. april 2007 retningslinje ECB/2007/2 ([1]), som regulerer TARGET2-systemet, der etablerer den fælles tekniske infrastruktur, den fælles platform (Single Shared Platform, SSP). Den retningslinje blev omarbejdet i 2012 som Den Europæiske Centralbanks retningslinje ECB/2012/27 ([2]).

(2) Det er nødvendigt med en effektiv regulering for at præcisere, at indehavere af særlige TIPS-kontantkonti og indehavere af særlige T2S-kontantkonti vil blive tilsluttet TARGET2 via adgangsportalen for finansielle markedsinfrastrukturer i Eurosystemet fra henholdsvis november 2021 og juni 2022.

(3) For at sikre, at TARGET2 fortsat udvikler sig med henblik på at imødegå trusler mod cybersikkerheden, skal reglerne om overholdelse af TARGET2 endpoint-sikkerhedskravene præciseres og udvides. Definitionerne bør ligeledes ændres for at sikre en omfattende og harmoniseret retlig ramme.

(4) For at sikre, at øjeblikkelige betalinger er tilgængelige i hele Unionen, bør indehavere af PM-konti, deres indirekte deltagere og adresserbare BIC-kode-indehavere, som har tilsluttet sig SCT Inst-ordningen ved at underskrive SEPA Instant Credit Transfer Adherence Agreement være og forblive tilgængelige i TIPS-platformen via en TIPS-kontantkonto. Pengeoverførselstjenester i centralbankpenge til afviklingssystemer, der afvikler øjeblikkelige betalinger i deres egne regnskaber, bør leveres via TIPS-platformen.

(5) Når T2-T2S-konsolideringsprojektet er operationelt, er det nødvendigt at være gennemsigtig med hensyn til de nærmere bestemmelser for overførsel af saldi fra deltagernes konti i TARGET2 til de tilsvarende efterfølgende konti i det fremtidige TARGET-system for at sikre retssikkerheden.

(6) For at sikre en effektiv anvendelse er det også nødvendigt at præcisere og opdatere visse andre bestemmelser i retningslinje ECB/2012/27.

(7) Gennemførelsen af T2-T2S-konsolideringsprojektet vil også kræve ændringer af de gældende regler for kontrakter indgået med T2S-netværksleverandører, som bør finde anvendelse fra den 13. juni 2022.

(8) Retningslinje ECB/2012/27 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

([1]) Den Europæiske Centralbanks retningslinje ECB/2007/2 af 26. april 2007 om TARGET2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) (EUT L 237 af 8.9.2007, s. 1).

([2]) Den Europæiske Centralbanks retningslinje ECB/2012/27 af 5. december 2012 om TARGET2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) (EUT L 30 af 30.1.2013, s. 1).

VEDTAGET DENNE RETNINGSLINJE:

Artikel 1

Ændringer

Retningslinje ECB/2012/27 ændres som følger:

1) Artikel 1, stk. 1, erstattes af følgende:

»1. TARGET2 yder realtidsbruttoafvikling af betalinger i euro, med afvikling i centralbankpenge på tværs af PM-konti, særlige kontantkonti for T2S og særlige kontantkonti for TIPS. TARGET2 er opbygget og fungerer på grundlag af den fælles platform, hvorigennem betalingsordrer sendes og behandles, og hvor betalinger til sidst modtages på samme tekniske måde. For så vidt angår den tekniske drift af de særlige T2S-kontantkonti, er TARGET2 opbygget teknisk og fungerer på grundlag af T2S-platformen. For så vidt angår den tekniske drift af de særlige TIPS-kontantkonti og TIPS AS-tekniske konti, er TARGET2 opbygget teknisk og fungerer på grundlag af TIPS-platformen.«

2) Artikel 2 affattes således:

a) Nr. 58) udgår.

b) Nr. 62) erstattes af følgende:

»62) »betalingsordre« (payment order): en kreditoverførselsordre, en likviditetsoverførselsordre, en debiteringsinstruks, en likviditetsoverførselsordre fra et betalingsmodul til en særlig T2S-kontantkonto, en likviditetsoverførselsordre fra en særlig T2S-kontantkonto til et betalingsmodul, en likviditetsoverførselsordre fra en særlig T2S-kontantkonto til en særlig T2S-kontantkonto, en likviditetsoverførselsordre fra et betalingsmodul til en særlig TIPS-kontantkonto, en likviditetsoverførselsordre fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto, en likviditetsoverførselsordre fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto, en likviditetsoverførselsordre fra en særlig TIPS-kontantkonto til et betalingsmodul, en øjeblikkelig betalingsordre eller et positivt svar om tilbagekaldelse«.

c) Nr. 78) udgår.

d) Nr. 81) erstattes af følgende:

»81) »øjeblikkelig betalingsordre« (instant payment order): i overensstemmelse med Det Europæiske Betalingsråds ordning for SEPA øjeblikkelige kreditoverførsler (SCT Inst), en betalingsinstruks, som kan udføres 24 timer i døgnet alle årets dage med øjeblikkelig eller tæt på øjeblikkelig behandling og underretning til betaleren, og som omfatter i) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS-kontantkonto, ii) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto, iii) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto og iv) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS AS-teknisk konto«.

e) Følgende nr. 87)-90) tilføjes:

»87) »Det Europæiske Betalingsråds ordning for SEPA øjeblikkelige kreditoverførsler« (European Payments Council's SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme) eller »SCT Inst-ordningen« (»SCT Inst scheme«): en automatisk, åben standardordning, der indeholder en række regler, som SCT Inst-deltagere skal overholde, og som gør det muligt for udbydere af betalingstjenester i SEPA at tilbyde et automatiseret, øjeblikkeligt kreditoverførselsprodukt i euro for hele SEPA

88) »teknisk konto for TIPS-afviklingssystem« (TIPS AS technical account): en konto, der indehaves af et afviklingssystem eller en centralbank på et afviklingssystems vegne i centralbankens TARGET2-delsystem til brug for afviklingssystemet med henblik på afvikling af øjeblikkelige betalinger i sine egne regnskaber

89) »likviditetsoverførselsordre fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto« (TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order): instruktionen om at overføre et specifikt beløb fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto for at finansiere indehaveren af TIPS-kontantkontoens position (eller en anden deltager i afviklingssystemets position) i afviklingssystemets regnskaber

90) »likviditetsoverførselsordre fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto« (TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order): instruktionen om at overføre et specifikt beløb fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto for at tage midler fra TIPS-kontantkontoens position (eller en anden deltager i afviklingssystemets position) i afviklingssystemets regnskaber.«

3) Artikel 13 erstattes af følgende:

»*Artikel 13*

Afviklingssystemer

1. Eurosystemets centralbanker yder pengeoverførselstjenester i centralbankpenge til afviklingssystemer i betalingsmodulet med adgang via TARGET2-netværksleverandøren. Disse tjenesteydelser reguleres af bilaterale ordninger mellem Eurosystemets centralbanker og de pågældende afviklingssystemer.

2. Bilaterale ordninger med afviklingssystemer, som benytter afviklingssystemets grænseflade, skal være i overensstemmelse med bilag IV. Derudover skal Eurosystemets centralbanker sikre, at følgende bestemmelser fra bilag II finder tilsvarende anvendelse i disse bilaterale ordninger:

a) artikel 8, stk. 1 (tekniske og retlige krav)

b) artikel 8, stk. 2 til 5 (ansøgningsprocedure), bortset fra at i stedet for et krav om at opfylde adgangskriterierne i artikel 4, kræves det af afviklingssystemer, at de opfylder adgangskriterierne i definitionen af »afviklingssystem« i artikel 1 i bilag II

c) driftsplanen i tillæg V

d) artikel 11 (krav til samarbejde og informationsudveksling), bortset fra stk. 8

e) artikel 27 og 28 (driftskontinuitet, nødprocedurer og sikkerhedskrav), hvor det gebyr, der anvendes som grundlag for beregning af strafgebyrerne for manglende overholdelse af sikkerhedskravene, jf. artikel 28 i bilag II, er det gebyr, der er omhandlet i afsnit 18, stk. 1, litra a), i bilag IV

f) artikel 31 (ansvarsordning)

g) artikel 32 (dokumentationsregler)

h) artikel 33 og 34 (varighed, ophør og suspendering af deltagelse), bortset fra artikel 34, stk. 1, litra b)

i) artikel 35, hvis relevant (lukning af PM-konti)

j) artikel 38 (fortrolighedsregler)

k) artikel 39 (EU-krav til beskyttelse af personoplysninger, forebyggelse af hvidvaskning og lignende forhold)

l) artikel 40 (krav til underretninger)

m) artikel 41 (kontraktforhold til netværksleverandøren af TARGET2)

n) artikel 44 (regler om lovvalg, jurisdiktion og opfyldelsessted)

o) artikel 45a, stk. 1 (overgangsbestemmelse)

3. Bilaterale ordninger med afviklingssystemer, som benytter afviklingssystemets grænseflade, skal være i overensstemmelse med både

a) bilag II, bortset fra afsnit V og tillæg VI og VII og

b) artikel 18 i bilag IV.

Med henblik på litra a) er det gebyr, der anvendes som grundlag for beregning af strafgebyrerne for manglende overholdelse af sikkerhedskravene, jf. artikel 28 i bilag II, det gebyr, der er omhandlet i afsnit 18, stk. 1, litra a), i bilag IV.

4. Som undtagelse til stk. 3 skal bilaterale ordninger med afviklingssystemer, som benytter deltagergrænsefladen, men som kun afvikler betalinger til fordel for deres kunder, være i overensstemmelse med både

a) bilag II, bortset fra afsnit V, artikel 36 og tillæg VI og VII og

b) artikel 18 i bilag IV.

Med henblik på litra a) er det gebyr, der anvendes som grundlag for beregning af strafgebyrerne for manglende overholdelse af sikkerhedskravene, jf. artikel 28 i bilag II, er det gebyr, der er omhandlet i afsnit 18, stk. 1, litra a), i bilag IV.

5. Centralbankerne i Eurosystemet leverer kun pengeoverførselstjenester i centralbankpenge til afviklingssystemer, der afvikler øjeblikkelige betalinger i deres egne regnskaber i henhold til SCT Inst-ordningen i TIPS-platformen. Bilaterale ordninger for levering af sådanne pengeoverførselstjenester skal være i overensstemmelse med bilag IVa og kun give mulighed for afvikling af øjeblikkelige betalinger i henhold til SCT Inst-ordningen. I sådanne bilaterale ordninger finder følgende bestemmelser i bilag IIb tilsvarende anvendelse:

a) Tillæg I, II og III

b) Artikel 4 (generel beskrivelse af TARGET2)

c) Artikel 5 (adgangskriterier), hvorefter afviklingssystemet skal opfylde adgangskriterierne i definitionen af »afviklingssystem« i artikel 1 i bilag IIb

d) Artikel 6, stk. 1 (tekniske og juridiske krav), bortset fra at afviklingssystemet i stedet for at være forpligtet til at overholde SCT Inst-ordningen ved at underskrive SEPA-aftalen om øjeblikkelig kreditoverførsel skal have meddelt, at det overholder SCT Inst-ordningen

e) Artikel 6, stk. 2-(5) (ansøgningsprocedure), bortset fra at i) i stedet for at opfylde adgangskriterierne i artikel 5 skal afviklingssystemet opfylde adgangskriterierne i definitionen af »afviklingssystem« i artikel 1 i bilag IIb og ii) i stedet for at fremlægge dokumentation for sin tilslutning til SCT Inst-ordningen skal afviklingssystemet fremlægge dokumentation for meddelelsen om, at SCT Inst-ordningen er overholdt

f) Artikel 7 (adgang til TIPS-platformen)

g) Artikel 8 (tilgængelige enheder)

h) Artikel 9 (netværksleverandør)

i) Artikel 11 (TIPS-register)

j) Artikel 11a (MPL-register)

k) Artikel 12 (forpligtelser for centralbanker og kontoindehavere), undtagen stk. 4

l) Artikel 14 (krav til samarbejde og informationsudveksling)

m) Artikel 16 (typer af betalingsordrer)

n) Artikel 17 (accept og returnering af betalingsordrer)

o) Artikel 18 (behandling af betalingsordrer)

p) Artikel 19 (anmodning om tilbagekaldelse)

q) Artikel 20 (tidspunkt for, hvornår en overførselsordre er indgået og ikke længere kan tilbagekaldes)

r) Artikel 21 (sikkerhedskrav og driftskontinuitet)

s) Artikel 23 (ansvarsordning)

t) Artikel 24 (dokumentation)

u) Artikel 25 og 26 (varighed, opsigelse, suspendering og ekstraordinær ophævelse af deltagelse), undtagen artikel 26, stk. 1, litra b), og artikel 26, stk. 4, andet afsnit

v) Artikel 27, hvis relevant (lukning af konti)

w) Artikel 29 (fortrolighed)

x) Artikel 30 (EU-krav til beskyttelse af personoplysninger, forebyggelse af hvidvaskning og lignende forhold)

y) Artikel 31 (krav til meddelelser)

z) Artikel 34 (regler om lovvalg, jurisdiktion og opfyldelsessted).

aa) Artikel 35a (overgangsbestemmelse).«

4) Artikel 17, stk. 4, erstattes af følgende:

»4. Denne artikels stk. 1-3a finder ligeledes anvendelse i tilfælde af, at afviklingssystemerne suspenderer eller bringer anvendelsen af ASI eller TIPS-platformen til ophør.«

5) Følgende indsættes som artikel 27a:

»*Artikel 27a*

Overgangsbestemmelse

Centralbankerne i Eurosystemet leverer kun pengeoverførselstjenester i centralbankpenge til afviklingssystemer, der afvikler øjeblikkelige betalinger i deres egne regnskaber i henhold til SCT Inst-ordningen ved brug af afviklingssystemets grænseflade indtil 25. februar 2022.«

6) Bilag II til retningslinje ECB/2012/27 ændres i overensstemmelse med bilag I til denne retningslinje.

7) Bilag IIa til retningslinje ECB/2012/27 ændres i overensstemmelse med bilag II til denne retningslinje.

8) Bilag IIb til retningslinje ECB/2012/27 ændres i overensstemmelse med bilag III til denne retningslinje.

9) Bilag IV til retningslinje ECB/2012/27 ændres i overensstemmelse med bilag IV til denne retningslinje.

10) Der tilføjes et nyt bilag IVa til retningslinje ECB/2012/27 i overensstemmelse med bilag V til denne retningslinje.

Artikel 2

Virkning og gennemførelse

1. Denne retningslinje får virkning på den dato, hvor den meddeles de nationale centralbanker i de medlemsstater, der har euroen som valuta.

2. De nationale centralbanker i de medlemsstater, der har euroen som valuta, træffer de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af denne retningslinje fra den 21. november 2021, med undtagelse af afsnit 1, litra c), 7 og 9 i bilag II til denne retningslinje, om hvilke de træffer de nødvendige foranstaltninger og anvender dem fra den 13. juni 2022. De skal senest den 9. september 2021 fremsende meddelelse til ECB om, hvilke tekster og midler der vedrører disse foranstaltninger.

Artikel 3

Adressater

Denne retningslinje er rettet til alle centralbanker i Eurosystemet.

Udfærdiget i Frankfurt am Main, den 20. juli 2021.

For ECB's Styrelsesråd
Christine LAGARDE
Formand for ECB

BILAG I

Bilag II til retningslinje ECB/2012/27 ændres således:

1. Artikel 1 affattes således:

   a) Punkt a) i definitionen af »gruppe« erstattes af følgende:

      »a) en sammenslutning af kreditinstitutter, som er indeholdt i moderselskabets koncernregnskab, hvor moderselskabet er forpligtet til at aflægge koncernregnskab i henhold til International Regnskabsstandard 27 (IAS 27), vedtaget i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EF) nr. 1126/2008 (*) bestående af enten: i) et moderselskab og et eller flere datterselskaber, eller ii) to eller flere datterselskaber af et moderselskab, eller

      (*) Kommissionens forordning (EF) nr. 1126/2008 af 3. november 2008 om vedtagelse af visse internationale regnskabsstandarder i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1606/2002 (EUT L 320 af 29.11.2008, s. 1).«

   b) Definitionen af »øjeblikkelig betalingsordre« affattes således:

      »— »øjeblikkelig betalingsordre« (instant payment order): i overensstemmelse med Det Europæiske Betalingsråds ordning for SEPA øjeblikkelige kreditoverførsler (SCT Inst), en betalingsinstruks, som kan udføres 24 timer i døgnet alle årets dage med øjeblikkelig eller tæt på øjeblikkelig behandling og underretning til betaleren, og som omfatter i) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS-kontantkonto, ii) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto, iii) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto og iv) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS AS-teknisk konto«.

   c) Følgende definitioner indsættes:

      »— »Det Europæiske Betalingsråds ordning for SEPA øjeblikkelige kreditoverførsler« (European Payments Council's SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme) eller »SCT Inst-ordningen« (SCT Inst scheme): en automatisk, åben standardordning, der indeholder en række regler, som SCT Inst-deltagere skal overholde, og som gør det muligt for udbydere af betalingstjenester i SEPA at tilbyde et automatiseret, øjeblikkeligt kreditoverførselsprodukt i euro for hele SEPA

      — »teknisk konto for TIPS-afviklingssystem« (TIPS AS technical account): en konto, der indehaves af et afviklingssystem eller en centralbank på et afviklingssystems vegne i centralbankens TARGET2-delsystem til brug for afviklingssystemet med henblik på afvikling af øjeblikkelige betalinger i sine egne regnskaber

      — »likviditetsoverførselsordre fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto« (TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order): instruktionen om at overføre et specifikt beløb fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto for at finansiere indehaveren af TIPS-kontantkontoens position (eller en anden deltager i afviklingssystemets position) i afviklingssystemets regnskaber

      — »likviditetsoverførselsordre fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto« (TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order): instruktionen om at overføre et specifikt beløb fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto for at tage midler fra TIPS-kontantkontoens position (eller en anden deltager i afviklingssystemets position) i afviklingssystemets regnskaber

      — »tilgængelig enhed« (reachable party): en enhed, der a) besidder en BIC-kode, b) er udpeget som en tilgængelig enhed af en indehaver af en særlig kontantkonto for TIPS eller et afviklingssystem, c) er en korrespondent, kunde hos eller en filial af en indehaver af en særlig kontantkonto for TIPS eller en deltager i et afviklingssystem eller en korrespondent, kunde hos eller en filial af en deltager i et afviklingssystem og d) er i stand til at sende øjeblikkelige betalingsordrer til og modtage øjeblikkelige betalinger enten via indehaveren af den særlige kontantkonto for TIPS eller afviklingssystemet eller direkte med tilladelse fra indehaveren af den særlige kontantkonto for TIPS eller afviklingssystemet.«

   d) Definitionen af »TIPS-netværksleverandør« udgår.

2. Artikel 3 affattes således:

   a) Stk. 2, litra fc), affattes således:

      »fc) likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS-kontantkonto til et betalingsmodul og likviditetsoverførselsordrer fra et betalingsmodul til en TIPS-kontantkonto«.

   b) I stk. 2 indsættes følgende litra fd):

      »fd) likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto og likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto og«.

c) Stk. 3 erstattes af følgende:

»3. TARGET2 yder realtidsbruttoafvikling af betalinger i euro, med afvikling i centralbankpenge på tværs af PM-konti, særlige kontantkonti for T2S og særlige kontantkonti for TIPS. TARGET2 er opbygget og fungerer på grundlag af den fælles platform, hvorigennem betalingsordrer sendes og behandles, og hvor betalinger til sidst modtages på samme tekniske måde. For så vidt angår den tekniske drift af de særlige T2S-kontantkonti, er TARGET2 opbygget teknisk og fungerer på grundlag af T2S-platformen. For så vidt angår den tekniske drift af de særlige TIPS-kontantkonti og TIPS AS-tekniske konti, er TARGET2 opbygget teknisk og fungerer på grundlag af TIPS-platformen.«

3. Artikel 5 erstattes af følgende:

»*Artikel 5*

Direkte deltagere

1. Indehavere af PM-konti i TARGET2-[indsæt centralbank/landereference] er direkte deltagere og skal følge kravene i artikel 8, stk. 1 og 2. De skal mindst have én PM-konto hos [indsæt centralbankens navn]. Indehavere af PM-konti, der har tilsluttet sig SCT Inst-ordningen ved at underskrive SEPA Instant Credit Transfer Adherence Agreement, skal til enhver tid være og forblive tilgængelige på TIPS-platformen, enten som indehaver af en TIPS-kontantkonto eller som en tilgængelig part via en indehaver af en TIPS-kontantkonto.

2. Indehavere af PM-konti kan udpege adresserbare BIC-kode-indehavere, uanset hvor de har deres hjemsted. Indehavere af Pm-konti kan udpege adresserbare BIC-kode-indehavere, der har tilsluttet sig SCT Inst-ordningen ved at underskrive SEPA Instant Credit Transfer Adherence Agreement, udelukkende hvis de pågældende enheder er tilgængelige på TIPS-platformen, enten som indehaver af en TIPS-kontantkonto eller som en tilgængelig part via en indehaver af en TIPS-kontantkonto.

3. Indehavere af PM-konti kan udpege enheder som indirekte deltagere i betalingsmodulet, såfremt betingelserne i artikel 6 er opfyldt. Indehavere af PM-konti kan som indirekte deltagere udpege enheder, der har tilsluttet sig SCT Inst-ordningen ved at underskrive SEPA Instant Credit Transfer Adherence Agreement, udelukkende hvis de pågældende enheder er tilgængelige på TIPS-platformen, enten som indehaver af en TIPS-kontantkonto hos [indsæt centralbankens navn] eller som en tilgængelig part via en indehaver af en TIPS-kontantkonto.

4. Multi-adressat-adgang gennem filialer kan gives som følger:

a) Et kreditinstitut som defineret i artikel 4, stk. 1, litra a) eller b) i bilaget, som har fået adgang som indehaver af en PM-konto, kan give adgang til sin PM-konto for en eller flere af sine filialer, der er etableret i Unionen eller EØS, så disse kan afgive betalingsordrer og/eller modtage betalinger direkte, såfremt [indsæt centralbankens navn] er underrettet herom.

b) Når en filial af et kreditinstitut har fået adgang som indehaver af en PM-konto, har de andre filialer af samme juridiske enhed og/eller dens hovedkontor — i begge tilfælde forudsat at de er etableret i Unionen eller EØS — adgang til filialens PM-konto, såfremt den har underrettet [indsæt centralbankens navn] herom.«

4. Artikel 12, stk. 5 affattes således:

»5. PM-konti og deres afviklingskonti forrentes enten med nul procent eller med renten på indlånsfaciliteten, afhængig af hvilken, der er lavere, med mindre de anvendes som beholdning af mindstereserver eller overskudsreserver.

Hvad angår mindstereserver reguleres beregning og rentebetaling for beholdninger af Rådets forordning (EF) nr. 2531/98 (*) og Den Europæiske Centralbanks forordning (EU) 2021/378 (ECB/2021/1) (**).

Hvad angår overskudsreserver reguleres beregning og rentebetaling for beholdninger af afgørelse (EU) 2019/1743 (ECB/2019/31) (***).

(*) Rådets forordning (EF) nr. 2531/98 af 23. november 1998 om Den Europæiske Centralbanks anvendelse af mindstereserver (EFT L 318 af 27.11.1998, s. 1).

(**) Den Europæiske Centralbanks forordning (EU) nr. 2021/378 af 22. januar 2021 om anvendelsen af mindstereserver (ECB/2021/1) (EUT L 73 af 3.3.2021, s. 1).

(***) Den Europæiske Centralbanks afgørelse (EU) 2019/1743 af 15. oktober 2019 om forrentning af beholdninger af overskudsreserver og visse indlån (ECB/2019/31) (EUT L 267 af 21.10.2019, s. 12).«

5. Artikel 28 erstattes af følgende:

»*Artikel 28*

Sikkerhedskrav og kontrolprocedurer

1. Deltagerne skal indføre tilstrækkelige sikkerhedskontroller til beskyttelse af deres systemer mod uautoriseret adgang og benyttelse. Deltagerne er eneansvarlige for en tilstrækkelig beskyttelse af fortrolighed, pålidelighed og tilgængelighed vedrørende deres systemer.

2. Deltagerne skal underrette [indsæt centralbankens navn] om enhver sikkerhedsmæssig hændelse i deres tekniske infrastruktur og, hvor det er hensigtsmæssigt, om sikkerhedsmæssige hændelser i den tekniske infrastruktur hos tredjepartleverandører. [indsæt centralbankens navn] kan kræve yderligere oplysninger om hændelsen og, såfremt det er nødvendigt, kræve at deltageren tager hensigtsmæssige skridt til at forhindre, at en sådan hændelse indtræder igen.

3. [Indsæt centralbankens navn] kan pålægge alle deltagere og/eller de deltagere, som [indsæt centralbankens navn] betragter som værende af afgørende betydning, yderligere sikkerhedskrav, navnlig med hensyn til cybersikkerhed eller forebyggelse af svig.

4. Deltagerne skal forsyne [indsæt centralbankens navn] med i) permanent adgang til deres dokumentation for, at de overholder den valgte netværksleverandørs endpoint-sikkerhedskrav og ii) på årsbasis TARGET2-selvcertificeringen som offentliggjort på [indsæt centralbankens navn] websted og på ECB's websted på engelsk.

4a. [Indsæt centralbankens navn] skal vurdere deltagerens selvcertificering(er) om deltagernes overholdelse af de krav, der er fastsat i kravene til selvcertificering i TARGET2. Disse krav fremgår af tillæg VIII, som i tillæg til de andre tillæg omhandlet i artikel 2, stk. 1, udgør en væsentlig del af disse betingelser.

4b. Deltagerens opfyldelse af kravene til selvcertificering i TARGET2 kategoriseres som følger i stigende orden efter alvorsgrad: »fuld overholdelse«, »mindre manglende overholdelse« eller »større manglende overholdelse«. Følgende kriterier finder anvendelse: Fuld overholdelse er opnået, hvis deltagerne opfylder 100 % af kravene, mindre manglende overholdelse er, hvis en deltager opfylder mindre end 100 %, men mindst 66 % af kravene, og større manglende overholdelse er, hvis en deltager opfylder mindre end 66 % af kravene. Hvis en deltager påviser, at et specifikt krav ikke finder anvendelse på den pågældende, anses det for at være i overensstemmelse med de respektive krav med henblik på kategoriseringen. En deltager, der ikke opnår »fuld overholdelse«, skal forelægge en handlingsplan, der viser, hvordan deltageren har til hensigt at opnå fuld overholdelse. [Indsæt centralbankens navn] underretter de relevante tilsynsmyndigheder om status for en sådan deltagers overholdelse.

4c. Hvis deltageren nægter at give permanent adgang til sin dokumentation for, at de overholder den valgte netværksleverandørs endpoint-sikkerhedskrav eller ikke tilvejebringer TARGET2-selvcertificeringen, kategoriseres deltagerens overholdelsesniveau som »større manglende overholdelse«.

4d. [Indsæt centralbankens navn] revurderer årligt deltagernes overholdelse.

4e. [Indsæt centralbankens navn] kan pålægge deltagere, hvis overholdelsesgrad blev vurderet som mindre eller større manglende overholdelse, følgende afhjælpende foranstaltninger i stigende orden efter alvorsgrad:

i) øget overvågning: deltageren forelægger [indsæt centralbankens navn] en månedlig rapport underskrevet af en ledende medarbejder om sine fremskridt med hensyn til at afhjælpe den manglende overholdelse. Deltageren betaler desuden et månedligt strafgebyr for hver enkelt berørt konto svarende til vedkommendes månedlige gebyr, jf. afsnit 1 i tillæg VI, eksklusive transaktionsgebyrer. Denne afhjælpende foranstaltning kan pålægges, hvis deltageren for anden gang modtager vurderingen mindre manglende overholdelse eller vurderingen større manglende overholdelse

ii) suspendering: [indsæt centralbank/landereference] kan suspenderes fra deltagelse i TARGET 2 under de omstændigheder, der er omhandlet i artikel 34, stk. 2, litra b) og c), i dette bilag. Uanset artikel 34 i dette bilag gives der tre måneders varsel til deltageren om en sådan suspendering. Deltageren betaler et månedligt strafgebyr for hver enkelt suspenderet konto på det dobbelte af vedkommendes månedlige gebyr, jf. afsnit 1 i tillæg VI, eksklusive transaktionsgebyrer. Denne afhjælpende foranstaltning kan pålægges, hvis deltageren for anden gang modtager vurderingen større manglende overholdelse

iii) ophør: [indsæt centralbank/landereference] deltagelse i TARGET 2 kan bringes til ophør under de omstændigheder, der er omhandlet i artikel 34, stk. 2, litra b) og c), i dette bilag. Uanset artikel 34 i dette bilag gives der tre måneders varsel til deltageren om et sådant ophør. Deltageren pådrager sig et yderligere strafgebyr på 1 000 EUR per ophørt konto. Denne afhjælpende foranstaltning kan pålægges, hvis deltageren ikke har afhjulpet den større manglende overholdelse til [indsæt centralbankens navn] tilfredshed efter tre måneders suspendering.

5. Deltagere, som giver tredjeparter adgang til deres PM-konto, som fastsat i artikel 5, stk. 2, 3 og 4, træffer foranstaltninger til imødegåelse af den risiko, der er forbundet med at tillade en sådan adgang, i overensstemmelse med de sikkerhedskrav, der er fastsat i denne artikels stk. 1-4e. Den i stk. 4 omhandlede selvcertificering skal specificere, at deltageren pålægger tredjeparter, som har adgang til deltagerens PM-konto, TARGET2-netværksleverandørens endpoint-sikkerhedskrav.«

6. Artikel 39, stk. 1, affattes således:

»1. Deltagerne anses for at være bekendt med, skal overholde og skal kunne påvise, at de over for de relevante kompetente myndigheder overholder alle deres forpligtelser i henhold til databeskyttelseslovgivningen. De anses for at være bekendt med og skal handle i overensstemmelse med alle forpligtelser, der påhviler dem i forbindelse med lovgivning om forebyggelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, spredningsfølsomme nukleare aktiviteter og udvikling af fremføringssystemer til kernevåben, i særdeleshed for så vidt angår gennemførelse af egnede foranstaltninger angående betalinger, som debiteres eller krediteres deres PM-konti. Inden deltagere indgår kontraktforhold med tjenesteleverandøren, skal de sikre, at de er bekendt med TARGET2-netværksleverandørens politik for indhentning af data.«

7. Følgende indsættes som artikel 45a:

»*Artikel 45a*

Overgangsbestemmelser

1. Når TARGET-systemet er operationelt, og TARGET2 er ophørt, overføres PM-kontosaldi til kontoindehaverens tilsvarende efterfølgende konti i TARGET-systemet.

2. Kravet om, at indehavere af PM-konti, indirekte deltagere og adresserbare BIC-kode-indehavere, der tilslutter sig SCT Inst-ordningen, skal være tilgængelige på TIPS-platformen i henhold til artikel 5 i dette bilag, finder anvendelse fra den 25. februar 2022.«

8. I tillæg I erstattes afsnit 8, stk. 4, litra b), af følgende:

»b) Bruger-til-applikation modus (U2A)

U2A muliggør direkte kommunikation mellem en deltager og ICM. Informationen vises i en browser, som kører på et PC-system (SWIFT Alliance WebStation eller anden grænseflade, som måtte kræves af SWIFT). For at få adgang til U2A skal IT-infrastrukturen kunne understøtte cookies. ICM User Handbook indeholder yderligere detaljer.«

9. I tillæg IV erstattes afsnit 6, litra g), af følgende:

»g) Ved nødprocedurebehandling af betalingsordrer skal deltagere stille belånbare aktiver som sikkerhed. Under nødprocedurer kan der modregnes i indgående nødprocedurebetalinger for at dække udgående nødprocedurebetalinger. Til brug for nødprocedurer bliver deltageres disponible likviditet muligvis ikke taget i betragtning af [indsæt centralbankens navn].«

10. Teksten i bilag VI til denne retningslinje tilføjes som et nyt tillæg VIII i bilag II til retningslinje ECB/2012/27.

BILAG II

Bilag IIa til retningslinje ECB/2012/27 ændres således:

1. Artikel 1 affattes således:

   a) Definitionen af »øjeblikkelig betalingsordre« erstattes af følgende:

   »— »øjeblikkelig betalingsordre« (instant payment order): i overensstemmelse med Det Europæiske Betalingsråds ordning for SEPA øjeblikkelige kreditoverførsler (SCT Inst), en betalingsinstruks, som kan udføres 24 timer i døgnet alle årets dage med øjeblikkelig eller tæt på øjeblikkelig behandling og underretning til betaleren, og som omfatter i) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS-kontantkonto, ii) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto, iii) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto og iv) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS AS-teknisk konto«.

   b) Følgende definitioner indsættes:

   »— »teknisk konto for TIPS-afviklingssystem« (TIPS AS technical account): en konto, der indehaves af et afviklingssystem eller en centralbank på et afviklingssystems vegne i centralbankens TARGET2-delsystem til brug for afviklingssystemet med henblik på afvikling af øjeblikkelige betalinger i sine egne regnskaber

   — »likviditetsoverførselsordre fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto« (TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order): instruktionen om at overføre et specifikt beløb fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto for at finansiere indehaveren af TIPS-kontantkontoens position (eller en anden deltager i afviklingssystemets position) i afviklingssystemets regnskaber

   — »likviditetsoverførselsordre fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto« (TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order): instruktionen om at overføre et specifikt beløb fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto for at tage midler fra TIPS-kontantkontoens position (eller en anden deltager i afviklingssystemets position) i afviklingssystemets regnskaber

   — »Netværksleverandør« (Network Service Provider, NSP): en virksomhed, som er blevet tildelt en koncession med Eurosystemet til at levere forbindelsestjenester via adgangsportalen for finansielle markedsinfrastrukturer i Eurosystemet«

   c) Definitionen af »T2S-netværksleverandør« udgår.

2. Artikel 4, stk. 2, litra fc), affattes således:

   »fc) likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS-kontantkonto til et betalingsmodul og likviditetsoverførselsordrer fra et betalingsmodul til en TIPS-kontantkonto«.

3. I artikel 4, stk. 2, indsættes litra fd):

   »fd) likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto og likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto og«.

4. Artikel 4, stk. 3, affattes således:

   »3. TARGET2 yder realtidsbruttoafvikling af betalinger i euro, med afvikling i centralbankpenge på tværs af PM-konti, særlige kontantkonti for T2S og særlige kontantkonti for TIPS. TARGET2 er opbygget og fungerer på grundlag af den fælles platform, hvorigennem betalingsordrer sendes og behandles, og hvor betalinger til sidst modtages på samme tekniske måde. For så vidt angår den tekniske drift af de særlige T2S-kontantkonti, er TARGET2 opbygget teknisk og fungerer på grundlag af T2S-platformen. For så vidt angår den tekniske drift af de særlige TIPS-kontantkonti og TIPS AS-tekniske konti, er TARGET2 opbygget teknisk og fungerer på grundlag af TIPS-platformen. [indsæt centralbankens navn] er leverandøren af ydelser i medfør af disse vilkår. Handlinger og undladelser fra de nationale centralbanker, der er SSP-leverandører, og de fire centralbankers side betragtes som handlinger og undladelser begået af [indsæt centralbankens navn], som denne er ansvarlig for i overensstemmelse med artikel 21 i dette bilag. Deltagelse i henhold til disse vilkår udgør intet aftaleforhold mellem indehaverne af særlige T2S-kontantkonti og de nationale centralbanker, som er SSP-leverandører, eller de fire centralbanker, når sidstnævnte handler i egenskab heraf. Instrukser, meddelelser og information, som en indehaver af en særlig T2S-kontantkonto modtager fra eller sender til den fælles platform eller T2S-platformen vedrørende ydelser, som leveres i overensstemmelse med disse vilkår, anses for modtaget fra og sendt til [indsæt centralbankens navn].«

5. Artikel 8, stk. 3, affattes således:

   »3. Hvis [indsæt centralbankens navn] har imødekommet en anmodning fra en indehaver af en særlig T2S-kontantkonto i henhold til stk. 1, anses indehaveren af den særlige T2S-kontantkonto for at have givet den eller de deltagende værdipapircentraler fuldmagt til at debitere den særlige T2S-kontantkonto med de beløb, der vedrører de værdipapirtransaktioner, der er gennemført på de pågældende værdipapirkonti.«

6. Artikel 28, stk. 1, affattes således:

»1. Indehaverne af kontantkonti for T2S anses for at være bekendt med, skal overholde og skal kunne påvise, at de over for de relevante kompetente myndigheder overholder alle deres forpligtelser i henhold til databeskyttelseslovgivningen. De anses for at være bekendt med og skal handle i overensstemmelse med alle forpligtelser, der påhviler dem i forbindelse med lovgivning om forebyggelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, spredningsfølsomme nukleare aktiviteter og udvikling af fremføringssystemer til kernevåben, i særdeleshed for så vidt angår gennemførelse af egnede foranstaltninger angående betalinger, som debiteres eller krediteres deres T2S-kontantkonti. Indehavere af kontantkonti for T2S sikrer, inden de indgår i kontraktforholdet med deres T2S-netværksleverandør, at de oplyses om dennes politik for indhentning af data.«

7. Artikel 30 erstattes af følgende:

»*Artikel 30*

Kontraktforhold med en netværksleverandør

1. Indehavere af T2S-kontantkonti skal enten:

a) have indgået en kontrakt med en netværksleverandør inden for rammerne af koncessionskontrakten med den pågældende netværksleverandør med henblik på at etablere en teknisk forbindelse til TARGET2- [indsæt centralbankens navn] eller

b) tilsluttes via en anden enhed, der har indgået en kontrakt med en netværksleverandør inden for rammerne af koncessionskontrakten med den pågældende netværksleverandør.

2. Retsforholdet mellem en indehaver af en T2S-kontantkonto og netværksleverandøren reguleres udelukkende af vilkårene og betingelserne i den særskilte kontrakt, der er indgået med en netværksleverandør, jf. stk. 1, litra a).

3. De tjenester, der leveres af netværksleverandøren, udgør ikke en del af de tjenester, som TARGET2-[indsæt centralbank/landereference] skal levere med hensyn til TARGET2.

4. indsæt centralbankens navn] er ikke ansvarlig for handlinger, fejl eller undladelser begået af netværksleverandøren (herunder dennes ledelse, medarbejdere og underleverandører) eller for handlinger, fejl eller undladelser begået af tredjeparter, som er valgt af deltagerne for at opnå adgang til netværksleverandørens netværk.«

8. Følgende indsættes som artikel 34a:

»*Artikel 34a*

Overgangsbestemmelser

Når TARGET-systemet er operationelt, og TARGET2 er ophørt, bliver indehavere af T2S-kontantkonti indehavere af T2S-kontantkonti i TARGET-systemet.«

9. Henvisningerne til »T2S-netværksleverandør« (i ental eller flertal) i artikel 6, stk. 1, litra a), nr. i), artikel 9, stk. 5, artikel 10, stk. 6, artikel 14, stk. 1, litra a), artikel 22, stk. 1-3, artikel 27, stk. 5, artikel 28, stk. 1 og artikel 29, stk. 1, i bilag IIa og afsnit 1 i tillæg I erstattes af henvisninger til »netværksleverandør«.

10. I tillæg I erstattes afsnit 7, stk. 1, litra b), af følgende:

»b) bruger-til-applikation modus (U2A)

U2A muliggør direkte kommunikation mellem en indehaver af en T2S-kontantkont og T2S GUI. Informationen vises i en browser, som kører på et PC-system. For at få adgang til U2A skal IT-infrastrukturen kunne understøtte cookies. T2S User Handbook indeholder yderligere detaljer.«

BILAG III

Bilag IIb til retningslinje ECB/2012/27 ændres således:

1. Henvisningerne til »TIPS-netværksleverandør« (i ental eller flertal) i artikel 17, stk. 1, litra a), artikel 24, stk. 1 og 2, artikel 26, stk. 2, litra d), artikel 29, stk. 6, afsnit 1 i tillæg I, afsnit 6, stk. 1, i tillæg I og afsnit 3, stk. 3, litra b), i tillæg II erstattes af henvisninger til »netværksleverandør«.

2. Artikel 1 affattes således:

   a) Definitionen af »tilgængelig enhed« affattes således:

      »— »tilgængelig enhed« (reachable party): en enhed, der a) besidder en BIC-kode, b) er udpeget som en tilgængelig enhed af en indehaver af en særlig kontantkonto for TIPS eller et afviklingssystem, c) er en korrespondent, kunde hos eller en filial af en indehaver af en særlig kontantkonto for TIPS eller en deltager i et afviklingssystem eller en korrespondent, kunde hos eller en filial af en deltager i et afviklingssystem og d) er i stand til at sende øjeblikkelige betalingsordrer til og modtage øjeblikkelige betalinger enten via indehaveren af den særlige kontantkonto for TIPS eller afviklingssystemet eller direkte med tilladelse fra indehaveren af den særlige kontantkonto for TIPS eller afviklingssystemet.«

   b) Definitionen af »betalingsordre« affattes således:

      »— »betalingsordre« (payment order): bortset fra hvor dette begreb anvendes i artikel 16-18 i dette bilag, en øjeblikkelig betalingsordre, et positivt tilbagekaldelsessvar, en likviditetsoverførselsordre fra et betalingsmodul til en TIPS-kontantkonto, en likviditetsoverførselsordre fra en TIPS-kontantkonto til et betalingsmodul, en likviditetsoverførselsordre fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto eller en likviditetsoverførselsordre fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto«.

   c) Definitionen af »øjeblikkelig betalingsordre« erstattes af følgende:

      »— »øjeblikkelig betalingsordre« (instant payment order): i overensstemmelse med Det Europæiske Betalingsråds ordning for SEPA øjeblikkelige kreditoverførsler (SCT Inst), en betalingsinstruks, som kan udføres 24 timer i døgnet alle årets dage med øjeblikkelig eller tæt på øjeblikkelig behandling og underretning til betaleren, og som omfatter i) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS-kontantkonto, ii) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto, iii) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto og iv) øjeblikkelige betalingsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS AS-teknisk konto«.

   d) Følgende definitioner indsættes:

      »— »teknisk konto for TIPS-afviklingssystem« (TIPS AS technical account): en konto, der indehaves af et afviklingssystem eller en centralbank på et afviklingssystems vegne i centralbankens TARGET2-delsystem til brug for afviklingssystemet med henblik på afvikling af øjeblikkelige betalinger i sine egne regnskaber

      — »likviditetsoverførselsordre fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto« (TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order): instruktionen om at overføre et specifikt beløb fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto for at finansiere indehaveren af TIPS-kontantkontoens position (eller en anden deltager i afviklingssystemets position) i afviklingssystemets regnskaber

      — »likviditetsoverførselsordre fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto« (TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order): instruktionen om at overføre et specifikt beløb fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto for at tage midler fra TIPS-kontantkontoens position (eller en anden deltager i afviklingssystemets position) i afviklingssystemets regnskaber

      — »Det Europæiske Betalingsråds ordning for SEPA øjeblikkelige kreditoverførsler« (European Payments Council's SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme) eller »SCT Inst-ordningen« (SCT Inst scheme): en automatisk, åben standardordning, der indeholder en række regler, som SCT Inst-deltagere skal overholde, og som gør det muligt for udbydere af betalingstjenester i SEPA at tilbyde et automatiseret, øjeblikkeligt kreditoverførselsprodukt i euro for hele SEPA

      — »mobil opslagstjeneste for stedfortræder (mobile proxy look-up service, MPL)«: en tjeneste, der gør det muligt for indehavere af TIPS-kontantkonti, afviklingssystemer, der anvender TIPS As-tekniske konti og tilgængelige enheder, og som modtager en anmodning fra deres kunder om at gennemføre en øjeblikkelig betalingsordre til en modtager, der er identificeret med en stedfortræder (f.eks. et mobiltelefonnummer), at hente den tilsvarende modtager IBAN og BIC fra det centrale register, der anvendes til at kreditere den relevante konto i TIPS

      — »Netværksleverandør« (Network Service Provider, NSP): en virksomhed, som er blevet tildelt en koncession med Eurosystemet til at levere forbindelsestjenester via adgangsportalen for finansielle markedsinfrastrukturer i Eurosystemet

— »IBAN« (IBAN): det internationale bankkontonummer, som entydigt identificerer en individuel konto i en bestemt finansiel institution i et bestemt land.«

e) Definitionen af »TIPS-netværksleverandør« udgår.

3. I artikel 3, stk. 1, udgår henvisningen til »tillæg V: TIPS connectivity technical requirements«.

4. Artikel 4 affattes således:

a) I stk. 2 indsættes følgende litra ia):

»ia) likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto og likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto og«.

b) Stk. 3 erstattes af følgende:

»3. TARGET2 yder realtidsbruttoafvikling af betalinger i euro, med afvikling i centralbankpenge på tværs af PM-konti, særlige kontantkonti for T2S og særlige kontantkonti for TIPS. TARGET2 er opbygget og fungerer på grundlag af den fælles platform, hvorigennem betalingsordrer sendes og behandles, og hvor betalinger til sidst modtages på samme tekniske måde. For så vidt angår den tekniske drift af de særlige TIPS-kontantkonti og TIPS AS-tekniske konti, er TARGET2 opbygget teknisk og fungerer på grundlag af TIPS-platformen. For så vidt angår den tekniske drift af de særlige T2S-kontantkonti, er TARGET2 opbygget teknisk og fungerer på grundlag af T2S-platformen.«

5. Artikel 6, stk. 1, litra a), nr. i), affattes således:

»i) installere, forvalte, drive samt overvåge og sikre sikkerheden i den påkrævede IT-infrastruktur til opkobling til TIPS-platformen og afgive betalingsordrer til denne. I forbindelse hermed kan ansøgere om en særlig TIPS-kontantkonto inddrage tredjeparter, men bærer desuagtet selv ansvaret. Med mindre der anvendes en instruerende enhed skal ansøgende indehavere af TIPS-kontantkonti indgå aftale med en eller flere netværksleverandører for at opnå den nødvendige opkobling og de nødvendige tilladelser, i overensstemmelse med de tekniske specifikationer i tillæg I, samt«.

6. Artikel 9 erstattes af følgende:

»*Artikel 9*

Kontraktforhold med en netværksleverandør

1. Deltagerne skal enten:

a) indgå en kontrakt med en netværksleverandør inden for rammerne af koncessionskontrakten med den pågældende netværksleverandør med henblik på at etablere en teknisk forbindelse til TARGET2- [indsæt centralbank/landereference] eller

b) tilsluttes via en anden enhed, der har indgået en kontrakt med en netværksleverandør inden for rammerne af koncessionskontrakten med den pågældende netværksleverandør.

2. Retsforholdet mellem en deltager og netværksleverandøren reguleres udelukkende af vilkårene og betingelserne i deres særskilte kontrakt, jf. stk. 1, litra a).

3. De tjenester, der leveres af netværksleverandøren, udgør ikke en del af de tjenester, som TARGET2-[indsæt centralbank/landereference] skal levere med hensyn til TARGET2.

4. [indsæt centralbankens navn] er ikke ansvarlig for handlinger, fejl eller undladelser begået af netværksleverandøren (herunder dennes ledelse, medarbejdere og underleverandører) eller for handlinger, fejl eller undladelser begået af tredjeparter, som er valgt af deltagerne for at opnå adgang til netværksleverandørens netværk.«

7. Artikel 10 udgår.

8. Følgende indsættes som artikel 11a:

»*Artikel 11a*

MPL-register

1. Det centrale MPL-register indeholder IBAN-sammenligningstabellen for stedfortræderen med henblik på MPL-tjenesten.

2. Hver enkelt stedfortræder kan kun tilknyttes ét IBAN-nummer. Et IBAN-nummer kan være knyttet til en eller flere stedfortrædere.

3. Artikel 29 finder anvendelse på oplysningerne i MPL-registret.«

9. Artikel 12, stk. 9, udgår.

10. Artikel 15, stk. 5, affattes således:

»5. TIPS-kontantkonti forrentes enten med nul procent eller med renten på indlånsfaciliteten, afhængig af hvilken, der er lavere, med mindre de anvendes som beholdning af mindstereserver eller overskudsreserver.

Hvad angår mindstereserver reguleres beregning og rentebetaling for beholdninger af Rådets forordning (EF) nr. 2531/98 (*) og Den Europæiske Centralbanks forordning (EU) 2021/378 (ECB/2021/1) (**).

Hvad angår overskudsreserver reguleres beregning og rentebetaling for beholdninger af afgørelse (EU) 2019/1743 (ECB/2019/31) (***).

_____

(*) Rådets forordning (EF) nr. 2531/98 af 23. november 1998 om Den Europæiske Centralbanks anvendelse af mindstereserver (EFT L 318 af 27.11.1998, s. 1).

(**) Den Europæiske Centralbanks forordning (EU) 2021/378 af 22. januar 2021 om anvendelsen af mindstereserver (ECB/2021/1) (EUT L 73 af 3.3.2021, s. 1).

(***) Den Europæiske Centralbanks afgørelse (EU) 2019/1743 af 15. oktober 2019 om forrentning af beholdninger af overskudsreserver og visse indlån (ECB/2019/31) (EUT L 267 af 21.10.2019, s. 12).«

11. Artikel 16 erstattes af følgende:

»*Artikel 16*

Typer af betalingsordrer på særlige TIPS-kontantkonti

Følgende benævnes betalingsordrer i TIPS-tjenesten:

a) øjeblikkelige betalingsordrer

b) positive tilbagekaldelsessvar

c) likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS-kontantkonto til et betalingsmodul

d) likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto

e) likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto.«

12. Artikel 18, stk. 6, affattes således:

»6. Efter en likviditetsoverførselsordre fra en TIPS-kontantkonto til et betalingsmodul, en likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto eller en likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto er blevet accepteret i henhold til artikel 17, kontrollerer TARGET2-[indsæt centralbank/landereference], om der er tilstrækkelige midler til rådighed på betalerens konto. Hvis der ikke er tilstrækkelige midler til rådighed, afvises likviditetsoverførselsordren. Hvis der er tilstrækkelige midler til rådighed, afvikles likviditetsoverførselsordren straks.«

13. Artikel 20, stk. 1, litra b), affattes således:

»b) likviditetsoverførselsordrer fra TIPS-kontantkonti til et betalingsmodul , positive tilbagekaldelsessvar og likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto anses for at være indgået i TARGET2-[indsæt centralbank/landereference] og uigenkaldelige på det tidspunkt, hvor den relevante særlige TIPS-kontantkonto er blevet debiteret. Likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto anses for at være indgået i TARGET2- [indsæt centralbank/landereference] og uigenkaldelig på det tidspunkt, hvor den relevante TIPS AS-teknisk konto debiteres.«

14. Artikel 30, stk. 1, affattes således:

»1. Indehaverne af TIPS-kontantkonti anses for at være bekendt med, skal overholde og skal kunne påvise, at de over for de relevante kompetente myndigheder overholder alle deres forpligtelser i henhold til databeskyttelseslovgivningen. De anses for at være bekendt med og skal handle i overensstemmelse med alle forpligtelser, der påhviler dem i forbindelse med lovgivning om forebyggelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, spredningsfølsomme nukleare aktiviteter og udvikling af fremføringssystemer til kernevåben, i særdeleshed for så vidt angår gennemførelse af egnede foranstaltninger angående betalinger, som debiteres eller krediteres deres TIPS-kontantkonti. Indehavere af særlige TIPS-kontantkonti sikrer, at de informeres om deres valgte netværksleverandørs politik for indhentning af data, inden de indgår i et kontraktforhold med den pågældende netværksleverandør.«

15. Følgende indsættes som artikel 35a:

»*Artikel 35a*

Overgangsbestemmelse

Når TARGET-systemet er operationelt, og TARGET2 er ophørt, bliver indehavere af TIPS-kontantkonti indehavere af TIPS-kontantkonti i TARGET-systemet.«

16. I tillæg I affattes tabellen i afsnit 2 således:

»Meddelelsestype	Meddelelsesnavn
Pacs.002	FIToFIPayment Status Report
Pacs.004	PaymentReturn
Pacs.008	FIToFICustomerCreditTransfer
Pacs.028	FIToFIPaymentStatusRequest
camt.003	GetAccount
camt.004	ReturnAccount
camt.005	GetTransaction
camt.006	ReturnTransaction
camt.011	ModifyLimit
camt.019	ReturnBusinessDayInformation
camt.025	Receipt
camt.029	ResolutionOfInvestigation
camt.050	LiquidityCreditTransfer
camt.052	BankToCustomerAccountReport
camt.053	BankToCustomerStatement
camt.054	BankToCustomerDebitCreditNotification
camt.056	FIToFIPaymentCancellationRequest
acmt.010	AccountRequestAcknowledgement
acmt.011	AccountRequestRejection
acmt.015	AccountExcludedMandateMaintenanceRequest
reda.016	PartyStatusAdviceV01
reda.022	PartyModificationRequestV01«

17. I tillæg I erstattes afsnit 6, stk. 1, litra b), af følgende:

»b) Bruger-til-applikation modus (U2A)

U2A muliggør direkte kommunikation mellem en indehaver af en særlig TIPS-kontantkonto og TIPS GUI. Informationen vises i en browser, som kører på et PC-system. For at få adgang til U2A skal IT-infrastrukturen kunne understøtte cookies. TIPS User Handbook indeholder yderligere detaljer.«

18. I tillæg IV udgår afsnit 2.

19. Tillæg V udgår.

BILAG IV

Bilag IV til retningslinje ECB/2012/27 ændres således:

1. Afsnit 14, stk. 14, litra d), affattes således:

»d) SWIFT-ordrer, der anvender MT 103-meddelelser, må ikke afgives.«

2. I afsnit 18, stk. 1, litra b), affattes den første linje i tabellen således:

»Bånd	Fra (mio. EUR pr. bankdag)	Til (mio. EUR pr. bankdag)	Årligt gebyr (EUR)	Månedligt gebyr (EUR)«

3. I afsnit 18, stk. 1, litra d), udgår sidste underafsnit.

BILAG V

Følgende indsættes som bilag IVa til retningslinje ECB/2012/27:

»*BILAG IVa*

TIPS-TJENESTE TIL AFVIKLINGSSYSTEMER, DER AFVIKLER ØJEBLIKKELIGE BETALINGER

1. **Definitioner**

I dette bilag og i tillæg til definitionerne i artikel 1 i bilag IIb forstås ved:

1) »centralbank for et afviklingssystem (ASCB)«: den centralbank i Eurosystemet, med hvilken det pågældende afviklingssystem, der afvikler øjeblikkelige betalinger i sine egne regnskaber, har en bilateral ordning til afvikling af øjeblikkelige betalinger i afviklingssystemet

2) »underliggende bruttovolumen«: antallet af øjeblikkelige betalinger, der er afviklet i afviklingssystemernes egne regnskaber og muliggjort af midler på TIPS AS-teknisk konto. Det omfatter ikke øjeblikkelige betalinger til eller fra TIPS-kontantkonti eller andre TIPS AS-teknisk konti.

3) »instruerende enhed«: enhed, som er blevet udpeget som sådan af et afviklingssystem, og som har tilladelse til at sende betalingsordrer til TIPS-platformen og/eller modtage betalingsordrer fra TIPS-platformen på vegne af afviklingssystemet eller en tilgængelig enhed af afviklingssystemet.

2. **Tidspunktet for, hvornår en betalingsordre er indgået i systemet og ikke længere kan tilbagekaldes**

Anvendelsen af artikel 20 i bilag IIb vedrørende tidspunktet for afgivelse af øjeblikkelige betalingsordrer, positive tilbagekaldelsessvar og likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS-kontantkonto til en TIPS AS-teknisk konto og likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto i det relevante TARGET2-delsystem må ikke have nogen indvirkning på nogen af de regler i afviklingssystemerne, hvorefter der fastsætter et tidspunkt for indgåelse i afviklingssystemet og/eller uigenkaldelighed af overførselsordrer afgivet til et sådant afviklingssystem på et tidspunkt, der ligger forud for tidspunktet for indgåelsen af den pågældende TARGET2-betalingsordre.

3. **Konti til støtte for afvikling af øjeblikkelige betalinger i afviklingssystemernes egne regnskaber**

1) Med henblik på at støtte afviklingen af øjeblikkelige betalinger i forbindelse med afviklingssystemer i TIPS skal der åbnes en TIPS AS-teknisk konto.

2) En TIPS AS-teknisk konto skal kunne identificeres ved hjælp af et entydigt kontonummer med op til 34 cifre og struktureres som omhandlet i følgende tabel:

	Navn	**Format**	**Indhold**
Del A	Kontotype	1. ciffer	»A« for TIPS AS-teknisk konto
	Centralbankens landekode	2. ciffer	ISO landekode 3166-1
	Valutakode	3. ciffer	EUR
Del B	Kontoindehaver	11. ciffer	BIC
Del C	Kontoens delklassifikation	indtil 17. ciffer	Fritekst (alfanumerisk) angivet af kontoindehaveren

3) Saldi på TIPS AS-tekniske konti må kun være nul eller positiv i løbet af dagen og kan fastholde en positiv saldo over natten. Dag-til-dag saldo på kontoen er underlagt samme rentebetalingsregler, som finder anvendelse for garantifonde i henhold til denne retningslinjes artikel 11.

4. **Afviklingsprocedure**

1) Afviklingssystemet anvender en TIPS AS-teknisk konto til at indsamle den nødvendige likviditet, som deres clearingmedlemmer har afsat til finansiering af deres positioner.

2) Afviklingssystemet underrettes efter anmodning om krediteringen og debiteringen af deres TIPS AS-teknisk konto.

3) Et afviklingssystem kan sende øjeblikkelige betalingsordrer og positive tilbagekaldelsessvar til enhver indehaver af en særlig TIPS-kontantkonto eller TIPS-afviklingssystem. Et afviklingssystem kan modtage og behandle øjeblikkelige betalingsordrer, anmodninger om tilbagekaldelse og positive tilbagekaldelsessvar fra enhver indehaver af en særlig TIPS-kontantkonto eller TIPS-afviklingssystem.

5. **Brugergrænseflade**

1) Indehaveren af en TIPS AS-teknisk konto skal have adgang til TIPS-platformen i A2A-tilstand og kan også tilkoble sig i U2A-tilstand enten direkte eller via en eller flere nstruerende enheder.

2) Adgang til TIPS-platformen giver indehavere af en TIPS AS-teknisk konto mulighed for at:

a) få adgang til information vedrørende deres konti og til styring af kreditmemorandumsaldoen

b) indlede likviditetsoverførselsordrer fra en TIPS AS-teknisk konto til en TIPS-kontantkonto og

c) forvalte visse statistiske data.

6. **Gebyrer og fakturering**

1) Et afviklingssystem i TIPS er underlagt begge følgende krav:

a) et transaktionsgebyr, som beregnes på samme grundlag som modellen for indehavere af TIPS-kontantkonti i tillæg VI til bilag IIb

b) et gebyr baseret på den underliggende bruttovolumen af øjeblikkelige betalinger, der er afviklet i afviklingssystemernes egen platform og muliggjort af de forfinansierede positioner på en TIPS AS-teknisk konto. Gebyret fastsættes til 0,0005 EUR pr. øjeblikkelig betaling.

2) Det underliggende bruttovolumen af afviklingssystemets øjeblikkelige betalinger beregnes af ASCB'en hver måned på grundlag af den underliggende bruttovolumen i den foregående måned, rundet ned til nærmeste titusind og indberettet af afviklingssystemet senest den tredje arbejdsdag i den efterfølgende måned. Den beregnede bruttovolumen anvendes til beregning af gebyret i den efterfølgende måned.

3) Alle afviklingssystemer modtager en faktura fra deres ASCB for den foregående måned på grundlag af gebyrerne omhandlet i nr. 1) i dette stykke, senest den niende bankdag i den efterfølgende måned. Indbetaling foretages senest den 14. bankdag i den måned, hvor fakturaen er udstedt til den konto, som ASCB'en har angivet, eller skal debiteres en af afviklingssystemet angivet konto.

4) Med henblik på gebyrmodeller og fakturering i henhold til dette bilag:

a) et afviklingssystem, der er klassificeret som et system i henhold til direktiv 98/26/EF, behandles som et særskilt afviklingssystem, uanset at det drives af en juridisk enhed, der driver et andet afviklingssystem

b) et afviklingssystem, der ikke er klassificeret som et system i henhold til direktiv 98/26/EF, behandles som et særskilt afviklingssystem

i) der er tale om en formel ordning i form af en kontrakt eller en retsakt

ii) det har mere end ét/én [medlem] [deltager] [med undtagelse af systemoperatøren for det pågældende system]

iii) det er oprettet med henblik på clearing, netting og/eller afvikling af betalinger og/eller værdipapirer mellem deltagerne og

iv) det anvender fælles regler og standardordninger for clearing, netting og afvikling af betalinger og værdipapirer mellem deltagerne.

5) gebyrerne i forbindelse med fakturering i henhold til denne artikel for perioden fra den 1. december 2021 til den 28. februar 2022 svarer til gennemsnittet af de samlede gebyrer, der er faktureret for september, oktober og november 2021.«

BILAG VI

Følgende tillæg VIII til bilag II til retningslinje ECB/2012/27 tilføjes:

»Tillæg VIII

Krav vedrørende informationssikkerhedsstyring og styring af driftskontinuitet

Informationssikkerhedsstyring

Disse krav gælder for hver enkelt deltager, medmindre deltageren påviser, at et specifikt krav ikke gælder for den pågældende. I forbindelse med fastsættelsen af anvendelsesområdet for kravene i infrastrukturen identificerer deltageren de elementer, der udgør en del af betalingstransaktionskæden. Nærmere bestemt starter betalingstransaktionskæden ved et indgangspunkt, dvs. et system, der er involveret i oprettelsen af transaktioner (f.eks. arbejdsstationer, front-office og back-officeapplikationer, middleware), og slutter ved det system, der har ansvaret for at sende meddelelsen til SWIFT (f.eks. en SWIFT VPN-boks) eller internet (hvor sidstnævnte finder anvendelse på internetbaseret adgang).

Krav 1.1: Informationssikkerhedspolitik

Ledelsen fastsætter en klar politisk kurs i overensstemmelse med de forretningsmæssige målsætninger og viser støtte og engagement hvad angår informationssikkerhed gennem udstedelse, godkendelse og vedligeholdelse af en informationssikkerhedspolitik, der sigter efter at forvalte informationssikkerhed og cyberrobusthed i hele organisationen med hensyn til identifikation, vurdering og behandling af risici for informationssikkerhed og cyberrobusthed. Politikken bør som minimum indeholde følgende afsnit: Mål, anvendelsesområde (herunder områder som organisation, human resources, forvaltning af aktiver osv.), principper og ansvarsfordeling.

Krav 1.2: Intern organisation

Der etableres en ramme for informationssikkerhed med henblik på at gennemføre informationssikkerhedspolitikken i organisationen. Ledelsen koordinerer og reviderer etableringen af rammen for informationssikkerhed med henblik på at sikre gennemførelsen af informationssikkerhedspolitikken (jf. krav 1.1) i hele organisationen, herunder tildelingen af tilstrækkelige ressourcer og tildelingen af sikkerhedsansvar til dette formål.

Krav 1.3: Eksterne parter

Sikkerheden i organisationens informations- og informationsbehandlingsfaciliteter bør ikke reduceres ved indførelse af og/eller afhængighed af en eller flere eksterne parter eller produkter/tjenester, som de leverer. Eksterne parters adgang til organisationens informationsbehandlingsfaciliteter skal kontrolleres. Når eksterne parter eller produkter/tjenester leveret af eksterne parter nødvendiggør adgang til organisationens informationsbehandlingsfaciliteter, skal der foretages en risikovurdering for at fastslå de sikkerhedsmæssige konsekvenser og kontrolkravene. Kontrollen aftales og fastlægges i en aftale med hver enkelt relevant ekstern part.

Krav 1.4: Forvaltning af aktiver

Alle informationsaktiver, forretningsprocesser og underliggende informationssystemer, såsom operativsystemer, infrastrukturer, forretningsapplikationer, standardprodukter, tjenester og brugerudviklede applikationer inden for betalingstransaktionskædens anvendelsesområde, skal medregnes og have en udpeget ejer. Ansvaret for vedligeholdelsen og gennemførelsen af passende kontroller i forretningsprocesserne og de dertil knyttede IT-komponenter til at beskytte informationsaktiverne skal tildeles. Bemærkning: ejeren kan uddelegere gennemførelsen af specifikke kontroller efter behov, men er fortsat ansvarlig for korrekt beskyttelse af aktiverne.

Krav 1.5: Klassifikation af informationsaktiver

Informationsaktiver klassificeres efter deres kritiske betydning for deltagerens smidige levering af tjenesten. Behovet, prioriteterne og den grad af beskyttelse, der kræves i forbindelse med håndteringen af informationsaktivet i de relevante forretningsprocesser, skal angives i klassifikationen, og der skal også tages hensyn til de underliggende IT-komponenter. En klassifikationsordning for informationsaktiver, der er godkendt af ledelsen, anvendes til at definere en passende række beskyttelseskontroller i hele informationsaktivernes livscyklus (herunder fjernelse og destruering af informationsaktiver) og til at meddele behovet for særlige håndteringsforanstaltninger.

Krav 1.6: Sikkerhed i forbindelse med human resources

Sikkerhedsansvaret behandles forud for ansættelsen i passende jobbeskrivelser og i arbejds- og ansættelsesvilkårene. Alle kandidater til ansættelse, kontrahenter og tredjepartsbrugere skal screenes på passende vis, navnlig for følsomme job. Ansatte, kontrahenter og tredjepartsbrugere af informationsbehandlingsfaciliteter skal underskrive en aftale om deres sikkerhedsroller og -ansvar. Der skal sikres tilstrækkelig opmærksomhed blandt alle ansatte, kontrahenter og tredjepartsbrugere, og de skal tilbydes uddannelse i sikkerhedsprocedurer og korrekt brug af informationsbehandlingsfaciliteter for at minimere eventuelle sikkerhedsrisici. Der indføres en formel disciplinærprocedure for håndtering af brud på sikkerheden for de ansatte. Der skal være ansvar for at sikre forvaltning af en ansats, kontrahents eller tredjepartsbrugers udtrædelse eller overførsel inden for organisationen, og at alt udstyr tilbageleveres og alle adgangsrettigheder fjernes.

Krav 1.7: Fysisk og miljømæssig sikkerhed

Faciliteter til behandling af kritiske eller følsomme oplysninger skal være anbragt i sikre områder, og beskyttet af fastlagte sikkerhedsområder med passende sikkerhedsbarrierer og adgangskontrol. De skal være fysisk beskyttet mod uautoriseret adgang, beskadigelse og forstyrrelse. Der bør kun gives adgang til personer, der er omfattet af krav 1.6. Der fastlægges procedurer og standarder med henblik på at beskytte fysiske medier, der indeholder informationsaktiver, når de transporteres.

Udstyr skal beskyttes mod fysiske og miljømæssige trusler. Beskyttelse af udstyr (herunder udstyr, der anvendes uden for anlægget) og mod fjernelse af ejendom er nødvendig for at mindske risikoen for uautoriseret adgang til oplysninger og for at sikre, at det pågældende udstyr eller oplysninger ikke går tabt eller beskadiges. Der kan være behov for særlige foranstaltninger for at beskytte mod fysiske trusler og for at beskytte støttefaciliteter såsom elforsynings- og kabelinfrastruktur.

Krav 1.8: Driftsstyring

Der fastlægges ansvarsområder og procedurer for forvaltning og drift af informationsbehandlingsfaciliteter, der dækker alle de underliggende systemer i hele betalingstransaktionskæden.

For så vidt angår driftsprocedurer, herunder teknisk administration af IT-systemer, gennemføres funktionsadskillelse, hvor det er relevant, for at mindske risikoen for uagtsom eller bevidst systemmisbrug. Hvis funktionsadskillelsen ikke kan gennemføres på grund af dokumenterede objektive årsager, gennemføres der kompenserende kontroller efter en formel risikoanalyse. Der indføres kontrol for at forebygge og afsløre, hvis der indføres skadelige koder for systemerne i betalingstransaktionskæden. Der indføres også kontrolforanstaltninger (herunder brugerkendskab) for at forebygge, opdage og fjerne skadelige koder. Mobilkoder må kun anvendes fra betroede kilder (f.eks. underskrevne Microsoft-komponenter og Java Applets). Browserens konfiguration (f.eks. brug af udvidelser og plugins) skal kontrolleres nøje.

Ledelsen gennemfører politikker for sikkerhedskopier og genoprettelse, og de pågældende genoprettelsespolitikker skal omfatte en plan over genoprettelsesprocessen, som testes regelmæssigt og mindst en gang årligt.

Systemer, der er kritiske for betalingssikkerheden, overvåges, og hændelser, der er relevante for informationssikkerheden, registreres. Der anvendes operatørregistrering for at sikre, at problemer med informationssystemerne identificeres. Operatørregistreringerne gennemgås regelmæssigt ved stikprøver på grundlag af operationernes betydning. Der anvendes systemovervågning til at kontrollere effektiviteten af kontroller, der anses for at være af afgørende betydning for betalingssikkerheden, og til at verificere overensstemmelsen med en model for adgangspolitik.

Informationsudveksling mellem organisationer baseres på en formel udvekslingspolitik, der gennemføres i overensstemmelse med udvekslingsaftaler mellem de involverede parter, og den skal være i overensstemmelse med eventuel relevant lovgivning. Softwarekomponenter fra tredjeparter, der anvendes til udveksling af oplysninger med TARGET2 (som software modtaget fra en tjenestevirksomhed i scenarie 2 i afsnittet om anvendelsesområdet i dokumentationen for TARGET 2-selvcertificeringsordningen), anvendes i henhold til en formel aftale med tredjeparten.

Krav 1.9: Adgangskontrol

Adgang til informationsaktiver skal være begrundet i forretningsmæssige krav (»need-to-know« ([1])) og i henhold til den etablerede ramme for virksomhedspolitikker (herunder informationssikkerhedspolitikken). Der skal fastlægges klare regler for adgangskontrol baseret på princippet om det mindst mulige privilegium ([2]) for nøje at afspejle behovene i de tilsvarende forretnings- og IT-processer. Logisk adgangskontrol (f.eks. til backupstyring) bør, hvor det er relevant, være i overensstemmelse med den fysiske adgangskontrol, med mindre der er indført passende kompenserende kontroller (f.eks. kryptering, anonymisering af personoplysninger).

Der skal være indført formelle og dokumenterede procedurer til kontrol af tildelingen af adgangsrettigheder til informationssystemer og -tjenester, der er omfattet af betalingstransaktionskæden. Procedurerne skal dække alle faser af brugeradgangens livscyklus fra den første registrering af nye brugere til den endelige afregistrering af brugere, der ikke længere har brug for adgang.

Der lægges, hvor det er relevant, særlig vægt på tildelingen af adgangsrettigheder af en så kritisk karakter, at misbrug af disse adgangsrettigheder kan få alvorlige negative følger for deltagerens operationer (f.eks.adgangsrettigheder der giver tilladelse til systemadministration, tilsidesættelse af systemkontrol, direkte adgang til forretningsdata).

Der skal indføres passende kontrol for at identificere, autentificere og bemyndige brugere på bestemte steder i organisationens netværk, f.eks. lokal- og fjernadgang til systemer i betalingstransaktionskæden. For at sikre ansvarlighed må personlige konti ikke deles.

For adgangskoder fastsættes og håndhæves regler ved hjælp af specifikke kontroller for at sikre, at passwords ikke let kan gættes, f.eks. regler om kompleksitet og begrænset gyldighed. Der skal oprettes en genoprettelses- og/eller nulstillingsprotokol for adgangskoder.

Der skal udvikles og gennemføres en politik for anvendelse af kryptografiske kontroller for at beskytte oplysningernes fortrolighed, ægthed og integritet. Der skal fastlægges en central forvaltningspolitik til støtte for anvendelsen af kryptografiske kontroller.

Der skal være en politik for at se fortrolige oplysninger på skærmen eller på tryk (f.eks. en klar skærm, en klar skrivebordspolitik) for at mindske risikoen for uautoriseret adgang.

Ved fjernarbejde skal risiciene ved at arbejde i et ubeskyttet miljø tages i betragtning, og der skal anvendes passende teknisk og organisatorisk kontrol.

Krav 1.10: Anskaffelse, udvikling og vedligeholdelse af informationssystemer

Sikkerhedskrav skal identificeres og aftales forud for udviklingen og/eller implementeringen af informationssystemer.

Der skal indbygges passende kontroller i applikationer, herunder brugerudviklede applikationer, for at sikre korrekt behandling. Kontrollerne omfatter validering af inputdata, intern behandling og outputdata. Der kan være behov for yderligere kontrol af systemer, der behandler eller påvirker følsomme, værdifulde eller kritiske oplysninger. Sådanne kontroller fastlægges på grundlag af sikkerhedskrav og risikovurdering i overensstemmelse med de fastlagte politikker (f. eks. informationssikkerhedspolitik, kryptografisk kontrolpolitik).

([1]) »Need-to-know«-princippet henviser til identifikationen af de oplysninger, som en person skal have adgang til for at kunne udføre sine opgaver.

([2]) Princippet om det mindst mulige privilegium henviser til at skræddersy en persons adgangsprofil til et IT-system for at matche den tilsvarende forretningsrolle.

De operationelle krav til nye systemer skal fastlægges, dokumenteres og testes, inden de accepteres og anvendes. Hvad angår netsikkerhed bør der gennemføres passende kontrol, herunder segmentering og sikker forvaltning, baseret på datastrømmenes betydning og risikoniveauet i organisationens netværkzoner. Der skal være specifik kontrol for at beskytte følsomme oplysninger, der passerer gennem offentlige netværk.

Adgang til systemfiler og programkildekode skal kontrolleres, og IT-projekter og støtteaktiviteter skal gennemføres på en sikker måde. Der skal udvises forsigtighed for at undgå eksponering af følsomme data i testmiljøer. Projekt- og støttemiljøer kontrolleres nøje. Indførelse af ændringer i produktionen kontrolleres nøje. Der foretages en risikovurdering af de større ændringer, der skal indføres i produktion.

Regelmæssige testaktiviteter for produktionssystemernes sikkerhed skal også udføres i henhold til en forud fastlagt plan på grundlag af resultatet af en risikovurdering, og sikkerhedstestning skal som minimum omfatte sårbarhedsanalyser. Alle de mangler, der blev fremhævet under testaktiviteterne, skal vurderes, og der udarbejdes handlingsplaner til afhjælpning af eventuelle konstaterede mangler, som der rettidigt følges op på.

Krav 1.11: Informationssikkerhed i relationer til leverandører ([3])

For at sikre beskyttelse af deltagerens interne informationssystemer, som er tilgængelige for leverandørerne, skal informationssikkerhedskrav til afbødning af de risici, der er forbundet med leverandørens adgang, dokumenteres og aftales formelt med leverandøren.

Krav 1.12: Håndtering af informationssikkerhedshændelser og forbedringer

Med henblik på at sikre en konsekvent og effektiv tilgang til håndteringen af informationssikkerhedshændelser, herunder kommunikation om sikkerhedshændelser og svagheder, skal roller, ansvarsområder og procedurer på virksomhedsniveau og teknisk niveau, fastlægges og afprøves for at sikre en hurtig, effektiv og velordnet og sikker inddrivelse efter informationssikkerhedshændelser, herunder scenarier i forbindelse med en cyberrelateret årsag (f.eks. svig, der forfølges af en udefrakommende angriber eller en insider). Ansatte, der er involveret i disse procedurer, skal være tilstrækkeligt uddannet.

Krav 1.13: Vurdering af teknisk overholdelse

En deltagers interne informationssystemer (f.eks. back office-systemer, interne netværk og eksterne netværksforbindelser) skal regelmæssigt vurderes hvad angår overholdelse af organisationens fastlagte politiske rammer (f.eks. informationssikkerhedspolitik, kryptografisk kontrolpolitik).

Krav 1.14: Virtualisering

Virtuelle maskiner til gæster skal overholde alle de sikkerhedskontroller, der er indstillet til fysisk hardware og systemer (f. eks. hærdning og logning). Kontrol vedrørende virtualiseringsplatforme skal omfatte: hærdning af virtualiseringsplatformen og værtsoperativsystemet, regelmæssige rettelser, streng adskillelse (f.eks. produktion og udvikling). Central forvaltning, logning og overvågning samt forvaltning af adgangsrettigheder, navnlig for højt privilegerede konti, gennemføres på grundlag af en risikovurdering. Virtuelle maskiner til gæster, der forvaltes af samme virtualiseringsplatform, skal have en lignende risikoprofil.

Krav 1.15: Cloud computing

Anvendelsen af offentlige og/eller hybride cloud-løsninger i betalingstransaktionskæden baseres på en formel risikovurdering, der tager hensyn til de tekniske kontroller og kontraktbestemmelserne vedrørende cloudløsningen.

Hvis der anvendes hybride cloud-løsninger, er det underforstået, at det overordnede systems kritiske niveau er det højeste af de tilsluttede systemer. Alle komponenter i hybridløsningerne på stedet skal holdes adskilt fra de andre systemer på stedet.

([3]) En leverandør i forbindelse med denne øvelse bør forstås som enhver tredjepart (og dennes ansatte), som er kontraktansat (under aftale) af instituttet om at levere en tjenesteydelse, og i henhold til serviceaftalen gives tredjeparten (og dennes ansatte) adgang, enten på afstand eller på stedet, til oplysninger og/eller informationssystemer og/eller informationsbehandlingsfaciliteter i instituttet, der er omfattet af eller er forbundet med det anvendelsesområde, der er omfattet af udøvelsen af TARGET2-selvcertificeringen.

Styring af driftskontinuitet (gælder kun for kritiske deltagere)

Følgende krav (2.1-2.6) vedrører styring af driftskontinuitet. Hver enkelt TARGET2-deltager, der af Eurosystemet er klassificeret som afgørende for, at TARGET2-systemet kan fungere gnidningsløst, skal have en strategi for forretningskontinuitet, der omfatter følgende elementer.

Krav 2.1:	Der er udarbejdet driftskontinuitetsplaner, og der er indført procedurer for deres vedligeholdelse.
Krav 2.2:	Der skal være et alternativt driftssted til rådighed.
Krav 2.3:	Risikoprofilen for det alternative driftssted skal være forskellig fra risikoprofilen for det primære driftssted for at undgå, at begge lokaliteter påvirkes af den samme begivenhed på samme tid. Det alternative anlægsområde bør f.eks. være på et andet elnet og et andet centralt telekommunikationskredsløb end det primære forretningsområde.
Krav 2.4:	I tilfælde af en større driftsforstyrrelse, der gør det primære driftssted utilgængeligt og/eller kritisk personale utilgængeligt, skal den kritiske deltager være i stand til at genoptage den normale drift fra det alternative driftssted, hvor det skal være muligt at afslutte bankdagen ordentligt og åbne den eller de følgende forretningsdage.
Krav 2.5:	Der skal være indført procedurer for at sikre, at behandlingen af transaktioner genoptages fra det alternative driftssted inden for en rimelig frist efter den første afbrydelse af tjenesterne og står i et rimeligt forhold til den kritiske karakter af den virksomhed, der blev afbrudt.
Krav 2.6:	Evnen til at håndtere driftsafbrydelser testes mindst en gang årligt, og kritisk personale skal være behørigt uddannet. Den maksimale periode mellem testene må ikke overstige et år.«

ISSN 1977-0634 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2520 (papirudgave)

Den Europæiske Unions
Publikationskontor
L-2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA